

ingediend op **1446** (2022-2023) – Nr. 1
14 oktober 2022 (2022-2023)

Ontwerp van decreet

over regiovorming
en tot wijziging van het decreet van 22 december 2017
over het lokaal bestuur

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet van 1 april 2022	35
Advies van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten	57
Advies van Vlofin	67
Advies van Exello.net	71
Eindverslag nr. 2022/11 houdende de conclusies van de onderhandelingen die op 11 mei 2022 werden gevoerd in de onderafdeling 'Vlaams Gewest en Vlaamse Gemeenschap' van de eerste afdeling van het comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten	79
Voorontwerp van decreet van 8 juli 2022	87
Advies van de Raad van State	109
Ontwerp van decreet.....	129
Bijlage bij het ontwerp van decreet: Indeling in referentieregio's als vermeld in artikel 6, tweede lid	143

MEMORIE VAN TOELICHTING

Samenvatting

Dit ontwerp van decreet behandelt de regiovorming via referentieregio's: gebieds-afbakeningen die het afstemmingsniveau en de referentie worden voor alle vormen van intergemeentelijke en bovenlokale samenwerking. Het ontwerp van decreet bevat de afbakening van referentieregio's en definieert daarnaast het concept, het toepassingsgebied, de principes en de gevolgen van regiovorming.

I. ALGEMENE TOELICHTING**A. Situering**

De Vlaamse Regering wil inzetten op regiovorming. Dit blijkt uit de volgende passage uit het Vlaams regeerakkoord 2019-2024:

"We zetten in op regiovorming. Deze regiovorming moet van onderuit worden opgebouwd en gedragen door de lokale besturen. De burgemeesters van de betrokken lokale besturen vormen de spil van deze regiovorming. Om tot een grotere coherentie te komen en deze regiovorming te stimuleren, zal de Vlaamse Regering verder bouwend op de reeds uitgevoerde regioscreening, vaste regio's afbakenen waarbinnen alle vormen van intergemeentelijke samenwerking, zowel de bestaande als nieuwe, moeten plaatsvinden (behoudens zij die op een hogere schaal georganiseerd zijn). Dit moet de huidige verrommeling tegengaan en leiden tot minder mandaten. We werken bestaande drempels weg die verhinderen dat samenwerkingsverbanden fuseren. De Vlaamse overheid zal de eigen regionale afbakeningen afstemmen op deze regio's. Er wordt een kader uitgewerkt dat bijkomende instrumenten bevat om de regiovorming te ondersteunen (bv. rond herverdelingsproblematieken tussen de betrokken lokale besturen)."

De beleidsnota Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid 2019-2024 herneemt de passage over regiovorming uit het Vlaams regeerakkoord (p. 10).

Op 9 oktober 2020 keurde de Vlaamse Regering een kadernota goed die de visie op regiovorming weergeeft en het kader voor de verdere aanpak deze regeerperiode. De nota bevat een kaart met een aanzet tot afbakening van dertien referentieregio's. Daarop volgde een uitgebreide consultatieronde. De lokale besturen kregen de kans om feedback te geven bij de kaart: zijn zij het eens met deze indeling of stellen zij alternatieven voor, zien zij aandachtspunten of bezorgdheden? De provinciegouverneurs faciliteerden de lokale gesprekken over de regioafbakening en bundelden de feedback van de lokale besturen in een advies. Ook de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) en de ministers van de Vlaamse sectorale beleidsdomeinen met bestaande of toekomstige regionale afbakeningen formuleerden een advies.

Op 12 maart 2021 keurde de Vlaamse Regering een tweede kadernota goed met de afbakening van referentieregio's en het vervolgtraject. Voor vier van de vijf provincies kwam een einde aan het afbakeningstraject. Voor Limburg kwam er een vervolgtraject met een tweede advies van de gouverneur.

Op 4 februari 2022 nam de Vlaamse Regering een beslissing over de regioafbakening van Limburg. Er wordt geopteerd voor één referentieregio in Limburg. Dat brengt het totale aantal referentieregio's in Vlaanderen op vijftien.

Dit ontwerp van decreet beoogt de referentieregio's decretaal te verankeren en het concept, het toepassingsgebied, de principes en de gevolgen van regiovorming te definiëren.

B. Inhoud

Probleemstelling

Een efficiënte, slagkrachtige, transparante, burgergerichte en toegankelijke overheid. Dat is de basis voor het creëren van welvaart, welzijn en vertrouwen bij de Vlaamse burger. Er wordt meer dan ooit ingezet op een bestuursmodel dat uitgaat van twee sterke polen: sterke lokale besturen enerzijds en een kaderstellende Vlaamse overheid anderzijds.

De afgelopen jaren wordt vastgesteld dat heel wat ontwikkelingen zich niet laten vangen binnen de bestuurlijke grenzen van één lokaal bestuur en zich evenmin laten vatten binnen een uniforme aanpak vanuit de Vlaamse overheid. Daarom zijn lokale bestuurders meer en meer uitdagingen gaan benaderen vanuit een bovenlokale bril. Denk bijvoorbeeld aan de aanpak van mobiliteitsproblemen zoals het dichtslibben van toegangswegen of het beheersen van ruimtelijke ontwikkelingen. In hun zoektocht naar oplossingen zijn ook steeds meer structuren opgericht op deze bovenlokale schaal, vaak ingegeven vanuit lokale pragmatiek of een Vlaamse sectorale logica. Het logische gevolg daarvan is dat onze lokale en Vlaamse politici hun weg niet terugvinden in dit overheidslandschap, laat staan onze burgers, bedrijven en verenigingen.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

Doelstellingen

De Vlaamse Regering wil inzetten op een proces waarbij er meer coherentie wordt gebracht in al deze intermediaire structuren. Zij wil daarbij niet een zoveelste nieuwe bestuurlijke logica van bovenaf opleggen, maar van onderuit vertrekken. Daarbij moeten de burgemeesters van de betrokken lokale besturen de spil vormen van deze regiovorming, waarbij uiteraard gestreefd moet worden naar een zo breed mogelijk draagvlak met alle betrokken actoren. In samenspraak met de lokale besturen wil de Vlaamse Regering toewerken naar referentieregio's waarbinnen alle vormen van intergemeentelijke en bovenlokale samenwerking kunnen plaatsvinden.

Een van de doelstellingen die de Vlaamse Regering met de regiovorming beoogt, is dus het afstemmen van de samenwerkingsverbanden qua werkingsgebied op vaste regio's, de referentieregio's. Daarnaast blijft het ook de doelstelling om binnen de referentieregio's de huidige verrommeling te saneren en te eindigen met minder tussenstructuren, minder mandaten, meer transparantie en meer daadkracht. Daar zorgt de regiovorming voor efficiëntiewinst. Tot slot wil de Vlaamse Regering samenwerking met strategisch karakter binnen eenzelfde referentieregio stimuleren.

Deze doelstellingen maken het mogelijk om binnen een referentieregio te komen tot meer samenwerking met een strategisch karakter. De Vlaamse Regering wil met de regiovorming evolueren naar een bovenlokaal landschap waar er voldoende samenwerkingsmaturiteit is om de regio te laten uitgroeien tot een strategisch forum, met de burgemeesters als trekkers. We streven naar regio's waarbinnen het mogelijk is om op strategisch niveau over sectoren heen af te stemmen voor de aanpak van maatschappelijke vraagstukken die per definitie sectoroverschrijdend zijn. Dit versterkt het lokaal bestuur, gaat versnippering en soms zelfs tegenstrijdig beleid tegen en komt dus ook de burgers, ondernemingen en het middenveld ten goede.

Indeling in referentieregio's

Het Vlaams Gewest wordt ingedeeld in vijftien referentieregio's. Elke gemeente behoort tot één referentieregio. De bijlage bij het voorliggende ontwerp van decreet bevat de indeling in referentieregio's en de toewijzing van gemeenten aan de referentieregio's.

Toepassingsgebied

Het ontwerp van decreet maakt de regiovorming van toepassing op intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met rechtspersoonlijkheid in de zin van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur. Concreet gaat het om de volgende types van samenwerkingsverbanden:

- projectverenigingen;
- dienstverlenende verenigingen;
- opdrachthoudende verenigingen, al dan niet met private deelname.

De intergemeentelijke samenwerkingsverbanden zonder rechtspersoonlijkheid, namelijk de interlokale verenigingen en de interbestuurlijke verenigingen, vallen buiten het toepassingsgebied van de regiovorming.

Ook de verenigingen en vennootschappen voor maatschappelijk welzijn vallen buiten het toepassingsgebied van de regiovorming.

Omwille van het specifieke karakter en de nood aan voldoende flexibiliteit vallen volgende samenwerkingsvormen buiten het toepassingsgebied:

- gewest- en staatsgrensoverschrijdende samenwerkingsverbanden;
- samenwerkingsverbanden waarbij de landschappelijke gegevenheid dominant is of die gebonden zijn aan fysische en natuurlijke structuren;
- erkende toeristische samenwerkingsverbanden;
- samenwerkingsverbanden waarbij het schaalvoordeel de enige drijfveer is en de link met het lokale of regionale strategische beleid beperkt is.

Evident valt het organiseren van overleg en feitelijke samenwerking tussen lokale besturen (bijvoorbeeld in het kader van subsidieaanvragen), zonder dat dit leidt tot blijvende nieuwe structuren, eveneens buiten het toepassingsgebied.

Principes van regioconform samenwerken

De regioafbakening vormt het startpunt voor regioconforme samenwerking. Dat begrip houdt in dat de verschillende gemeenten hun samenwerkingsverbanden organiseren binnen de grenzen van hun referentieregio. Concreet betekent dit dat samenwerkingsverbanden moeten passen binnen de grenzen van een referentieregio of ermee moeten samenvallen. Om gemeenten de mogelijkheid te geven op een hogere schaal dan die van de referentieregio's samen te werken, wordt ook supraregionale samenwerking mogelijk gemaakt.

Regioconforme samenwerking is geen absoluut gegeven. Een bestaand intergemeentelijk samenwerkingsverband kan (al dan niet op gemotiveerd verzoek van een deelnemende gemeente) of, bij de oprichting van een nieuw intergemeentelijk samenwerkingsverband, de gemeenten die willen deelnemen aan dat samenwerkingsverband kunnen, bij de Vlaamse Regering een gemotiveerde aanvraag tot afwijking indienen. Binnen een termijn van 90 dagen bepaalt de Vlaamse Regering of zij de afwijkingsaanvraag toekent. De Vlaamse Regering kan een tijdelijke of definitieve afwijking toekennen.

Afstemming van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden op de referentie-regio's

Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden die vanaf de datum van inwerkingtreding van het ontwerp van decreet opgericht worden en binnen het toepassingsgebied van de regiovorming vallen, moeten van bij aanvang in overeenstemming zijn met de principes van regioconform samenwerken.

Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden die vóór de datum van inwerkingtreding van het ontwerp van decreet opgericht zijn en binnen het toepassingsgebied van de regiovorming vallen, moeten uiterlijk op 31 december 2030 in overeenstemming zijn met de principes van regioconform samenwerken. Er wordt in een cascade voorzien:

- gemeenten hebben de rechtsplicht om tegen 31 december 2028 de nodige maatregelen te nemen om hun samenwerkingsverbanden te organiseren volgens de principes van regioconform samenwerken. Als zij om die reden willen uittreden uit een intergemeentelijk samenwerkingsverband, kan dat met een gewone meerderheid. De gemeente die uittreedt, leeft de door haar aangegane contractuele verbintenissen na, maar is voor het overige geen schadevergoeding verschuldigd. De betrokken partijen zoeken overeenstemming over de waarde van het scheidingsaandeel van de uittredende gemeente(n);
- vanaf 1 januari 2029 kan het samenwerkingsverband deelnemende gemeenten uitsluiten, opnieuw om in overeenstemming te zijn met de principes van regioconform samenwerken, op de wijze zoals bepaald in de statuten. De gemeente die uitgesloten wordt, leeft de door haar aangegane contractuele verbintenissen na. De betrokken partijen zoeken overeenstemming over de waarde van het scheidingsaandeel van de uittredende gemeente(n).

De afvalintercommunales (hierna: AIC's) moeten uiterlijk op 31 december 2036 in overeenstemming zijn met de principes van regioconform samenwerken. De cascade is ook hier van toepassing, met dien verstande dat 31 december 2028 gelezen wordt als 31 december 2034 en 1 januari 2029 als 1 januari 2035.

Afschaffing goedkeuringstoezicht voor regioconforme samenwerking. Invoering van voorafgaand niet-bindend advies

Momenteel voorziet het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur in een goedkeuringstoezicht voor de oprichting en de statuten(-wijzigingen) van zowel intergemeentelijke samenwerkingsverbanden als verenigingen en vennootschappen voor maatschappelijk welzijn, maar het Vlaams regeerakkoord 2019-2024 bepaalt dat het goedkeuringstoezicht verder wordt afgebouwd. De Vlaamse Regering maakt hierbij geen onderscheid tussen verschillende soorten samenwerkingsvormen en ent de afschaffing van dat goedkeuringstoezicht ook niet enkel op die samenwerkingsverbanden die zich volgens het toepassingsgebied van de regiovorming op de referentieregio's moeten afstemmen. Kortom: de afbouw van het goedkeuringstoezicht geldt voor de verschillende samenwerkingsvormen van gemeenten en openbare centra voor maatschappelijk welzijn (OCMW's) waarop momenteel nog goedkeuringstoezicht wordt uitgeoefend.

De afschaffing van het goedkeuringstoezicht gaat voor de samenwerkingsvormen in kwestie gepaard met de invoering van een voorafgaand niet-bindend advies van de Vlaamse Regering voor de oprichtingen en statuten(wijzigingen). Deze adviesverplichting betreft een substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven vormvoorwaarde. De Vlaamse Regering onderzoekt de overeenstemming met de principes van de regiovorming en doet een wettigheidscontrole. Niet-naleving van deze adviesverplichting kan aanleiding geven tot de nietigverklaring door de toezichthoudende overheid in het kader van het gewoon algemeen bestuurlijk toezicht, ambtshalve of na een klacht, of rechtstreeks door de Raad van State.

Behoud goedkeuringstoezicht in overgang

Het goedkeuringstoezicht blijft echter in overgang behouden voor de statutenwijzigingen van dienstverlenende verenigingen en de opdrachthoudende verenigingen, al dan niet met private deelname in de volgende gevallen:

- wanneer de dienstverlenende vereniging en de opdrachthoudende vereniging zich volgens het toepassingsgebied van de regiovorming wel moet afstemmen op de referentieregio's, maar dit nog niet heeft bewerkstelligd en tot zo lang zij niet overeenstemt met de principes van regioconform samenwerken;
- wanneer de dienstverlenende vereniging en de opdrachthoudende vereniging zich volgens het toepassingsgebied van de regiovorming wel moet afstemmen op de referentieregio's, maar hiervoor een afwijking heeft aangevraagd bij de Vlaamse Regering die haar hiertoe een tijdelijke afwijking heeft verleend. Het goedkeuringstoezicht blijft behouden tot zo lang zij niet overeenstemt met de principes van regioconform samenwerken.

Op die manier kan de toezichthoudende overheid nagaan of de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden die onder het toepassingsgebied van de regiovorming vallen, hun decretale verplichting hiertoe ook effectief naleven.

Regiomobiliteit

Het ontwerp van decreet voorziet ook in een stimulans voor samenwerking tussen lokale besturen binnen eenzelfde referentieregio, en wel op het vlak van personeelsmobiliteit. Zij kunnen elk in hun rechtspositieregeling regiomobiliteit mogelijk maken voor een afgebakend gebied. Regiomobiliteit maakt het volgende mogelijk:

- deelname van personeelsleden aan de procedure voor interne personeelsmobiliteit bij een ander bestuur in het afgebakende gebied;
- deelname van personeelsleden aan de bevorderingsprocedure bij een ander bestuur in het afgebakende gebied;
- aanwending van bestaande wervings- of bevorderingsreserves van een ander bestuur in het afgebakende gebied.

Democratische verantwoording van de regiowerking

Een vaak geuite bezorgdheid van de lokale besturen is de verhouding tussen het burgemeestersoverleg en het lokale bestuur dat de burgemeester vertegenwoordigt. Bestuursakkoorden zijn vaak het resultaat van een goed evenwicht tussen de verschillende partijen. Het risico bestaat dat de burgemeester te weinig terugkoppelt naar zijn bestuur, waardoor dat evenwicht onder druk komt te staan.

Essentie is dat er een goede wisselwerking bestaat tussen de burgemeester en zijn lokaal bestuur over de afspraken die op het burgemeestersoverleg worden gemaakt. Een burgemeester moet kunnen aanvoelen wanneer hij/zij zich kan engageren voor een afspraak, en moet deze dan ook kunnen waarmaken binnen zijn/haar bestuur (want daar blijft de beslissingsbevoegdheid liggen). De wijze waarop de rapportering wordt ingevuld, behoort tot de lokale autonomie.

Het instrumentarium voor de democratische verantwoording van de regiowerking is grotendeels aanwezig in het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur. Het ontwerp van decreet voorziet in twee bijkomende instrumenten die bij voorkeur maximaal afgestemd zijn op de reeds bestaande terugkoppelingsmechanismen:

- de regiowerking wordt een vast maandelijks punt op de agenda van het college van burgemeester en schepenen;
- de regiowerking wordt minstens tweemaal per jaar op de agenda van de gemeenteraad geplaatst.

Aanbouwdecreet

De ambitie van de Vlaamse Regering op het vlak van regiovorming blijft niet beperkt tot het stroomlijnen van de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden in de zin van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur. Zij besliste ook om de bovenlokale samenwerkingen die vanuit Vlaanderen worden opgelegd of gestimuleerd, af te stemmen op de referentieregio's.

Dit ontwerp van decreet zal daarom dienst doen als aanbouwdecreet. Zo kan het toepassingsgebied uitgebreid worden naar andere samenwerkingsvormen waarop de principes van regioconform samenwerken van toepassing worden verklaard. Het is aan de verschillende Vlaamse entiteiten om de keuze te maken hun eigen regelgeving aan te passen en in overeenstemming te brengen met het voorliggende ontwerp van decreet, dan wel gebruik te maken van het verzameldecreet dat later deze legislatuur zal volgen.

Impactanalyse

Impact op de grondrechten en algemene beginselen

Vrijheid van vereniging

Regiovorming is niet strijdig met de vrijheid van vereniging, zoals gewaarborgd in artikel 11 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en artikel 27 van de Belgische Grondwet.

Rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens en het Grondwettelijk Hof maakt duidelijk dat overheden en verenigingen van overheden buiten het personeel toepassingsgebied van de vrijheid van vereniging vallen (EHRM 23 juni 1981, *Le Compte, Van Leuven en De Meyere/België*, §64; EHRM 10 februari 1983, *Albert en Le Compte/België*, §43; EHRM 29 april 1999, *Chassagnou e.a./Frankrijk*, §100-101; EHRM 10 februari 1983, *Albert en Le Compte/België*, §43; GwH 15 januari 2009, nr. 9/2009, B.30; GwH 21 april 2016, nr. 53/2016, B. 57.2).

Daarnaast kunnen gemeenten aan artikel 162, vierde lid, van de Grondwet (Gw.) geen recht van vereniging ontlenen. Dit artikel bevat enkel de mogelijkheid voor gemeenten om zich met elkaar te verstaan of zich te verenigen. De grondwetgever van 1921 kwam met dit artikel tegemoet aan de twijfel of gemeenten zich konden verenigen op grond van de gemeentelijke autonomie in artikel 41 Gw. en bijgevolg aan de twijfel over de grondwettelijkheid van intergemeentelijke verenigingen. De grondwetgever van 1921 bepaalde ook dat de wet de voorwaarden bepaalt waaronder en de wijze waarop gemeenten zich konden verenigen. De grondwetsherziening van 5 mei 1993 en de coördinatie van 1994 veranderden dit naar de huidige eerste zin van artikel 162, vierde lid:

“Ter uitvoering van een wet, aangenomen met de in artikel 4, laatste lid, bepaalde meerderheid, regelt het decreet of de in artikel 134 bedoelde regel de voorwaarden waaronder en de wijze waarop verscheidene provincies, verscheidene bovengemeentelijke besturen of verscheidene gemeenten zich met elkaar kunnen verstaan of zich kunnen verenigen.”

De wet aangenomen met een bijzondere meerderheid is de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (BWHI). Op grond van artikel 6, §1, eerste lid, VIII, eerste lid, 1°, BWHI, zijn de gewesten bevoegd voor “de samenstelling, organisatie, bevoegdheid en werking van de provinciale en gemeentelijke instellingen en van de bovengemeentelijke besturen”. Deze bevoegdheid is uitgeoefend in het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur (DLB), dat de intergemeentelijke samenwerking en verzelfstandiging regelt. Niets verhindert dat het DLB of een ander decreet – zoals het ontwerp van decreet – in

het kader van regiovorming verdere voorwaarden oplegt voor intergemeentelijke samenwerkingsvormen.

Ook artikel 165, §3, Gw. bevat geen recht op vrijheid van vereniging van gemeenten. Enerzijds omdat het net zoals artikel 162, vierde lid, Gw. enkel de mogelijkheid tot vereniging vastlegt, anderzijds omdat het dode letter blijft. Die bepaling gaf in 1970 een rechtsgrond aan agglomeraties en federaties van gemeenten, die een intermediair beleidsniveau tussen de provincies en de gemeenten moesten worden. Een federale wet die vijf agglomeraties oprichtte, bleef grotendeels onuitgevoerd. Ondertussen zijn de gewesten bevoegd voor de agglomeraties en federaties van gemeenten, maar ook zij hebben die bevoegdheid tot op heden niet uitgeoefend.

Beginsel van lokale autonomie

Regiovorming is niet in strijd met het beginsel van lokale autonomie.

Artikel 162, tweede lid, 2°, van de Grondwet, bepaalt dat de wet de toepassing verzekert dat de provincieraden en de gemeenteraden bevoegd zijn voor alles wat van provinciaal en gemeentelijk belang is, behoudens goedkeuring van hun handelingen in de gevallen en op de wijze bij de wet bepaald.

Daarmee wordt het beginsel van de lokale autonomie erkend, maar tegelijkertijd voorziet het artikel in de mogelijkheid – en dus niet de verplichting – voor de decreetgever om bepaalde handelingen van de gemeenten en de provincies aan een goedkeuringstoezicht te onderwerpen. De gemeente of provincie oordeelt zelf over wat het gemeentelijk of provinciaal belang vergt, maar ondergaat een beperking wanneer, in een door de wet bepaald geval, het een handeling betreft waarvoor de goedkeuring vereist is.

Aangezien de decreetgever niet de verplichting heeft om in een goedkeuringstoezicht te voorzien, kan hij dit toezicht ook afschaffen. Minder goedkeuringstoezicht leidt tot meer autonomie en vrijheid van het lokaal bestuur.

Het beginsel van lokale autonomie doet er geen afbreuk aan dat de gemeenten, wanneer zij optreden op grond van het gemeentelijk belang, verplicht zijn de hiërarchie der normen in acht te nemen. Zo staat dit beginsel niet de bevoegdheden van de gewesten en de gemeenschappen in de weg om de organisatie en werking van de gemeenten en de OCMW's te organiseren en daarbij in regels, dus beperkingen, te voorzien op het vlak van samenwerking tussen gemeenten (Raad van State, arrest nr. 236.978 van 9 januari 2017).

Gelijkheids- en non-discriminatiebeginsel

De regel stelt dat het goedkeuringstoezicht op de oprichting en statuten(wijzigingen) van verschillende samenwerkingsvormen, zowel de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden als de verenigingen en vennootschappen van maatschappelijk welzijn verder afgebouwd wordt. Het wordt vervangen door een meldings- en publicatieplicht en een voorafgaand niet-bindend advies van de Vlaamse Regering.

Het goedkeuringstoezicht blijft enkel behouden in een overgangsperiode, in afwachting van de conformering van de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden in kwestie aan de referentieregio's. Concreter gaat het om de statutenwijzigingen van de dienstverlenende verenigingen en de opdrachthoudende verenigingen die onder het toepassingsgebied van de regiovorming vallen, maar zich nog niet hebben geconformeerd met de referentieregio's.

Dit leidt tot de volgende verschillen in behandeling tijdens een overgangperiode:

- voor samenwerkingsvormen die buiten het toepassingsgebied van de regiovorming vallen wordt het goedkeuringstoezicht afgeschaft, terwijl samenwerkingsverbanden die wel binnen het toepassingsgebied vallen en die niet in overeenstemming zijn met de principes van regioconform samenwerken, onderworpen blijven aan het goedkeuringstoezicht;
- voor samenwerkingsverbanden die binnen het toepassingsgebied vallen van de regiovorming en binnen de grenzen van eenzelfde referentieregio georganiseerd zijn, wordt het goedkeuringstoezicht afgeschaft, terwijl samenwerkingsverbanden die ook binnen het toepassingsgebied vallen van de regiovorming en de grenzen van een referentieregio overschrijden, onderworpen blijven aan het goedkeuringstoezicht;
- voor supraregionale samenwerkingsverbanden die binnen het toepassingsgebied vallen van de regiovorming wordt het goedkeuringstoezicht afgeschaft, terwijl samenwerkingsverbanden die ook binnen het toepassingsgebied vallen van de regiovorming maar de principes van de supraregionale samenwerking niet respecteren, onderworpen blijven aan het goedkeuringstoezicht.

Deze verschillen in behandeling bestaan tussen categorieën die niet vergelijkbaar zijn. Het gaat enerzijds om samenwerkingsvormen die buiten het toepassingsgebied van regiovorming vallen of samenwerkingsvormen die regioconform werken, en anderzijds samenwerkingsvormen die niet in overeenstemming zijn met de principes van regioconform samenwerken.

Bovendien is het nagestreefde doel van dit verschil in behandeling geoorloofd. De eerste doelstelling van regiovorming is om de bestuurlijke drukte op bovenlokale schaal aan te pakken door het werkingsgebied van Vlaamse en lokale samenwerkingsvormen af te stemmen op de referentieregio's. Daarnaast blijft het de einddoelstelling om binnen de regio's te eindigen met minder tussenstructuren, minder mandaten, meer transparantie en meer daadkracht. Dit is een heel duidelijk engagement dat de Vlaamse Regering vraagt aan de lokale besturen, en waarvoor ze zelf ook het goede voorbeeld zal geven. Deze nieuwe bestuurlijke realiteit laat toe dat het goedkeuringstoezicht afgebouwd wordt.

Zelfs in het hypothetische geval dat bovenstaande categorieën vergelijkbaar zijn, is het criterium van onderscheid tussen hen objectief en pertinent om de eerder vermelde doelstellingen te behalen:

- de samenwerkingsvormen die buiten het toepassingsgebied van regiovorming vallen, zijn samenwerkingen waarbij het schaalvoordeel de enige drijfveer voor die samenwerking is en de link met het lokale of regionale strategische beleid beperkt is. De samenwerkingsvormen die onder het toepassingsgebied van regiovorming vallen en regioconform samenwerken, engageren zich om de bestuurlijke drukte aan te pakken en te streven naar minder mandaten en meer transparantie;
- het eindresultaat is dat het goedkeuringstoezicht wordt behouden voor samenwerkingsvormen die onder het toepassingsgebied van regiovorming vallen en niet in overeenstemming zijn met de principes van regioconform samenwerken. De toezichthoudende overheid behoudt op deze manier haar bevoegdheid om de statutenwijzigingen af te keuren als de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden de decretale plicht tot regioconformiteit niet in acht nemen.

Het opleggen van de regioconformiteit staat ook in een redelijke verhouding tot de eerder vermelde doelstellingen. Een referentie vooropstellen voor de werkingsgebieden van bovenlokale samenwerking waarbij er lokaal of regionaal beleid uitgetekend wordt, zorgt voor een overzichtelijker bestuurlijk landschap. Een beter overzicht op deze structuren en de materies zorgt voor een betere afstemming tussen beleidsdomeinen en een geïntegreerd regionaal beleid, waardoor structuren en mandaten verminderd kunnen worden.

De samenwerkingsverbanden die wel onder het toepassingsgebied vallen, zullen in de regel binnen de grenzen van eenzelfde referentieregio georganiseerd moeten worden of de vorm aannemen van een supraregionale samenwerking. Om die reden is het niet nodig of wenselijk om elke beslissing tot oprichting of statuten(wijziging) van een samenwerkingsverband binnen de grenzen van een referentieregio aan een afzonderlijk goedkeuringstoezicht van de Vlaamse Regering te onderwerpen.

Tot slot is het van belang te benadrukken dat er nog steeds een algemeen bestuurlijk toezicht op de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden zal worden uitgeoefend. De decreetgever is immers grondwettelijk verplicht om een vorm van algemeen toezicht te organiseren. Bovendien zal de figuur van het voorafgaand niet-bindend advies, in de vorm van een substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven vormvoorwaarde, een soort van a-prioriconcontrole op de betrokken beslissingen blijven uitmaken, zodat er geen volledig vrij spel aan de beslissingen tot oprichting en statuten(wijziging) van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en verenigingen of vennootschappen voor maatschappelijk welzijn wordt gelaten.

Relatie tot het provinciale niveau

Referentieregio's zijn geen nieuwe bestuurslaag. De regio is dan ook geen bijkomend bestuursniveau, noch een nieuwe structuur. Het is een overlegmodel, met de burgemeesters als centrale spil, waar afspraken worden gemaakt vanuit een breed maatschappelijk perspectief. De uiteindelijke beslissingen worden nog steeds binnen de basisbesturen genomen en worden uitgevoerd door de daarvoor aangewezen organen (dit zijn uiteraard eerst en vooral de organen van de gemeenten zelf, maar dat kunnen ook de samenwerkingsverbanden, de provincies of de Vlaamse overheid zijn). De regiovorming doet dus geen afbreuk aan de huidige bevoegdheidsverdeling tussen de verschillende bestuursniveaus. Wel streven we naar burgemeestersoverleggen die instaan voor de strategische en transversale afstemming binnen de referentieregio.

Daarnaast is regiovorming niet in strijd met het Provinciedecreet van 9 december 2005.

Artikel 2, §2, van het Provinciedecreet bevestigt de bevoegdheid van de provincies voor de aangelegenheden van provinciaal belang en vertaalt deze bevoegdheid in specifieke taken. Eén van de taken van de provincie is de bovenlokale taakbehandling (artikel 2, §2, eerste lid, 1°, Provinciedecreet). De parlementaire voorbereidingen van het Provinciedecreet maken duidelijk hoe we 'bovenlokaal' in de zin van het Provinciedecreet moeten definiëren:

"Het begrip bovenlokaal moet duidelijk worden gedefinieerd en onderscheiden van intergemeentelijke samenwerking én van gedeconcentreerde, al dan niet verzelfstandigde, Vlaamse diensten. Dat zijn hulpstructuren respectievelijk van de gemeenten en van de Vlaamse overheid. Deze hulpstructuren kunnen niet dienen om verdelings- of keuzevraagstukken van bovenlokale aard te beslechten. Zij worden opgericht voor de doelmatige uitoefening van welomschreven taken van gemeentelijk of Vlaams belang. De rechtstreekse band met de gemeenten of de Vlaamse overheid moet hierbij gevrijwaard blijven. Van zodra enkele gemeenten iets samen doen, betekent dit niet dat het bovenlokaal is. In eerste instantie moet worden uitgemaakt of een bevoegdheid een lokale aangelegenheid is. In dat geval kan deze bevoegdheid ook intergemeentelijk worden uitgeoefend: dit is dus duidelijk niet bovenlokaal." (ontwerp van Provinciedecreet, *Parl.St.* VI.Parl. 2005-06, 473/1, 33).

Regiovorming gaat over het afstemmen op de referentieregio's van samenwerkingsverbanden die uitgaan van de gemeenten of van het Vlaamse niveau, over het maken van strategische en transversale afspraken op een burgemeestersoverleg

en over het voeren van een geïntegreerd beleid voor de regio. Zoals duidelijk blijkt uit de parlementaire voorbereidingen van het Provinciedecreet is dit geen boven-lokale materie.

Een andere taak is het nemen van initiatieven met het oog op gebiedsgerichte samenwerking tussen besturen in een regio, met inbegrip van samenwerkingsverbanden met of zonder rechtspersoonlijkheid (artikel 2, §2, eerste lid, 3°, Provinciedecreet). Enerzijds doet regiovorming geen afbreuk aan deze kerntaak van de provincies. Zij kunnen nog steeds initiatieven voor gebiedsgerichte samenwerking ontwikkelen. Anderzijds moeten de provincies deze taak uitvoeren “zonder afbreuk te doen aan de bepalingen van deel 3, titel 3, van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur”. Dat onderdeel van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur bevat de regelgeving over intergemeentelijke samenwerking. Het ontwerp van decreet brengt de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met rechtspersoonlijkheid onder het toepassingsgebied van regiovorming en wijzigt het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur op enkele punten. Gebiedsgerichte samenwerking met betrekking tot de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met rechtspersoonlijkheid zal dus binnen de regiogrenzen moeten vallen, tenzij het een supraregionale samenwerking betreft, buiten het toepassingsgebied valt, of een individuele afwijking verkrijgt.

Gelijke toegang tot openbaar ambt

De grondwettelijke beginselen van gelijkheid en niet-discriminatie vereisen dat aan eenieder een gelijke toegang tot het openbare ambt wordt gewaarborgd. Dit beginsel verplicht het bestuur ertoe om op een objectieve wijze de aanspraken van de verschillende kandidaten te vergelijken en bij indienstneming de voorrang te geven aan diegene die vanuit het oogpunt van het algemeen belang de meest geschikte kandidaat is. Daarnaast houdt dit beginsel in dat voorafgaand aan de aanwerving een openbare oproep tot kandidaatstelling wordt bekendgemaakt en dat niemand kan worden aangeworven tenzij men houder is van een diploma of een studiegetuigschrift dat overeenstemt met het niveau van de te begeven betrekking. Het spreekt voor zich dat dit beginsel ook geëerbiedigd blijft als twee of meer besturen in dezelfde referentieregio een beroep doen op de regiomobiliteit.

Budgettaire impact

Er is geen budgettaire impact, want bij regiovorming hoort geen financiering.

Bestuurlijke impact

Het voorliggende ontwerp van decreet verankert de principes zoals afgesproken in het Vlaams regeerakkoord en in de opeenvolgende kadernota's over regiovorming. Er is hieromtrent geen vrije beleidsruimte. Er is bestuurlijke impact op de gemeenten in het Vlaams Gewest. Behoudens uitzondering bepaald door dit ontwerp van decreet of goedgekeurd door de Vlaamse Regering, passen zij hun samenwerkingsverbanden aan op de referentieregio's. Deze aanpassing kan tijdelijk zorgen voor een andere indeling van financiële en personele middelen van lokale besturen. Er wordt naar gestreefd deze impact zo beperkt mogelijk te houden. Aangezien regiovorming tot doel heeft de wirwar aan samenwerkingsverbanden te vereenvoudigen waardoor er ook minder mandaten ingevuld moeten worden, streeft de regiovorming ernaar kostenefficiënt te zijn.

C. Totstandkomingsprocedure

- De eerste afdeling van het comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten, onderafdeling 'Vlaams Gewest en Vlaamse Gemeenschap'

Op 11 mei 2022 werd onderhandeld over de personeelsgebonden aangelegenheden met betrekking tot de regiomobiliteit in de onderafdeling 'Vlaams Gewest en Vlaamse Gemeenschap' van de eerste afdeling van het comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten. Deze onderhandelingen leidden tot het protocol nr. 2022/11.

- Advies van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, Exello.net en Vlofin

Het advies van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten werd ingewonnen op 18 mei 2022.

Het advies van Vlofin (Vlaamse Lokale Financieel Directeurs) werd verkregen op 31 mei 2022.

Het advies van Exello.net werd bezorgd op 2 juni 2022.

- Advies van de Raad van State

De afdeling Wetgeving van de Raad van State heeft op 27 september 2022 advies uitgebracht bij dit ontwerp van decreet (advies 71.912/1/V). In zijn advies maakt de Raad van State een aantal opmerkingen. Dit heeft geleid tot een beperkt aantal bijstellingen van het ontwerp van decreet. Hieronder gaan we verder in op de inhoud van het advies en het gevolg dat daaraan werd gegeven.

1. Toepassingsgebied ontworpen regelgeving (advies randnummers 3-5 en 7-8)

a. VVMW (advies randnummers 3 en 4)

Volgens de Raad van State lijkt het redelijk verantwoord om de principes van de regiovorming niet van toepassing te maken op de verenigingen en vennootschappen voor maatschappelijk welzijn (hierna: VVMW). Het OCMW kan in het licht van het gemeentelijk belang namelijk niet zelf bepalen of het de dienstverlening wil voortzetten, dan wel wil stopzetten. Het OCMW moet voor de dienstverlening blijven instaan, zelfs al zou de kost ervan zeer hoog zijn. Dat vloeit voort uit artikel 60, §6, van de OCMW-wet. Dit zorgt voor een wezenlijk verschil met de gemeenten en de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden.

b. Uitzonderingen (advies randnummer 5 en 7)

i. Schaalvoordeel + beperkte link lokaal/regionaal strategisch beleid (advies randnummer 5)

De verplichting tot regioconform samenwerken geldt voor de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met rechtspersoonlijkheid in de zin van het decreet Lokaal Bestuur, maar hierop gelden enkele algemene uitzonderingen. Wat betreft de uitzondering voor de samenwerkingsverbanden waarbij het schaalvoordeel de enige drijfveer voor de samenwerking is én de link met het lokale of regionale strategische beleid beperkt is, oordeelt de Raad van State dat er een bijkomende verantwoording nodig is. Uit geen enkele andere bepaling van het voorontwerp van decreet blijkt volgens de Raad immers dat "het lokale of regionale strategische beleid" wordt beoogd. Het al dan niet strategisch karakter van een samenwerkingsverband, in combinatie met het criterium van het schaalvoordeel als enige drijfveer, is nochtans determinerend om te bepalen of een samenwerkingsverband binnen of buiten het toepassingsgebied van de regiovorming valt.

Om tegemoet te komen aan de opmerking van de Raad van State wordt in de memorie van toelichting verduidelijkt dat regiovorming – naast de reeds vermelde

doelstellingen – tot doel heeft om te komen tot meer samenwerking met een strategisch karakter binnen een referentieregio. De Vlaamse Regering wil door deze afbakeningsoefening waarbij samenwerkingsverbanden zo veel mogelijk samenvallen met of passen binnen eenzelfde werkingsgebied evolueren naar een boven-lokaal landschap waar er voldoende samenwerkingsmaturiteit is om de regio te laten uitgroeien tot een strategisch forum, met de burgemeesters als trekkers. Er wordt gestreefd naar regio's waarbinnen het mogelijk is om op strategisch niveau over sectoren heen af te stemmen voor de aanpak van maatschappelijke vraagstukken die per definitie sectoroverschrijdend zijn. Dit versterkt het lokaal bestuur, gaat versnippering en soms zelfs tegenstrijdig beleid tegen en komt dus ook de burgers, ondernemingen en het middenveld ten goede. In dat opzicht is het al dan niet strategische karakter wel degelijk determinerend om een samenwerkingsverband binnen of buiten de regiovorming te brengen.

ii. Toeristische samenwerkingsverbanden (advies randnummer 7)

Ook voor de toeristische samenwerkingsverbanden geldt er een algemene uitzondering op de verplichting tot regioconform samenwerken. De Raad van State vindt deze uitzondering verantwoord, omdat zulke samenwerkingsverbanden afgestemd zijn op organische gegevens die aan de controle van de deelnemende gemeenten ontsnappen: de landschapselementen waar rond een samenwerking is ontstaan, en de regio die door de eigenschappen die haar eigen zijn, als een eenheid wordt beschouwd door de bezoeker.

Waar er volgens de Raad van State echter rechtsonzekerheid over kan ontstaan, is aan welke criteria deze samenwerkingsverbanden moeten voldoen om onder de uitzondering te ressorteren.

Ter voorbereiding van het advies had de auditeur van de Raad van State gevraagd of onder de uitzondering in artikel 5, 3°, van het voorliggende ontwerp van decreet, (enkel) de toeristische samenwerkingsverbanden bedoeld werden waarnaar in artikel 3, §2, derde streepje, van het decreet van 6 maart 2009 betreffende de organisatie en erkenning van toeristische samenwerkingsverbanden (hierna: decreet Toeristische Samenwerkingsverbanden) wordt verwezen. Het gaat in dat geval om toeristische samenwerkingsverbanden die de vorm van een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging aannemen.

De gemachtigde antwoordde dat zulke toeristische samenwerkingsverbanden inderdaad onder de uitzondering kunnen vallen, maar dat de uitzondering ruimer gaat, omdat het ook kan gaan om andere samenwerkingen dan deze in het decreet Toeristische Samenwerkingsverbanden.

Echter, na verder onderzoek is gebleken dat er momenteel geen projectverenigingen werkzaam zijn rond toeristische doelstellingen. Er bestaan enkel dienstverlenende en opdrachthoudende toeristische samenwerkingsverbanden en die worden integraal gevat door het decreet Toeristische Samenwerkingsverbanden. De draagwijdte van de uitzondering kan daardoor dus toch beperkt worden tot deze sectorspecifieke samenwerkingsverbanden.

De algemene uitzondering is daarom van toepassing op een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging die door Toerisme Vlaanderen erkend is als toeristisch samenwerkingsverband volgens artikel 3 van het decreet Toeristische Samenwerkingsverbanden. Om onder de uitzondering te kunnen vallen, vormt die erkenning het onderscheidende criterium. Op die manier sporen we de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden aan om een aanvraag tot erkenning in te dienen. Zonder een erkenning moet de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging immers wel voldoen aan de principes van regiovorming.

Op deze manier wordt de opmerking van de Raad van State gevolgd.

c. Artikel 10: Regiomobiliteit (advies randnummer 8)

De Raad van State merkt op dat gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen in privaatrechtelijke vorm, de autonome verzorgingsinstellingen, de ziekenhuisverenigingen, de verenigingen of vennootschappen voor sociale dienstverlening en de woonzorgverenigingen of -vennootschappen buiten het toepassingsgebied van de regiomobiliteit zijn gelaten. Hij vraagt naar een verantwoording voor die beperking.

Er wordt voor geopteerd de toepassing van de regiomobiliteit te beperken tot de publiekrechtelijke vormen van EVA's (extern verzelfstandigde agentschappen), IGS'en (intergemeentelijke samenwerkingsverbanden) en VVMW's. Om die reden vallen de gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen in privaatrechtelijke vorm, de ziekenhuisverenigingen, de verenigingen of vennootschappen voor sociale dienstverlening en de woonzorgverenigingen of -vennootschappen buiten het toepassingsgebied.

De autonome verzorgingsinstellingen (AV's) zijn eveneens een publiekrechtelijke vorm van VVMW. Er wordt voor geopteerd hen niet mee te nemen in het toepassingsgebied van de regiomobiliteit, om de volgende redenen:

- er bestaan al ziekenhuisnetwerken, waardoor er al in grote mate een vorm van regionale personeelsmobiliteit is binnen de eigen sector;
- daarnaast zorgen ziekenhuisactiviteiten voor een andere (federale) financieringsstroom en andere (federale) regelgevingen. Zowel de financiering als de regelgeving zorgen voor andere arbeidsvoorwaarden en een ander statuut dan voor de personeelsleden die tewerkgesteld zijn in een welzijnsvereniging. De rechtspositieregeling zal conform moeten zijn aan de (meestal) federale regelgeving inzake ziekenhuisfinanciering, waaraan die verenigingen zich dienen te houden.

d. Juridisch-technische wijziging (advies randnummer 3.3)

Volgens de Raad van State is het niet nodig om het toepassingsgebied van de regiovorming te bepalen in een apart artikel in hoofdstuk 2. Hij beveelt aan om in plaats daarvan een extra punt op te nemen in het artikel dat de definities bepaalt waarin wordt opgenomen welke vormen van intergemeentelijke samenwerking worden verstaan onder de 'intergemeentelijke samenwerkingsverbanden'. Op die manier wordt duidelijk voor welke vormen van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden de verplichtingen gelden en worden de anomalieën weggewerkt met artikel 7 en 10 (thans artikel 6 en 9), die eveneens deel uitmaken van hoofdstuk 2. Die artikelen zijn ook van toepassing op respectievelijk de gemeenten enerzijds en de gemeenten, OCMW's, autonome gemeentebedrijven en welzijnsverenigingen anderzijds.

Deze aanbeveling wordt gevolgd en leidt tot een schrapping van artikel 4, een aanpassing aan artikel 3 en 5 (thans artikel 4), en een hernummering van de daarop volgende artikelen van het ontwerp van decreet.

2. Vrijheid van vereniging en lokale autonomie (advies randnummer 6)

De Raad van State is van oordeel dat het ontwerp van decreet niet in strijd is met de vrijheid van vereniging, zoals gewaarborgd door artikel 27 van de Grondwet en artikel 11 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de mens.

Het ontwerp belet de gemeenten niet volledig zich te verenigen en doet ook geen afbreuk aan het initiatiefrecht van de gemeenten om dat te doen. De regeling

neemt het beginsel van de lokale autonomie in acht en schendt artikel 41 en 162 van de Grondwet niet.

3. Toelichting bij de artikelen (advies randnummer 9 en 10)

a. Artikel 31: Scheidingsaandeel (advies randnummer 9)

De Raad van State wijst erop dat via artikel 397, tweede lid, DLB, de bepalingen van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen (hierna: WVV) voor wat betreft de coöperatieve vennootschap op de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden van toepassing zijn, voor zover het decreet zelf geen uitdrukkelijke regeling voorziet.

Dit ontwerp van decreet bepaalt dat de partijen bij uittreding of uitsluiting de waarde van het scheidingsaandeel zelf overeenkomen. Hierdoor is de regeling uit artikel 6:120 – 6:123 WVV niet van toepassing. Die artikelen regelen hoe het scheidingsaandeel bij uitreding of uitsluiting berekend wordt.

De Raad van State beveelt aan om die artikelen minstens in subsidiaire orde van toepassing te maken wanneer de gemeenten en de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden geen overeenkomst bereiken over het scheidingsaandeel. Gelet op de verplichting tot regioconformiteit is hij is namelijk van oordeel dat de gemeente die uittreedt, zich in een weinig gunstige onderhandelingspositie bevindt wat zou kunnen leiden tot een onbillijke vergoeding voor haar aandelen.

De aanbeveling van de Raad van State wordt hier niet gevolgd. Een regeling in subsidiaire orde zou er namelijk voor kunnen zorgen dat onderhandelingen tussen de gemeente en het intergemeentelijk samenwerkingsverband uitblijven, net omdat er in een terugvalpositie voorzien wordt. Bovendien wordt de onderhandelingspositie van de gemeente niet versterkt omdat het scheidingsaandeel bepaald wordt op de werkelijk gestorte en nog niet terugbetaalde inbreng zonder dat hierbij het bedrag van de nettoactiefwaarde van de aandelen overschreden mag worden. De regeling subsidiair van toepassing maken, zou dus tot stilzitten kunnen leiden zonder dat de onderhandelingspositie van de gemeente hierbij baat zou hebben.

b. Artikel 32: Vrijwillige uittreding OCMW omwille van regioconformiteit (advies randnummer 10)

De Raad van State merkt op dat artikel 32 van het ontwerp van decreet (nu artikel 31) van toepassing is op de OCMW's die het werkingsgebied van hun VVMW's willen afstemmen op de grenzen van de referentieregio's. Hierbij worden twee categorieën van OCMW's verschillend behandeld. Het criterium van onderscheid aan de hand waarvan die verschillende behandeling verantwoord werd, is volgens de Raad van State niet pertinent.

Of een OCMW al dan niet recht had om af te zien van een schadevergoeding bij uittreding om te voldoen aan de principes van regiovorming, werd in het ontwerp van decreet geënt op het resultaat voor het werkingsgebied van de VVMW. Enkel als door een uittreding de gehele VVMW volgens de referentieregio georganiseerd zou zijn, had het OCMW recht om uit te treden zonder schadevergoeding. Dit zorgt volgens de Raad van State voor een ongelijke behandeling van het OCMW dat wil uittreden om te voldoen aan de principes van de regiovorming, maar hiermee het werkingsgebied van de VVMW niet in overeenstemming brengt met de referentieregio. Dit is mogelijk wanneer een of meerdere OCMW's buiten de referentieregio vallen en wel aangesloten blijven bij die VVMW. De Raad van State oordeelt dat iedere uittreding van een OCMW uit de VVMW om te voldoen aan de principes van regiovorming, die VVMW een stap dichterbij de doelstelling van regiovorming brengt.

De opmerking van de Raad van State wordt hierbij gevolgd. In plaats van ons te richten op het eindresultaat van de VVMW en het al dan niet bereiken van de principes van regiovorming om te oordelen of het OCMW recht heeft om uit te treden zonder een schadevergoeding te betalen, vormt het criterium nu de beweegreden van het OCMW om uit de VVMW te treden. Als een uittreding gemotiveerd is door de principes van regiovorming, is het OCMW geen schadevergoeding verschuldigd, ongeacht of de VVMW waaruit uitgetreden wordt hierdoor overeenstemt met de principes van regiovorming. Er wordt zo geen onderscheid meer gemaakt tussen verschillende categorieën van OCMW's.

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest

Het voorliggende ontwerp van decreet regelt aangelegenheden die behoren tot de bevoegdheden van het Vlaams Gewest wat betreft de ondergeschikte besturen (artikel 6, §1, VIII, BWHI) en het toezicht (artikel 7, §1, BWHI), alsook de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap wat betreft het beleid inzake maatschappelijk welzijn (artikel 5, §1, II, 2°, BWHI). Het ontwerp van decreet regelt op die manier gemeenschapsaangelegenheden waar het regels over het OCMW betreft en gewestaangelegenheden in de overige gevallen.

Gew.A.	Gem.A.	Art. ontwerp van decreet	Art. DLB
		1	
		2	
G		3	
G		4	
G		5	
G		6	
G		7	
G		8	
G	O	9	
G (1°)	O (2°)	10	286
G		11	348
G		12	392
G		13	393
G		14	415
G		15	418
G		16	427
G		17	429
G		18	430
G		19	471
	O	20	474
	O	21	476
	O	22	482
	O	23	494
	O	24	502
	O	25	505
	O	26	508
	O	27	509
	O	28	514
G		29	428
G		30	

	O	31	
G		32	
		33	

II. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1

Overeenkomstig artikel 19, §1, tweede lid, BWHI, dient elk ontwerp van decreet te vermelden of het een gewest- of een gemeenschapsaangelegenheid betreft.

Het huidige ontwerp van decreet geeft uitvoering aan zowel een gewest- als een gemeenschapsaangelegenheid:

- de bevoegdheid van het Vlaams Gewest voor de samenstelling, organisatie, bevoegdheid en werking van de provinciale en gemeentelijke instellingen en van de bovengemeentelijke besturen in artikel 6, §1, VIII, 1°, BWHI, zoals gewijzigd bij bijzondere wet van 13 juli 2001 houdende overdracht van diverse bevoegdheden aan de gewesten en gemeenschappen;
- de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap voor maatschappelijk welzijn op grond van artikel 5, §1, II, 2°, BWHI, zoals ingevoerd bij de bijzondere wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur.

Artikel 2

Dit artikel bevat een citeeropschrift. Naar het decreet kan worden verwezen als het Regiodecreet.

Hoofdstuk 2. Regiovorming

Afdeling 1. Definities en toepassingsgebied

Artikel 3 en 4

Artikel 3 bevat enkele definities. Behoudens wat het toepassingsgebied van de regiovorming betreft (wat valt erbinnen, wat valt erbuiten – zie hierna), behoeft dit artikel geen verdere toelichting.

Het ontwerp van decreet bepaalt op welke vormen van intergemeentelijke samenwerking de regiovorming van toepassing is (artikel 3, 2°). Meer in het bijzonder gaat het over de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met rechtspersoonlijkheid zoals die in deel 3, titel 3, hoofdstuk 3, van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur (hierna: DLB) geregeld worden. De projectvereniging (hierna: PV), de dienstverlenende vereniging (hierna: DV), de opdrachthoudende vereniging (hierna: OV) en de OV met private deelname moeten zich enten op de referentieregio's.

Wat de OV met private deelname betreft, dienen enkel de gemeenten zich te houden aan referentieregioïndeling. Het ontwerp van decreet heeft geen invloed op de private deelnemer(s). Hun maatschappelijke zetel moet aldus niet binnen dezelfde referentieregio vallen.

De samenwerkingsverbanden zonder rechtspersoonlijkheid vallen niet onder het toepassingsgebied van de regiovorming. Ze roepen namelijk geen bestendige structuren in het leven waardoor ze geen bestuurlijke verrommeling veroorzaken. Bovendien hebben deze samenwerkingsverbanden ook geen impact op het creëren van mandaten.

Ook de verenigingen en vennootschappen voor maatschappelijk welzijn vallen buiten het toepassingsgebied van de regiovorming. Aanleiding hiervoor ligt vervat in artikel 60, §6, van de OCMW-wet van 8 juli 1976:

- dat artikel bepaalt dat daar waar de noodzakelijkheid zich voordoet, het OCMW bepaalde diensten of inrichtingen moet oprichten. De Raad van State leidt in zijn arresten uit die bepaling af dat de OCMW-raad die inrichtingen ook terug mag sluiten of afstoten als de noodzaak verdwijnt;
- wanneer een OCMW moet uittreden en het in de regio geen evenwaardig alternatief vindt, kan dat hoge opstartkosten voor dat OCMW als gevolg hebben, indien men de dienstverlening in eigen beheer zou nemen. Daarnaast is de vraag of men een evenwaardig aanbod kan aanbieden in eigen beheer;
- in tegenstelling tot minder versnippering en meer omvattende samenwerkingsvormen zou een conformering aan de referentieregio's hier tot kleinere samenwerkingen en een versnippering van de dienstverlening leiden. Het zal uiteindelijk de afnemer van de diensten, de burger, zijn die zal moeten inboeten op de dienstverlening. Bovendien zal dit de concurrentiepositie van de publieke dienstverlening tegenover de private dienstverlening verzwakken.

Artikel 4 bepaalt welke intergemeentelijke samenwerkingsverbanden zich niet moeten conformeren met de regiovorming.

Gewestgrens- en staatsgrensoverschrijdende samenwerkingsverbanden vallen niet onder het toepassingsgebied (artikel 388, 2°, en 390 DLB). Deze kunnen omwille van hun aard niet afgestemd worden binnen referentieregio's. Bovendien is het niet het doel van regiovorming om samenwerking over gewest- en staatsgrenzen onmogelijk te maken.

- De gewestgrensoverschrijdende samenwerkingsverbanden worden uitdrukkelijk uitgesloten omdat er samenwerkingsverbanden zijn die krachtens het samenwerkingsakkoord van 13 februari 2014 onder het recht van het Vlaams Gewest ressorteren. Die samenwerkingsverbanden nemen op die manier ook een van de verschillende vormen aan zoals omschreven in artikel 3 van dit ontwerp van decreet.

Samenwerkingsverbanden met één of meer Brusselse gemeenten zijn dus niet gevat door de regiovorming. Brussel kan over de referentieregiogrenzen heen blijven samenwerken met Vlaamse gemeenten, bijvoorbeeld in het kader van de gemeenschapsmateries.

- Bovendien worden ook de staatsgrensoverschrijdende samenwerkingsverbanden uitgesloten van het toepassingsgebied. Het staat de gemeenten en de door hen gevormde samenwerkingsverbanden vrij deel te nemen in rechtspersonen van publiek recht die de staatsgrenzen overschrijden. Die intergemeentelijke samenwerkingsverbanden nemen ook een van de verschillende vormen aan zoals omschreven in artikel 3 van dit ontwerp van decreet, maar moeten zich voor de staatsgrensoverschrijdende samenwerking niet enten op de referentieregio's. Ook buiten het toepassingsgebied vallen de samenwerkingsverbanden waarbij de landschappelijke gegevenheid dominant is of die gebonden zijn aan fysische en natuurlijke structuren (bijvoorbeeld rivier, meer, kanaal, haven, natuurgebied, de kust). Voorbeelden van dergelijke samenwerkingsverbanden zijn de bekkenbesturen, de bosgroepen, Stichting Zoniënwoud, de T.OP-werking (Territoriaal Ontwikkelingsprogramma) voor de kust, Dender, Demervallei, Kleine Nete, Albertkanaal, Mijnstreek, het overleg tussen de kustgemeenten.

Erkende toeristische samenwerkingsverbanden vallen buiten het toepassingsgebied. Het gaat om toeristische samenwerkingsverbanden die door Toerisme Vlaanderen erkend zijn en de vorm aannemen van een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging, zoals bedoeld in artikel 3, §2, derde streepje,

van het decreet van 6 maart 2009 betreffende de organisatie en erkenning van toeristische samenwerkingsverbanden.

Samenwerkingsverbanden waarbij het schaalvoordeel de enige drijfveer voor de samenwerking is én (cumulatief) de link met het lokale of regionale strategische beleid beperkt is. Het gaat om samenwerkingsverbanden waarbij er wordt samengewerkt rond een van de volgende thema's. De opsomming is exhaustief:

- 1° het beheer of de uitbating van crematoria, woonzorgvoorzieningen, zwembaden en onderwijsinstellingen;
- 2° informatie- en communicatietechnologie, verzekeringen, financiering, aankoopbeheer en facilitair beheer;
- 3° de leidinggebonden nutssectoren: energiedistributie, drinkwatervoorziening, riolering, telecom en kabeldistributie.

Evident valt het organiseren van overleg en feitelijke samenwerking tussen lokale besturen (bijvoorbeeld in het kader van subsidieaanvragen), zonder dat dit leidt tot blijvende nieuwe structuren, eveneens buiten het toepassingsgebied.

De bovenstaande uitzonderingen omvatten niet de afval- en streekontwikkelings-intercommunales. Deze vallen – gelet op het strategisch karakter van hun samenwerking – wel onder het toepassingsgebied van regiovorming.

Afdeling 2. Indeling in referentieregio's en principes van regioconform samenwerken

Artikel 5

Iedere gemeente van het Vlaams Gewest wordt ingedeeld in één (en slechts één) van de vijftien referentieregio's.

De bijlage bij dit ontwerp van decreet bepaalt in welke referentieregio iedere gemeente van het Vlaams Gewest ingedeeld wordt.

De Vlaamse Regering kan de benaming van een referentieregio aanpassen (op eigen initiatief of op vraag).

Artikel 6

Dit artikel omschrijft wat regioconforme samenwerking is, namelijk dat samenwerking tussen gemeenten in de regel plaatsvindt binnen de grenzen van hun referentieregio. Dat betekent dat samenwerkingsverbanden moeten passen binnen een referentieregio of ermee moeten samenvallen.

Het is mogelijk om een supraregionale samenwerking te organiseren: een samenwerking die verschillende referentieregio's bedient. Uitgangspunt is dat alle gemeenten van de betrokken regio's deelnemen aan het samenwerkingsverband, weliswaar met volgende nuances:

- om te vermijden dat een of enkele gemeenten de oprichting van een nieuw supraregionaal samenwerkingsverband kunnen blokkeren, wordt ingeschreven dat minstens 90% van de gemeenten uit elke betrokken referentieregio deelneemt om regioconform te zijn;
- om te vermijden dat een bestaand supraregionaal samenwerkingsverband moet worden herschikt doordat een of enkele gemeenten uittreden, wordt ingeschreven dat uittreding geen impact heeft op de regioconformiteit van het supraregionale samenwerkingsverband.

Regioconforme samenwerking is het streefdoel. Op de datum van inwerkingtreding van dit ontwerp van decreet, 1 januari 2023, zullen sommige van de bestaande intergemeentelijke samenwerkingsverbanden niet in overeenstemming zijn met

de principes van regioconform samenwerken. Conform de regeling van artikel 30 hebben zij de tijd tot 31 december 2030 of, als het om afvalintercommunales gaat, tot 31 december 2036, om zich te conformeren. Zij bepalen zelf de manier waarop dat gebeurt:

- ze passen hun samenwerkingsverband aan zodat het binnen de grenzen van één referentieregio valt. Daarmee voldoen ze aan het principe van artikel 6, §1;
- ze passen hun samenwerkingsverband aan zodat het een supraregionale samenwerking wordt, zoals gedefinieerd in artikel 3, 4°. Daarmee voldoen ze aan het principe van artikel 6, §2, eerste lid. Als na de conformering één of meer gemeenten beslissen om uit te treden, geldt artikel 6, §2, derde lid;
- ze dienen een aanvraag tot tijdelijk uitstel of definitieve afwijking in bij de Vlaamse Regering. Zie daarvoor de toelichting bij artikel 7. Als de Vlaamse Regering hen een afwijking toekent, zijn ze – al dan niet tijdelijk – in overeenstemming met de principes van regioconform samenwerken.

Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden die vanaf 1 januari 2023 worden opgericht, moeten van bij aanvang in overeenstemming zijn met de principes van regioconform werken. Zij bepalen zelf de manier waarop dat gebeurt:

- ze organiseren hun samenwerkingsverband binnen de grenzen van één referentieregio. Daarmee voldoen ze aan het principe van artikel 6, §1;
- ze organiseren hun samenwerkingsverband via supraregionale samenwerking. Conform artikel 6, §2, tweede lid, dient minstens 90% van de gemeenten uit elke referentieregio deel te nemen om dat mogelijk te maken. Daarmee voldoen ze aan het principe van artikel 6, §2;
- ze dienen een aanvraag tot tijdelijk uitstel of definitieve afwijking in bij de Vlaamse Regering. Zie daarvoor de toelichting bij artikel 7. Als de Vlaamse Regering hen een afwijking toekent, zijn ze – al dan niet tijdelijk – in overeenstemming met de principes van regioconform samenwerken.

Artikel 7

Dit artikel geeft uitwerking aan het 'pas toe of leg uit'-principe.

Een gemotiveerde aanvraag tot tijdelijk uitstel of definitieve afwijking van een aanpassing aan de grenzen van de referentieregio's kan bij de Vlaamse Regering ingediend worden. Deze aanvraag kan enerzijds een afwijking vragen van het principe in artikel 6, §1, dat stelt dat gemeenten hun intergemeentelijke samenwerkingsverbanden organiseren binnen de grenzen van hun referentieregio. Anderzijds kan er ook een afwijking aangevraagd worden van het principe in artikel 6, §2, dat stelt dat de gemeenten hun intergemeentelijke samenwerkingsverbanden via supraregionale samenwerking mogen organiseren.

Wanneer het intergemeentelijk samenwerkingsverband al bestaat op het ogenblik dat de afwijking wordt aangevraagd, gaat de aanvraag uit van de algemene vergadering (bij een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging) of van de raad van bestuur (bij een projectvereniging) van het intergemeentelijk samenwerkingsverband. Ze gaat niet uit van een sector.

Een individuele gemeente kan zelf geen aanvraag tot afwijking bij de Vlaamse Regering indienen, maar kan het intergemeentelijk samenwerkingsverband waaraan ze deelneemt wel gemotiveerd verzoeken zulke afwijkingsaanvraag in te dienen. De gemeente richt haar gemotiveerd verzoek tot het bevoegde orgaan van het intergemeentelijk samenwerkingsverband. Het gaat om de algemene vergadering bij een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging en om de raad van bestuur bij een projectvereniging. Die organen nemen op hun beurt een gemotiveerde beslissing over het verzoek. Als het verzoek gesteund wordt, dan dient het intergemeentelijk samenwerkingsverband een aanvraag tot afwijking in bij de Vlaamse Regering. Het neemt hierbij de vereiste elementen zoals uiteengezet in paragraaf 2, tweede lid, in acht.

Wanneer het een op te richten intergemeentelijk samenwerkingsverband betreft, wordt de aanvraag ingediend door alle verschillende gemeenten die deelnemer willen worden van dat samenwerkingsverband. De gemeenteraden dienen hiervoor identieke gemeenteraadsbeslissingen in. Dit betekent in concreto dat er meerdere gemeenteraadsbesluiten genomen worden over eenzelfde aanvraag tot afwijking.

De aanvraag bevat minstens een grondige motivatie waarom het samenwerkingsverband zijn doel niet kan bereiken in een regioconforme samenwerking.

De Vlaamse Regering bepaalt binnen een termijn van orde van negentig dagen die ingaat op de dag na de verzending van de aanvraag of zij de aanvraag tot afwijking toekent:

- het voorstel wordt op de ministerraad van de Vlaamse Regering geagendeerd;
- de Vlaamse Regering neemt een besluit over de aanvraag tot afwijking;
- in haar besluit en de motivering ervan houdt de Vlaamse Regering rekening met de wenselijkheid van een conformering aan de referentieregio's gelet op het doel, beleid en dienstverlening naar burgers van het samenwerkingsverband, en respecteert ze het gelijkheidsbeginsel.

De communicatie tussen de aanvrager of aanvragers en de Vlaamse Regering verloopt op een manier die door de Vlaamse Regering bepaald zal worden.

Afdeling 3. Regiowerking

Artikel 8

De referentieregiewerking wordt een vast maandelijks item op de agenda van het college van burgemeester en schepenen (CBS). De wijze waarop de rapportering wordt ingevuld, behoort tot de lokale autonomie. De agenda wordt opgesteld overeenkomstig de regels zoals die in het huishoudelijk reglement van het CBS opgenomen zijn (artikel 54, eerste lid, DLB).

In de gemeenteraad wordt minstens twee keer per jaar de regiowerking geagendeerd. Ook hier behoort de wijze van rapportering tot de lokale autonomie. Het college van burgemeester en schepenen bezorgt daarvoor zijn toegelicht voorstel van beslissing aan de algemeen directeur, die het voorstel bezorgt aan de voorzitter van de gemeenteraad, die op zijn beurt de agenda van de gemeenteraad samenstelt. De gemeenteraad of dezelfde gemeenteraadscommissie als diegene die waakt over de afstemming van het beleid van de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden op het gemeentelijk beleid (zie artikel 389, tweede lid, DLB), krijgt de opdracht om te waken over de afstemming van het beleid van de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden op de regiowerking. De terugkoppeling en informatieverstrekking over de regiowerking worden best maximaal afgestemd op de terugkoppeling en informatieverstrekking over de werking van de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden.

Artikel 9

Naar analogie met de mobiliteit tussen personeelsleden van gemeenten en OCMW's na een principiële beslissing tot samenvoeging (zie artikel 356/2 DLB – de samenvoegingsmobiliteit) wordt de mogelijkheid tot 'regiomobiliteit' voorzien in een afgebakend (al dan niet aaneengesloten) gebied dat overeenstemt met de grenzen van twee of meer besturen die binnen eenzelfde referentieregio vallen. Regiomobiliteit kan niet referentieregio grensoverschrijdend georganiseerd worden.

Het gaat om de volgende besturen:

- de gemeenten;
- de OCMW's;

- de autonome gemeentebedrijven (AGB's) op voorwaarde dat de gemeente die het autonome gemeentebedrijf heeft opgericht of erin deelneemt, zelf ook deelneemt aan de regiomobilititeit;
- de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met rechtspersoonlijkheid (de PV's, de DV's en de OV's, al dan niet met private deelname) op voorwaarde dat alle gemeenten die lid zijn van dat intergemeentelijk samenwerkingsverband zelf ook deelnemen aan de regiomobilititeit;
- de welzijnsverenigingen (WV's), op voorwaarde dat alle OCMW's die lid zijn van de welzijnsvereniging, zelf ook deelnemen aan de regiomobilititeit.

Enkel als de moederbesturen ook deelnemen aan de regiomobilititeit, kunnen de AGB's, PV's, DV's, OV's (al dan niet met private deelname) en WV's deelnemen aan de regiomobilititeit. Op die manier is het voor de verzelfstandigde entiteiten of samenwerkingsvormen niet mogelijk om in te gaan tegen een (uitdrukkelijke) keuze van de gemeente of het OCMW om niet deel te nemen aan de regiomobilititeit.

De besturen die willen gebruikmaken van de regiomobilititeit, moeten dit bepalen in hun rechtspositieregeling. In tegenstelling tot de samenvoegingsmobilititeit waarbij de besturen eenzelfde regeling van mobiliteit moeten bepalen, zijn de besturen niet verplicht eenzelfde regeling van regiomobilititeit te bepalen. Hoewel het geen verplichting vormt, houdt de keuze voor regiomobilititeit toch best een oefening in waarbij de rechtspositieregelingen op elkaar afgestemd worden. Dit zal het proces van regiomobilititeit vereenvoudigen.

De vaststelling van de rechtspositieregeling gebeurt, onverminderd de mogelijkheden tot delegatie aan het college van burgemeester en schepenen en het vast bureau (zie artikel 56 en 84 DLB), door de gemeenteraad en de raad voor maatschappelijk welzijn. De rechtspositieregeling van het gemeentepersoneel is van rechtswege van toepassing op het personeel van het OCMW dat de gemeente bedient en dat een betrekking bekleedt die ook bestaat bij de gemeente (artikel 186 DLB). Wanneer dat niet het geval is, stelt de raad voor het maatschappelijk welzijn een eigen rechtspositieregeling vast. De raad van bestuur legt de rechtspositieregeling voor de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en de verenigingen en vennootschappen voor maatschappelijk welzijn vast, eveneens onverminderd de mogelijkheid tot delegatie aan het personeelslid dat aan het hoofd van het personeel staat (artikel 458, §1, derde lid, DLB).

De betrokken besturen die gebruik willen maken van de regiomobilititeit, bepalen in een beheersovereenkomst de voorwaarden die van toepassing zijn vooraleer ze van de regiomobilititeit gebruik kunnen maken. De regeling zoals bepaald in paragraaf 3 tot en met 5 wordt hierbij in acht genomen. Daarnaast leggen ze de procedure en de nadere modaliteiten voor de toepassing van de regiomobilititeit (bijvoorbeeld behoud van rechten en plichten, meenemen historiek zoals uitgeput onbetaald verlof enzovoort) vast in een beheersovereenkomst.

Concreet maakt regiomobilititeit personeelsmobilititeit in de afgesproken gebiedsafbakening mogelijk voor:

- een procedure voor interne personeelsmobilititeit bij een ander bestuur uit het afgebakende gebied;
- een bevorderingsprocedure bij een ander bestuur uit het afgebakende gebied;
- het aanwenden van een wervings- of bevorderingsreserve van een ander bestuur uit het afgebakende gebied.

De regiomobilititeit dient de verplichting uit artikel 183, §1, eerste lid, DLB in acht te nemen. Ieder OCMW moet te allen tijde ten minste een maatschappelijk werker in dienst hebben als personeelslid. De rechtspositieregelingen van de besturen uit het afgebakende gebied dienen hiermee rekening te houden.

Naar analogie met wat het geval is bij de samenvoegingsmobiliteit, is de regiomobilititeit niet van toepassing op de zogenaamde decretale graden. Voor hen blijft de functiespecifieke regeling gelden.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur

Dit hoofdstuk bevat een aantal wijzigingen aan het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur (hierna DLB).

Artikel 10

Dit artikel brengt een verduidelijking aan in artikel 286 DLB, meer bepaald in paragraaf 1, 10°, en paragraaf 2, 4°. De wijziging houdt enkel een tekstuele verduidelijking in van de geest achter dit artikel die al sinds de inwerkingtreding ervan gold.

In beide punten wordt verduidelijkt dat naast de besluiten over de statuten van de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met rechtspersoonlijkheid en de verenigingen en vennootschappen voor maatschappelijk welzijn waarvan het OCMW deelgenoot is ook de besluiten die wijzigingen aan deze statuten aanbrengen op de webtoepassing van de gemeente bekendgemaakt moeten worden. Het gaat louter om een verduidelijking, daar het al sinds de inwerkingtreding van het DLB de bedoeling was dat ook de wijzigingen aan de statuten van deze instanties door de burgemeester, dan wel de voorzitter van het vast bureau op de webtoepassing van de gemeente bekendgemaakt werden.

Deze verduidelijking gebeurt op het moment dat het goedkeuringstoezicht in de regel voor deze instanties afgeschaft wordt en door een niet-bindend advies vervangen wordt. Daardoor vallen de besluiten van de gemeenten en OCMW's over een oprichting of statutenwijziging nu onder het algemeen bestuurlijk toezicht.

Artikel 11

Dit artikel stelt dat bij een samenvoeging van gemeenten die niet tot dezelfde referentieregio behoren, het ontwerp van samenvoegingsdecreet bijkomend bepaalt tot welke referentieregio de nieuwe gemeente zal behoren. De Vlaamse Regering kan een voorstel tot samenvoeging als ontwerp van samenvoegingsdecreet indienen bij het Vlaams Parlement. Dat ontwerp zal dus ook de regio moeten bevatten tot dewelke de nieuwe gemeente zal behoren als de samen te voegen gemeenten niet tot dezelfde referentieregio behoren. Bovendien zal de indeling in referentieregio's, zoals opgenomen in de bijlage bij het voorliggende ontwerp van decreet, aangepast worden.

Hiermee wordt de analogie met de provinciegrensoverschrijdende fusies doorgetrokken.

Deze bepaling belet niet dat gemeenteraden in hun gezamenlijke voorstel tot samenvoeging (waarover artikel 347 DLB de voorwaarden bepaalt) al hun voorkeur over de keuze van referentieregio kunnen meedelen als de fusie plaatsvindt tussen twee of meerdere gemeenten die zich in verschillende referentieregio's bevinden. Het tweede lid van dat artikel bepaalt namelijk enkel wat dat gezamenlijke voorstel minimaal moet bevatten. Als de samen te voegen gemeenten niet tot dezelfde referentieregio behoren, kan het gezamenlijk voorstel tot samenvoeging ook een passus bevatten omtrent de referentieregio tot dewelke de nieuwe gemeente zou willen behoren.

Artikel 12

In artikel 392 DLB wordt het begrip 'project' vervangen door het begrip 'doelstelling'. Op die manier kan de interlokale vereniging opgericht worden voor een scala van activiteiten die ingepast kunnen worden in een welbepaalde doelstelling van gemeentelijk belang die ruimer kan zijn dan de uitvoering een welbepaald project.

Artikel 13

In artikel 393 DLB wordt verduidelijkt dat de deelnemers aan de interlokale vereniging een inbreng in nijverheid kunnen doen. Een inbreng in nijverheid kan de uitvoering van diverse opdrachten omvatten. Deze inbreng moet statutair omschreven worden.

Artikel 14

Dit artikel wijzigt artikel 415 DLB dat betrekking heeft op het overlegorgaan dat een voorstel over de oprichting van een DV of OV opmaakt. Het definitieve voorstel van het overlegorgaan dient bezorgd te worden aan de Vlaamse Regering op de wijze die door de Vlaamse Regering wordt bepaald. Het is noodzakelijk dat de Vlaamse Regering het voorstel ontvangt opdat het een niet-bindend advies kan verstrekken aan zowel het overlegorgaan als aan alle betrokken gemeentebesturen. Het advies onderzoekt de wettelijkheid van de oprichting van de DV of OV. Dat advies vervangt het goedkeuringstoezicht voor die samenwerkingsverbanden die vanaf de inwerkingtreding van het decreet, namelijk 1 januari 2023, opgericht worden en in overeenstemming zijn met de principes van regioconform samenwerken.

De aanvraag tot advies is een formele, op straffe van nietigheid voorgeschreven vormvereiste. Het overlegorgaan moet het advies vragen om daarna een rechtsgeldige beslissing te kunnen nemen over de oprichting van het samenwerkingsverband. Het advies is niet bindend: in de beslissing over de oprichting kan er gemotiveerd van worden afgeweken. Als het advies niet tijdig wordt verstrekt, wordt dat op het definitieve voorstel van het overlegorgaan vermeld.

Artikel 15

Met dit artikel wordt artikel 418 DLB gewijzigd, dat het verdere verloop van de oprichting van een DV of OV regelt. De verwijzingen naar het goedkeuringstoezicht worden geschrapt omdat het goedkeuringstoezicht bij de oprichting van nieuwe DV's en OV's vervangen wordt en door een a priori niet-bindend advies over de wettelijkheid van de oprichting ervan. Ook wanneer de DV's of OV's in kwestie buiten het toepassingsgebied van de regiovorming vallen, wordt het goedkeuringstoezicht op de oprichting ervan afgeschaft. Dit kadert in de bredere doelstelling van de Vlaamse Regering om het goedkeuringstoezicht verder af te bouwen.

Aangezien de oprichtingsakte niet langer goedgekeurd wordt en de publicatie ervan in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad dus ook niet meer afhankelijk gesteld kan worden van die goedkeuring, gebeurt de publicatie van die oprichtingsakte na de afloop van de toezichtstermijn, vermeld in artikel 332 DLB. De toezichtstermijn bedraagt 30 dagen. Als die termijn verloopt, dan kan de toezichthoudende overheid niet meer ambtshalve optreden.

Een klacht tegen een publicatieplichtig besluit in de zin van artikel 286, §1, 9° en 10°, en §2, 3° en 4°, DLB, stuit die toezichtstermijn echter wanneer die klacht tijdig en op de correcte wijze bij de toezichthoudende overheid wordt ingediend. Een nieuwe termijn van 30 dagen gaat dan in. Ook de opvraging van het besluit door de toezichthoudende overheid zorgt voor een stuiting van de termijn, waardoor een nieuwe termijn die wordt berekend volgens de regels van artikel 332 DLB, begint te lopen. Vanaf de verzending van het opgevraagde dossier heeft de toezichthoudende overheid 30 dagen om haar beslissing kenbaar te maken.

Artikel 16

Dit artikel wijzigt artikel 427 DLB, dat betrekking heeft op statutenwijzigingen van een DV of OV. Het goedkeuringstoezicht wordt vervangen door een a priori niet-bindend advies van de Vlaamse Regering wanneer de DV of OV in overeenstemming is met de principes van regioconform samenwerken of als zij hierop een definitieve afwijking verkreeg van de Vlaamse Regering. Het advies doet een wettigheidstoets waaronder ook de overeenstemming met de principes van regioconform samenwerken wordt verstaan wanneer de DV of OV in kwestie geen definitieve afwijking heeft verkregen.

Het ontwerp van de statutenwijziging wordt samen met het advies aan de deelnemende gemeenten bezorgd, zodat de gemeenteraden een geïnformeerde beslissing kunnen nemen over de statutenwijziging. Als het advies niet tijdig afgeleverd werd, wordt dit op het ontwerp van de statutenwijziging duidelijk vermeld.

Artikel 17

Dit artikel schrapt de verwijzing naar het goedkeuringstoezicht in artikel 429 DLB, maar waarborgt wel dat eenmaal de toezichtstermijn van het algemeen bestuurlijk toezicht verstreken is, een volledig gecoördineerde tekst van de statuten in de zetel van de DV of OV neergelegd moet worden, net als in de gemeentehuizen van elke deelnemende gemeente.

De toezichtstermijn bedraagt volgens artikel 332 DLB 30 dagen. Als die termijn verloopt, dan kan de toezichthoudende overheid niet meer ambtshalve optreden. Een klacht tegen een publicatieplichtig besluit in de zin van artikel 286, §1, 9° en 10°, en §2, 3° en 4°, DLB, stuit die toezichtstermijn echter wanneer die klacht tijdig en op de correcte wijze bij de toezichthoudende overheid wordt ingediend. Een nieuwe termijn van 30 dagen gaat dan in. Ook de opvraging van het besluit door de toezichthoudende overheid zorgt voor een stuiting van de termijn, waardoor een nieuwe termijn die wordt berekend volgens de regels van artikel 332 DLB, begint te lopen. Vanaf de verzending van het opgevraagde dossier heeft de toezichthoudende overheid 30 dagen om haar beslissing kenbaar te maken.

Artikel 18

Omwille van het goedkeuringstoezicht werden de wijzigingen pas uitvoerbaar eenmaal de goedkeuring werd verkregen. Nu het goedkeuringstoezicht afgeschaft wordt, bepaalt artikel 430 DLB dat de statutenwijzigingen meteen uitvoerbaar worden op de datum van de dagtekening ervan door de ondertekening door de vertegenwoordigers van alle gemeenten en andere rechtspersonen die aan de vereniging deelnemen. De gewijzigde bepalingen zijn vanaf dat ogenblik al uitvoerbaar. De toezichthoudende overheid kan ze achteraf wel vernietigen in het kader van het algemeen bestuurlijk toezicht.

Artikel 19

In artikel 471 DLB wordt de verwijzing naar het goedkeuringstoezicht vervangen door de verwijzing naar het niet-bindend advies van de Vlaamse Regering.

Het tweede lid van artikel 471 DLB handelt over de grensoverschrijdende samenwerkingsverbanden waarvan Vlaamse gemeenten deel uitmaken op grond van verdragsrechtelijke overeenkomsten. Het gaat met andere woorden over intergemeentelijke samenwerkingsverbanden die de staatsgrenzen overschrijden. Zulke samenwerkingsverbanden worden door artikel 4 van dit ontwerp van decreet buiten het toepassingsgebied van de regiovorming gelaten. Het niet-bindend advies

dat een wettigheidstoets inhoudt, hoeft zich aldus niet uit te spreken over de overeenstemming met de referentieregio's.

Artikel 20

Ook wat de verenigingen of vennootschappen voor maatschappelijk welzijn betreft, wordt het goedkeuringstoezicht vanaf 1 januari 2023 achterwege gelaten. Dit wordt vervangen door een a priori niet-bindend advies over de wettelijkheid van de oprichting of wijziging ervan. De termijnen worden daarom niet langer gekoppeld aan die van het goedkeuringstoezicht, maar aan die van het niet-bindend advies van de Vlaamse Regering. De berekening van de termijnen waarbinnen dat advies verleend moet worden, geldt op dezelfde manier voor alle vormen van de verenigingen of vennootschappen voor maatschappelijk welzijn. Om die reden wordt hierover een regeling ingeschreven in artikel 474 DLB.

Met de ontwerpen van beslissingen die overeenkomstig titel 4 van deel 3 van het DLB moeten voorgelegd worden, worden niet alleen het ontwerp van de oprichtingsakte of de ontwerpwijziging van de statuten voorgelegd aan die entiteit, maar ook de ontwerpwijzigingen aan de bijlagen hierbij. Op die manier kan het niet-bindend advies met volle kennis van zaken verleend worden.

Artikel 21

Met dit artikel wordt artikel 476 DLB gewijzigd, dat betrekking heeft op de oprichting van welzijnsverenigingen. Het goedkeuringstoezicht wordt vervangen door een a priori niet-bindend advies over de wettelijkheid van het ontwerpbesluit tot oprichting en van de ontwerpstatuten van de welzijnsvereniging.

Artikel 500 DLB maakt artikel 476 van datzelfde decreet van overeenkomstige toepassing op de autonome verzorgingsinstelling. Ook voor die instellingen wordt het goedkeuringstoezicht dus vervangen door een a priori niet-bindend advies over de wettelijkheid van het ontwerpbesluit tot oprichting en van de ontwerpstatuten ervan.

Artikel 22

Dit artikel wijzigt artikel 482 DLB, dat betrekking heeft op statutenwijziging, verlenging van de duur en vrijwillige ontbinding van een welzijnsvereniging. Er wordt in een gelijkaardige regeling als onder ontworpen artikel 17 voorzien.

Artikel 23

Aangezien het goedkeuringstoezicht op de welzijnsverenigingen wegvalt en er enkel een a priori niet-bindend advies over de wettelijkheid overblijft, kunnen we niet langer spreken over de definitief geworden goedkeuringsbesluiten in de zin van de besluiten tot oprichting of statutenwijziging. Die besluiten dienen echter nog steeds in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt te worden, maar dat gebeurt nu wanneer de termijn voor het algemeen bestuurlijk toezicht verstreken is.

De toezichtstermijn bedraagt volgens artikel 332 DLB 30 dagen. Als die termijn verloopt, dan kan de toezichthoudende overheid niet meer ambtshalve optreden. Een klacht tegen een publicatieplichtig besluit in de zin van artikel 286, §1, 9° en 10°, en §2, 3° en 4°, DLB, stuit die toezichtstermijn echter wanneer die klacht tijdig en op de correcte wijze bij de toezichthoudende overheid wordt ingediend. Een nieuwe termijn van 30 dagen gaat dan in. Ook de opvraging van het besluit door de toezichthoudende overheid zorgt voor een stuiting van de termijn, waardoor een nieuwe termijn die wordt berekend volgens de regels van artikel 332 DLB, begint

te lopen. Vanaf de verzending van het opgevraagde dossier heeft de toezichthoudende overheid 30 dagen om haar beslissing kenbaar te maken.

De verwijzing naar het definitief geworden goedkeuringsbesluit betreffende de jaarrekening, evenals de beslissing waarbij akte wordt genomen van het ontslag, blijven in artikel 494 DLB behouden om te voorkomen dat verkeerdelijk zou worden aangenomen dat dit besluit en deze beslissing niet meer zouden moeten worden bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

Artikel 24

Met dit artikel wordt artikel 502 DLB gewijzigd, dat betrekking heeft op de oprichting van de ziekenhuisvereniging. Het goedkeuringstoezicht wordt vervangen door een a priori niet-bindend advies over de wettelijkheid van het ontwerpbesluit tot oprichting en de ontwerpstatuten van de ziekenhuisvereniging.

Artikel 25

Iedere beslissing van een OCMW over de statutenwijziging, de vrijwillige ontbinding, de toetreding of uitsluiting van haar leden en de verlenging van de duur van de vereniging is niet langer onderworpen aan het goedkeuringstoezicht, maar wel aan een a priori niet-bindend advies over de wettelijkheid ervan. Dit wordt aangepast in artikel 504 DLB.

Artikel 26 en 27

Deze artikelen wijzigen artikel 508 en 509 DLB, die betrekking hebben op de oprichting van of toetreding tot een vereniging voor sociale dienstverlening of een vennootschap voor sociale dienstverlening. Het goedkeuringstoezicht wordt vervangen door een a priori niet-bindend advies over de wettelijkheid van het lidmaatschap bij wijze van oprichting of toetreding van de vereniging, evenals de voorwaarden waaraan de nieuwe dienst moet voldoen.

Artikel 28

Met dit artikel wordt artikel 514 DLB gewijzigd, dat betrekking heeft op de oprichting van een woonzorgvereniging of een woonzorgvennootschap. Het goedkeuringstoezicht wordt vervangen door een a priori niet-bindend advies over de wettelijkheid van het ontwerpbesluit tot oprichting en van de ontwerpstatuten van de woonzorgvereniging of van de woonzorgvennootschap.

Hoofdstuk 4. Slotbepalingen

Afdeling 1. Opheffingsbepaling

Artikel 29

Met dit artikel wordt artikel 428 DLB opgeheven. Dat artikel bepaalt dat de statutenwijzigingen van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden aan het goedkeuringstoezicht van de Vlaamse Regering onderhevig zijn. Aangezien het uitgangspunt geen goedkeuringstoezicht meer is, maar een a priori niet-bindend advies, wordt dit artikel uit de organieke regelgeving geschrapt.

Afdeling 2. Overgangsbepalingen

Artikel 30

Dit ontwerp van decreet treedt volgens artikel 33 in werking op 1 januari 2023. Vanaf dat ogenblik moeten alle intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met rechtspersoonlijkheid die opgericht worden en waarvoor geen algemene uitzondering of specifieke afwijking geldt, voldoen aan de principes uit dit decreet. Die intergemeentelijke samenwerkingsverbanden dienen geënt te worden op de referentieregio's.

Voor de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met rechtspersoonlijkheid die op dat moment al bestaan, wordt er in een overgangsregeling voorzien. De overgangsregeling is enkel van toepassing op die intergemeentelijke samenwerkingsverbanden die:

- al opgericht waren op de datum van inwerkingtreding van het decreet, namelijk 1 januari 2023; en
- niet behoren tot de samenwerkingsverbanden die opgesomd zijn in artikel 4;
- niet overeenstemmen met de principes van regioconform samenwerken; en
- geen afwijking op de principes van regioconform samenwerken hebben verkregen van de Vlaamse Regering. Dit geldt zowel wanneer het om een tijdelijke als wanneer het om een definitieve afwijking gaat.

Wanneer het intergemeentelijk samenwerkingsverband een tijdelijke afwijking heeft verkregen, bepaalt de Vlaamse Regering volgens artikel 7, §3, 4°, de termijn waarbinnen het intergemeentelijk samenwerkingsverband in overeenstemming moet worden gebracht met de principes van regioconform samenwerken. Wanneer het een definitieve afwijking betreft, hoeft het intergemeentelijk samenwerkingsverband zich niet te conformeren met die principes.

Het uitgangspunt is dat de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met rechtspersoonlijkheid waarop deze overgangsregeling van toepassing is, uiterlijk op 31 december 2030 geconformeerd moeten zijn aan de referentieregio grenzen. Als het om afvalintercommunales gaat, bedraagt de uiterste conformeringsdatum 31 december 2036. Verschillende actoren moeten de regioconformiteit bewerkstelligen. Hiertoe wordt een cascaderegeling ingeschreven.

Het initiatief tot aanpassing van de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met rechtspersoonlijkheid aan de referentieregio's, ligt in eerste instantie bij de deelnemende gemeenten. Ze dienen hun eigen intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met rechtspersoonlijkheid hiertoe aan te passen op uiterlijk 31 december 2028 (31 december 2034 voor de afvalintercommunales). Het behoort tot de lokale autonomie om te beoordelen hoe deze aanpassing gebeurt.

Om een conformering aan de regiogrenzen mogelijk te maken binnen een projectvereniging, wordt er bepaald dat een uittreding in dat geval wel mogelijk is. Dit vormt een afwijking op het principe in artikel 401, tweede lid, DLB, dat een uittreding tijdens de duur van een projectvereniging verbiedt. De uittreding kan enkel gebeuren als de raad van bestuur daarmee instemt. Voor de beslissing tot uittreding is een gewone meerderheid vereist van het aantal deelnemende gemeenten. Bovendien is de uittredende gemeente geen schadevergoeding verschuldigd aan het intergemeentelijk samenwerkingsverband en aan de andere vennoten als de uittreding gebeurt om te voldoen aan regioconforme samenwerking.

Wanneer de conformering aan de regiogrenzen gepaard gaat met een uittreding op uiterlijk 31 december 2028 (op uiterlijk 31 december 2034 voor de afvalintercommunales) van een deelnemende gemeente uit een dienstverlenende of een opdrachthoudende vereniging, al dan niet met private deelname, is voor die beslissing een gewone (en dus geen drievierde-) meerderheid van het aantal deelnemers vereist. Dit is een afwijking op het principe in artikel 422, eerste lid, DLB. Bovendien is de uittredende gemeente geen schadevergoeding verschuldigd aan het intergemeentelijk samenwerkingsverband en aan de andere vennoten als de

uittreding gebeurt om te voldoen aan de principes van regioconform samenwerken. Ook dit is een afwijking van artikel 422, eerste lid, DLB.

Deze soepelere uittredingsregeling heeft enkel en alleen betrekking op een uittreding of uitsluiting wegens een niet-regioconforme participatie in een intergemeentelijk samenwerkingsverband. Het geldt als *lex specialis*. De regeling die in artikel 422, eerste lid, DLB, is ingeschreven, bepaalt de uittredingsmogelijkheid waarvan een deelnemer gebruik kan maken in alle andere gevallen. Dit is de *lex generalis*. Als een gemeente er bijvoorbeeld zelf voor kiest om binnen haar referentieregio (en dus in overeenstemming met de principes van regioconform samenwerken) haar samenwerkingsverbanden meer op elkaar af te stemmen, kan zij van deze regeling gebruikmaken.

Ten aanzien van de overnameprijs van de aandelen van de uittredende gemeente, wordt bepaald dat deze tussen de partijen (publieke partijen, maar in het geval van een opdrachthoudende vereniging met private deelname ook privaatrechtelijke rechtspersonen) overeengekomen moet worden.

Ongeacht de overname van de aandelen, moet de uittredende gemeente haar lopende contractuele verbintenissen nog nakomen. Contractuele verbintenissen valt hier ruim te interpreteren, en omvat alle mogelijke overeenkomsten. Een voorbeeld hiervan zijn verplichtingen van de gemeente inzake lopende woonprojecten.

In voorkomend geval kunnen de betrokken partijen afspraken maken over de financiële afhandeling van een uittreding uit een samenwerkingsverband die gepaard gaat met een toetreding tot een ander samenwerkingsverband.

Als een niet-regioconforme gemeente echter beslist om niet uit te treden, legt ze bij voorkeur haar argumentatie voor aan de raad van bestuur, wanneer het gaat om een projectvereniging, of aan de algemene vergadering bij een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging. Hierdoor is het intergemeentelijk samenwerkingsverband officieel op de hoogte van de beweegredenen van de gemeente om aan haar decretale verplichting te verzaken.

Wanneer de gemeenten er op 1 januari 2029 (respectievelijk 1 januari 2035 voor de afvalintercommunales) niet in geslaagd zijn het intergemeentelijk samenwerkingsverband conform de referentieregio grenzen te organiseren en het samenwerkingsverband hierdoor nog steeds in het rechtsverkeer bestaat zonder dat het voldoet aan de principes van regioconform samenwerken, wordt de bal in het kamp van dat intergemeentelijk samenwerkingsverband zelf gelegd. Het is ertoe gehouden zich ten laatste op 31 december 2030 (respectievelijk 31 december 2036 voor de afvalintercommunales) in overeenstemming te brengen met die principes. Het intergemeentelijk samenwerkingsverband kan ervoor opteren gemeenten uit te sluiten of kan er, gelet op de motivatie en argumentatie van de gemeenten die zich niet in overeenstemming willen brengen met de principes van regioconform samenwerken, voor opteren een gemotiveerde aanvraag tot afwijking van die principes in te dienen bij de Vlaamse Regering.

De algemene vergadering beslist over de uitsluiting van de gemeente of gemeenten die buiten de referentieregio vallen. Het samenwerkingsverband kan daarin enkel een gemotiveerd onderscheid maken tussen gemeenten die nagelaten hebben zelf het initiatief te nemen om te voldoen aan de decretale verplichting tot uittreding. Het is mogelijk dat een samenwerkingsverband ervoor opteert om de ene gemeente die buiten de referentieregio valt, uit te sluiten, maar voor de andere gemeente die ook buiten de referentieregio valt een afwijkingaanvraag bij de Vlaamse Regering in te dienen. De statuten bepalen op welke manier de uitsluiting in deze specifieke situatie zal gebeuren.

Ten aanzien van de overnameprijs van de aandelen van de uittredende gemeente, wordt bepaald dat deze tussen de partijen (publieke partijen, maar in het geval van een opdrachthoudende vereniging met private deelname ook privaatrechtelijke rechtspersonen) overeengekomen moet worden.

Ook hier moet de uitgesloten gemeente haar lopende contractuele verbintenissen nog nakomen.

In voorkomend geval kunnen de betrokken partijen afspraken maken over de financiële afhandeling van een uitsluiting uit een samenwerkingsverband die gepaard gaat met een toetreding tot een ander samenwerkingsverband.

De afvalintercommunales (hierna: AIC's) moeten uiterlijk op 31 december 2036 in overeenstemming zijn met de principes van regioconform samenwerken. De cascade is ook hier van toepassing, met dien verstande dat de gemeenten hun AIC's in overeenstemming moeten brengen met de principes van regioconform samenwerken tegen 31 december 2034. Als de gemeenten zich niet aan deze verplichting houden, krijgt de AIC de tijd tot 31 december 2036 om die gemeenten uit te sluiten die niet aan de verplichting voldoen. Op die manier zijn de AIC's regioconform op 1 januari 2037.

Er wordt in een afwijkende termijn voorzien voor de AIC's omdat de conformeringstermijn van 1 januari 2031 voor alle elf AIC's die momenteel niet opereren overeenkomstig de regiogrenzen, in het midden van hun statutaire duurtijd valt.

Dit zorgt ervoor dat strategische keuzes omtrent de dienstverlening, infrastructuur, lopende en geplande investeringen en engagementen tegenover het personeel bemoeilijkt worden en een standstill kunnen veroorzaken. De uittredende (of uitgesloten) gemeente moet immers nog steeds de door haar aangegane verbintenissen nakomen. Bovendien zorgt ook de afschrijving van de reeds aangegane verbintenissen voor een grotere impact bij een conformeringstermijn in het midden van de statutaire duurtijd. Een overhaastige inkanteling van de AIC's zou dus voor meer complexiteit zorgen, wat in strijd is met het doel van de regiovorming.

Dit neemt echter niet weg dat regioconformiteit van de AIC's schaalvoordelen kan opleveren en een momentum is om na te denken over versterkte samenwerkingen. De huidige AIC's vormen immers niet altijd een logisch geheel, wat ten koste gaat van efficiëntie en milieu-impact. Opportuniteiten om deze efficiëntie te verbeteren of hun werkingsgebied te optimaliseren, moeten worden aangegrepen. De bevoegde administraties zullen een bottom-uptraject opstarten met de afvalintercommunales en de gemeenten om dit afbakeningstraject vorm te geven en te ondersteunen.

Artikel 31

Er bestaat geen uittredingsverbod ten aanzien van de deelnemers in de VVMW. De statuten regelen daar de manier of en hoe er uitgetreden kan worden. De deelnemende lokale besturen bepalen dit dus geheel zelf, zonder dat het decreet van 21 december 2017 over het lokaal bestuur hun vrijheid beperkt.

Hoewel de VVMW's buiten het toepassingsgebied van de regiovorming blijven, moedigen we een vrijwillige aanpassing aan de regiogrenzen ook voor hen aan. Om die reden krijgen de lokale besturen (gemeenten en OCMW's) die willen uittreden uit een bestaande VVMW, de mogelijkheid om dit te doen zonder daarvoor een schadevergoeding verschuldigd te zijn. Die mogelijkheid geldt enkel als een uittreding gebeurt om een afstemming op de referentieregiongrenzen te bewerkstelligen. Bovendien zorgt deze mogelijkheid er niet voor dat het lokaal bestuur dat

beslist uit te treden, kan verzaken aan zijn contractuele verbintenissen. Die moet het lokaal bestuur onverkort naleven.

Voor de ziekenhuisverenigingen en -vennootschappen, de verenigingen en vennootschappen voor sociale dienstverlening en de woonzorgvennootschappen en -verenigingen bepaalt het DLB geen decretale verplichting om de voorwaarden voor een uittreding in de statuten op te nemen, maar dit neemt niet weg dat voorgaande samenwerkingsverbanden zulke voorwaarden wel statutair kunnen bepalen, met behoud van de toepassing van de bepalingen uit het Wetboek van vennootschappen en verenigingen van 23 maart 2019. Als de statuten een regeling over uittreding bevatten en die regeling voorziet in het betalen van een schadevergoeding, wordt die passage voor niet-geschreven gehouden. Als de statuten hierover geen regeling bevatten, werkt het samenwerkingsverband hiervoor een procedure uit in de statuten.

Artikel 32

Dit artikel bevat een overgangsregeling voor DV's en OV's die niet in overeenstemming zijn met de principes van regioconform samenwerken of die hiertoe slechts een tijdelijke afwijking hebben verkregen van de Vlaamse Regering. Concreet blijft het goedkeuringstoezicht op de statutenwijzigingen behouden en wordt het niet vervangen door een a priori niet-bindend advies over de wettelijkheid van de statutenwijziging.

Wanneer een aanvraag tot afwijking ingediend wordt als voor hetzelfde samenwerkingsverband een statutenwijziging aan de toezichthoudende overheid werd voorgelegd met het oog op een beslissing in het kader van het goedkeuringstoezicht, wordt de goedkeuringstermijn van 90 dagen gestuit. Die termijn begint opnieuw (vanaf nul) te lopen wanneer de Vlaamse Regering zich heeft uitgesproken over de al dan niet toekenning van de afwijkingsaanvraag.

Afdeling 3. Inwerkingtredingsbepaling

Artikel 33

Alle bepalingen van dit ontwerp van decreet treden in werking op 1 januari 2023. Die termijn moet de gemeenten die deelnemer willen worden van een intergemeentelijke samenwerkingsverband waarvan de oprichting in voorbereiding is, in staat stellen zich te conformeren aan de principes van regioconform samenwerken.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken,
Inburgering en Gelijke Kansen,

Bart SOMERS

VOORONTWERP VAN DECREET
van 1 april 2022

Voorontwerp van decreet over regiovorming en tot wijziging van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur

Op voorstel van de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Art. 2. Dit decreet wordt aangehaald als: het Regiodecreet van ... (datum).

Hoofdstuk 2. Regiovorming

Afdeling 1. Definities en toepassingsgebied

Art. 3. In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

- 1° decreet van 22 december 2017: het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur;
- 2° regiomobiliteit: de personeelsmobiliteit tussen besturen in dezelfde referentieregio;
- 3° referentieregio: een gebiedsafbakening van verschillende gemeenten samen;
- 4° supraregionale samenwerking: de samenwerking die verschillende referentieregio's in zijn geheel bestrijkt.

Art. 4. Dit hoofdstuk is van toepassing op:

- 1° de projectverenigingen, vermeld in artikel 398, §2, 1°, van het decreet van 22 december 2017;
- 2° de dienstverlenende verenigingen, vermeld in artikel 398, §2, 2°, van het voormelde decreet;

- 3° de opdrachthoudende verenigingen, vermeld in artikel 398, §2, 3°, van het voormelde decreet;
- 4° de opdrachthoudende verenigingen met private deelname, vermeld in artikel 398, §2, 4°, van het voormelde decreet.

Art. 5. In afwijking van artikel 4 is dit hoofdstuk niet van toepassing op:

- 1° de samenwerkingsverbanden, vermeld in artikel 388, 2°, en artikel 390 van het decreet van 22 december 2017;
- 2° de samenwerkingsverbanden waarbij de landschappelijke gegevenheid dominant is of die gebonden zijn aan fysische en natuurlijke structuren;
- 3° de toeristische samenwerkingsverbanden;
- 4° de samenwerkingsverbanden waarbij het schaalvoordeel de enige drijfveer voor die samenwerking is en de link met het lokale of regionale strategische beleid beperkt is, als er wordt samengewerkt rond:
 - a) het beheer of de uitbating van crematoria, woonzorgvoorzieningen, zwembaden en onderwijsinstellingen;
 - b) informatie- en communicatietechnologie, verzekeringen, financiering, aankoopbeheer en facilitair beheer;
 - c) energiedistributie, drinkwatervoorziening, riolering, telecom en kabeldistributie.

Afdeling 2. Indeling in referentieregio's en principes van regioconform samenwerken

Art. 6. Het Vlaamse Gewest wordt ingedeeld in referentieregio's, die samen het volledige grondgebied van het Vlaamse Gewest omvatten. Elke gemeente behoort tot één referentieregio.

De indeling van de referentieregio's en de toewijzing van gemeenten aan een referentieregio is opgenomen in de bijlage die bij dit decreet is gevoegd.

De Vlaamse Regering kan de naam van een referentieregio die is opgenomen in de bijlage die bij dit decreet is gevoegd, wijzigen.

Art. 7. §1. De gemeenten organiseren hun intergemeentelijke samenwerkingsverbanden als vermeld in artikel 4, binnen de grenzen van hun referentieregio. Samenwerkingsverbanden passen binnen de grenzen van een referentieregio of vallen ermee samen.

§2. In afwijking van paragraaf 1 kunnen de gemeenten hun intergemeentelijke samenwerkingsverbanden organiseren via supraregionale samenwerking.

Als een of meer gemeenten beslissen niet deel te nemen in de oprichting van een supraregionaal samenwerkingsverband, blijft het supraregionale samenwerkingsverband in overeenstemming met het principe, vermeld in het eerste lid, als per referentieregio minstens 90% van de gemeenten deelneemt aan de samenwerking.

Als een of meer gemeenten beslissen tijdens de duur uit een supraregionaal samenwerkingsverband te treden, blijft het supraregionale

samenwerkingsverband in overeenstemming met het principe, vermeld in het eerste lid.

Art. 8. §1. Bij de Vlaamse Regering kan een gemotiveerde aanvraag tot tijdelijke of definitieve afwijking van de principes, vermeld in artikel 7, ingediend worden door de volgende actoren:

- 1° een intergemeentelijk samenwerkingsverband als vermeld in artikel 4;
- 2° de verschillende gemeenten die willen deelnemen aan een intergemeentelijk samenwerkingsverband als vermeld in artikel 4, dat wordt opgericht.

De aanvraag, vermeld in het eerste lid, bevat minstens al de volgende elementen:

- 1° in het geval, vermeld in het eerste lid, 1°, de beslissing van het bevoegde orgaan van het samenwerkingsverband:
 - a) bij een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging wordt de beslissing genomen door de algemene vergadering;
 - b) bij een projectvereniging wordt de beslissing genomen door de raad van bestuur;
- 2° in het geval, vermeld in het eerste lid, 2°, de gemeenteraadsbeslissingen van alle gemeenten die willen deelnemen aan het samenwerkingsverband;
- 3° een motivatie waarom het samenwerkingsverband hetzelfde doel niet kan bereiken binnen een samenwerkingsverband dat voldoet aan de principes, vermeld in artikel 7.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt of ze de afwijking toekent binnen negentig dagen vanaf de dag na de dag waarop de aanvraag, vermeld in paragraaf 1, is verzonden. Het besluit van de Vlaamse Regering bevat minstens al de volgende elementen:

- 1° het al dan niet toestaan van de afwijking;
- 2° de motivering van de beslissing conform artikel 2 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen;
- 3° de tijdelijke of definitieve aard van de toegestane afwijking;
- 4° in geval van een tijdelijk toegestane afwijking: de termijn waarin het intergemeentelijke samenwerkingsverband in overeenstemming moet worden gebracht met de principes, vermeld in artikel 7 van dit decreet, en de datum waarop de afwijking eindigt.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt op welke wijze de communicatie met de aanvrager of aanvragers, vermeld in paragraaf 1, verloopt.

Afdeling 3. Regiowerking

Art. 9. De regiowerking wordt maandelijks ingeschreven op de agenda van het college van burgemeester en schepenen.

De voorzitter van de gemeenteraad schrijft de regiowerking minstens twee keer per jaar in op de agenda van de gemeenteraad.

Met behoud van de toepassing van artikel 389, tweede lid, van het decreet van 22 december 2017 waakt de gemeenteraad of diezelfde gemeenteraadscommissie over de afstemming van het beleid van de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden op de regiowerking.

Art. 10. §1. In dit artikel wordt verstaan onder bestuur:

- 1° een gemeente;
- 2° een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn;
- 3° het autonome gemeentebedrijf als de gemeente die het opricht of erin deelneemt, ook deelneemt aan de regiomobiliteit, vermeld in paragraaf 2;
- 4° een intergemeentelijk samenwerkingsverband als vermeld in deel 3, titel 3, hoofdstuk 3, van het decreet van 22 december 2017 als alle gemeenten die lid zijn van dat intergemeentelijk samenwerkingsverband, ook deelnemen aan de regiomobiliteit, vermeld in paragraaf 2;
- 5° een welzijnsvereniging als alle openbare centra voor maatschappelijk welzijn die lid zijn van die welzijnsvereniging, ook deelnemen aan de regiomobiliteit, vermeld in paragraaf 2.

§2. De bevoegde organen van twee of meer besturen die deel uitmaken van dezelfde referentieregio, kunnen elk in hun rechtspositieregeling een regiomobiliteit vaststellen die betrekking heeft op de personeelsmobiliteit tussen de besturen in kwestie.

De bevoegde organen van de besturen binnen de gebiedsafbakening, vermeld in het eerste lid, die gebruik willen maken van die regiomobiliteit, bepalen met behoud van de toepassing van paragrafen 3 tot en met 5 de voorwaarden waaronder dit mogelijk is in een beheersovereenkomst. Ook de nadere procedure en de nadere modaliteiten voor de toepassing van de regiomobiliteit worden in de beheersovereenkomst vastgelegd.

§3. De regiomobiliteit kan op een van de volgende wijzen verwezenlijkt worden:

- 1° door deelname van personeelsleden van een van de besturen aan de procedure voor interne personeelsmobiliteit bij een ander bestuur uit de gebiedsafbakening, vermeld in paragraaf 2;
- 2° door deelname van personeelsleden van een van de besturen aan de bevorderingsprocedure bij een ander bestuur uit de gebiedsafbakening, vermeld in paragraaf 2;
- 3° door aanwending van een bestaande wervings- of bevorderingsreserve van een van de besturen uit de gebiedsafbakening, vermeld in paragraaf 2.

De regiomobiliteit is niet van toepassing op de betrekkingen van algemeen directeur, adjunct-algemeen directeur, financieel directeur en adjunct-financieel directeur.

§4. Bij de toepassing van de regiomobiliteit maakt het aanstellende bestuur de vacature bekend aan alle personeelsleden uit de gebiedsafbakening, vermeld in paragraaf 2.

§5. De volgende personeelsleden kunnen zich, ongeacht hun administratieve toestand, kandidaat stellen om deel te nemen aan een procedure van regiomobiliteit:

- 1° de vast aangestelde statutaire personeelsleden van de besturen uit de gebiedsafbakening, vermeld in paragraaf 2;
- 2° de contractuele personeelsleden van de besturen uit de gebiedsafbakening, vermeld in paragraaf 2, die aan de voorwaarden voldoen en die bij het eigen bestuur zijn aangeworven na een externe bekendmaking van de vacature en nadat ze een selectieprocedure hebben doorlopen die gelijkwaardig is aan de procedure die van toepassing is op vacatures in statutaire betrekkingen.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur

Art. 11. In artikel 286 van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1, 10°, worden de woorden “en de wijzigingen aan die statuten” toegevoegd;

2° aan paragraaf 2, 4°, worden de woorden “en de wijzigingen aan die statuten” toegevoegd.

Art. 12. In artikel 348 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid wordt de zinsnede “de nieuwe gemeente en,” vervangen door de zinsnede “de nieuwe gemeente,”;

2° aan het tweede lid wordt de zinsnede “en, als de samen te voegen gemeenten niet tot dezelfde referentieregio behoren, de referentieregio waartoe de nieuwe gemeente behoort” toegevoegd;

3° tussen het tweede en het derde lid wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In het tweede lid wordt verstaan onder referentieregio: een referentieregio als vermeld in artikel 3, 3°, van het Regiodecreet van ...(datum).”.

Art. 13. In artikel 392, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de woorden “een welbepaald project” vervangen door de woorden “welbepaalde doelstellingen”.

Art. 14. In artikel 393 van hetzelfde decreet worden tussen de woorden “inbreng van de deelnemers” en de woorden “en de wijze waarop” de woorden “waaronder een eventuele inbreng in nijverheid” ingevoegd.

Art. 15. In artikel 415 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het derde lid wordt vervangen door wat volgt:

“Het definitieve voorstel wordt op straffe van nietigheid voor advies voorgelegd aan de Vlaamse Regering op de wijze die de Vlaamse Regering bepaalt. De Vlaamse Regering verleent een niet-bindend advies aan het overlegorgaan binnen zestig dagen vanaf de dag na de dag waarop het definitieve voorstel aan de Vlaamse Regering is verzonden. Als er geen advies is ontvangen binnen de gestelde termijn, wordt geacht aan de adviesplicht te zijn voldaan.”;

2° tussen het derde en het vierde lid wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Het definitieve voorstel wordt samen met het advies, vermeld in het derde lid, aan de overblijvende gemeenten voorgelegd. Als er geen advies is ontvangen binnen de gestelde termijn, wordt dat vermeld op het definitieve voorstel van het overlegorgaan. De gemeenten kunnen het voorstel alleen goedkeuren of afkeuren.”.

Art. 16. In artikel 418 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt de zinssnede “en het administratief goedkeuringstoezicht,” opgeheven;

2° het derde lid wordt vervangen door wat volgt:

“De oprichtingsakte omvat de statuten en alle eventuele bijlagen.”;

3° in het vierde lid wordt de zinsnede “De goedgekeurde oprichtingsakte wordt integraal bekendgemaakt in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad en wordt, samen” vervangen door de zinsnede “Na afloop van de toezichtstermijn, vermeld in artikel 332, wordt de oprichtingsakte integraal bekendgemaakt in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad en samen”;

4° in het vierde lid worden de woorden “en bij de toezichthoudende overheid” opgeheven.

Art. 17. In artikel 427 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen het eerste en het tweede lid wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“De raad van bestuur legt het ontwerp van statutenwijziging uiterlijk honderdvijftig dagen voor de algemene vergadering die de statutenwijzigingen moet beoordelen, op straffe van nietigheid voor advies voor aan de Vlaamse Regering op de wijze die de Vlaamse Regering bepaalt. De Vlaamse Regering verleent een niet-bindend advies aan de raad van bestuur binnen zestig dagen vanaf de dag na de dag waarop het ontwerp van statutenwijziging aan de Vlaamse Regering is verzonden. Als er geen advies is ontvangen binnen de gestelde termijn, wordt geacht aan de adviesplicht te zijn voldaan.”;

2° in het bestaande tweede lid, dat het derde lid wordt, worden tussen de woorden "deelnemers voorgelegd" en de woorden "De beslissingen" de volgende zinnen ingevoegd:

"Dat ontwerp wordt samen met het advies, vermeld in het tweede lid, voorgelegd. Als er geen advies is ontvangen binnen de gestelde termijn, wordt dat vermeld op het ontwerp van statutenwijziging."

Art. 18. In artikel 429 van hetzelfde decreet wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

"Na afloop van de toezichtstermijn, vermeld in artikel 332, wordt een volledig gecoördineerde tekst van de statuten neergelegd in de zetel van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging en in de gemeentehuizen van elke deelnemende gemeente."

Art. 19. In artikel 430, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt de zin "De statutenwijzigingen zijn pas uitvoerbaar nadat ze zijn goedgekeurd bij besluit van de Vlaamse Regering of als de termijn voor goedkeuring verstreken is." vervangen door de zin "De statutenwijzigingen zijn uitvoerbaar op de datum van de ondertekening door de vertegenwoordigers van alle gemeenten en andere rechtspersonen die aan de vereniging deelnemen."

Art. 20. In artikel 471, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt de zin "Die statuten worden aan de Vlaamse Regering ter goedkeuring voorgelegd overeenkomstig artikel 418, derde lid." vervangen door de zin "De ontwerpstatuten worden op straffe van nietigheid voor advies voorgelegd aan de Vlaamse Regering op de wijze die de Vlaamse Regering bepaalt conform artikel 415, derde lid, en artikel 427, tweede lid."

Art. 21. In artikel 474 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 25 mei 2018 en 16 juli 2021, wordt paragraaf 5 vervangen door wat volgt:

"§5. Voor de ontwerpen van beslissingen die overeenkomstig deze titel voor advies voorgelegd worden aan de Vlaamse Regering op de wijze die de Vlaamse Regering bepaalt, geldt dat geacht wordt aan de adviesplicht te zijn voldaan als er geen advies is ontvangen binnen de gestelde termijn."

Art. 22. Artikel 476 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 476. Het ontwerp van het met redenen omklede besluit van de raad of raden voor maatschappelijk welzijn tot oprichting van de welzijnsvereniging en het ontwerp van de statuten van de welzijnsvereniging en ook de bijlagen die er krachtens de statuten integraal deel van uitmaken, worden op straffe van nietigheid voor advies voorgelegd aan de Vlaamse Regering op de wijze die de Vlaamse Regering bepaalt. De Vlaamse Regering verleent een niet-bindend advies aan het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van de gemeente waarin de zetel van de welzijnsvereniging gevestigd is binnen zestig dagen vanaf de dag na de dag waarop het ontwerpbesluit tot oprichting en de ontwerpstatuten aan de Vlaamse Regering zijn verzonden."

Het ontwerpbesluit tot oprichting en de ontwerpstatuten worden samen met het niet-bindende advies voor beraadslaging en voor stemming voorgelegd aan de raad of raden voor maatschappelijk welzijn. Als er geen advies is ontvangen binnen de gestelde termijn, wordt dat vermeld op het ontwerpbesluit tot oprichting en op de ontwerpstatuten.”.

Art. 23. In artikel 482 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“Elk ontwerpbesluit tot wijziging van de statuten, tot verlenging van de duur van de welzijnsvereniging of tot vrijwillige ontbinding ervan wordt op straffe van nietigheid voor advies voorgelegd aan de Vlaamse Regering op de wijze die de Vlaamse Regering bepaalt conform artikel 476, eerste lid.”.

Art. 24. In artikel 494 van hetzelfde decreet wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“De volgende besluiten worden bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt:

- 1° de besluiten, vermeld in dit hoofdstuk, na afloop van de toezichtstermijn, vermeld in artikel 332;
- 2° het definitief geworden goedkeuringsbesluit over de jaarrekening, vermeld in artikel 490, §4;
- 3° de beslissing waarbij akte wordt genomen van het ontslag, vermeld in artikel 483.”.

Art. 25. In artikel 502 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt vervangen door wat volgt:

“§1. Het ontwerp van het met redenen omklede besluit van de raad of raden voor maatschappelijk welzijn tot oprichting van de vereniging, vermeld in artikel 501, wordt op straffe van nietigheid voor advies voorgelegd aan de Vlaamse Regering op de wijze die de Vlaamse Regering bepaalt. De Vlaamse Regering verleent een niet-bindend advies aan het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van de gemeente waarin de zetel van de vereniging gevestigd is binnen zestig dagen vanaf de dag na de dag waarop het ontwerpbesluit tot oprichting is verzonden aan de Vlaamse Regering.

Het ontwerpbesluit tot oprichting wordt samen met het niet-bindende advies voor beraadslaging en voor stemming voorgelegd aan de raad of raden voor maatschappelijk welzijn. Als er geen advies is ontvangen binnen de gestelde termijn, wordt dat vermeld op het ontwerpbesluit tot oprichting.

Voor het ontwerpbesluit tot oprichting voor advies aan de Vlaamse Regering wordt verzonden, wordt het gemotiveerde advies van het beheerscomité ingewonnen, met behoud van de bevoegdheden van de medische raad, vermeld in titel 4, hoofdstuk 1, afdeling 1, van de gecoördineerde wet van 10 juli 2008 op de ziekenhuizen en andere verzorgingsinrichtingen.”;

2° in paragraaf 2, eerste lid, wordt de zinsnede "aanvragen van de goedkeuring," vervangen door de zinsnede "adviesaanvragen," en worden de woorden "aanvraag tot goedkeuring" vervangen door de woorden "voormelde adviesaanvraag";

3° in paragraaf 2, tweede lid, wordt de zinsnede "dat wordt overgelegd om de goedkeuring te krijgen," vervangen door de zinsnede "dat voor advies wordt voorgelegd,".

Art. 26. In artikel 504, §1, van hetzelfde decreet worden de woorden "Elke beslissing" vervangen door de woorden "Elk ontwerp van beslissing".

Art. 27. In artikel 508, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, wordt het vierde lid vervangen door wat volgt:

"In het geval, vermeld in het derde lid, 3°, wordt het ontwerpbesluit over het lidmaatschap bij wijze van oprichting of toetreding van de vereniging, vermeld in het eerste lid, op straffe van nietigheid voor advies voorgelegd aan de Vlaamse Regering op de wijze die de Vlaamse Regering bepaalt. Vóór dat advies ingewonnen kan worden, toont het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn aan dat, rekening houdend met het bestaande aanbod, de nieuwe dienst optimaal past in de programmatie, en wordt op grond van het onderzoek, vermeld in artikel 60, §6, tweede en derde lid, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, bewezen wat de redenen zijn om de nieuwe dienst in samenwerking met private rechtspersonen aan te bieden.".

Art. 28. Artikel 509 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 509. Als conform artikel 508 het advies van de Vlaamse Regering vereist is, verleent de Vlaamse Regering een niet-bindend advies over het ontwerpbesluit, vermeld in artikel 508, §1, vierde lid, binnen zestig dagen vanaf de dag na de dag waarop dat ontwerpbesluit aan de Vlaamse Regering is verzonden.

Bij de adviesaanvragen, vermeld in het eerste lid, wordt het ontwerp van statuten van de vereniging gevoegd en ook de bijlagen die er krachtens de statuten integraal deel van uitmaken. Bij de adviesaanvraag worden ook de beslissingen van de eventuele deelgenoten tot deelname aan de vereniging gevoegd.

Het ontwerpbesluit tot oprichting of tot toetreding wordt samen met het niet-bindende advies voor beraadslaging en voor stemming voorgelegd aan de raad of raden voor maatschappelijk welzijn. Als er geen advies is ontvangen binnen de gestelde termijn, wordt dat vermeld op het voormelde ontwerpbesluit.".

Art. 29. In artikel 514 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt vervangen door wat volgt:

“§1. Het ontwerp van het met redenen omklede besluit van de raad of raden voor maatschappelijk welzijn tot oprichting van de vereniging, vermeld in artikel 513, en de statuten van de vereniging en ook de bijlagen die er krachtens de statuten integraal deel van uitmaken, worden op straffe van nietigheid voor advies voorgelegd aan de Vlaamse Regering op de wijze die de Vlaamse Regering bepaalt.”;

2° in paragraaf 2, eerste lid, worden de woorden “ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering” vervangen door de woorden “voor advies aan de Vlaamse Regering”;

3° paragraaf 3 wordt vervangen door wat volgt:

“§3. De Vlaamse Regering verleent een niet-bindend advies over het ontwerpbesluit, vermeld in artikel 513, binnen zestig dagen vanaf de dag na de dag waarop dat ontwerpbesluit aan de Vlaamse Regering is verzonden.

Dat ontwerpbesluit wordt samen met het niet-bindende advies voor beraadslaging en voor stemming voorgelegd aan de raad of raden voor maatschappelijk welzijn. Als er geen advies is ontvangen binnen de gestelde termijn, wordt dat vermeld op het ontwerpbesluit tot oprichting.”.

Hoofdstuk 4. Slotbepalingen

Afdeling 1. Opheffingsbepaling

Art. 30. Artikel 428 van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur wordt opgeheven.

Afdeling 2. Overgangsbepalingen

Art. 31. §1. Dit artikel is van toepassing op intergemeentelijke samenwerkingsverbanden als vermeld in artikel 4, die aan elk van de volgende voorwaarden voldoen:

- 1° ze zijn opgericht vóór 1 januari 2023;
- 2° ze stemmen niet overeen met de principes, vermeld in artikel 7;
- 3° de Vlaamse Regering heeft hun geen tijdelijke of definitieve afwijking als vermeld in artikel 8, verleend.

§2. De gemeenten die deel uitmaken van een intergemeentelijk samenwerkingsverband als vermeld in paragraaf 1, brengen dat intergemeentelijke samenwerkingsverband uiterlijk op 31 december 2028 in overeenstemming met de principes, vermeld in artikel 7.

In afwijking van artikel 401, tweede lid, van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur is voor de toepassing van het eerste lid een uittreding uit een projectvereniging mogelijk om te voldoen aan de principes, vermeld in artikel 7 van dit decreet, als de raad van bestuur daarmee instemt. Voor de beslissing tot uittreding is een gewone meerderheid van het aantal deelnemende gemeenten vereist. De deelnemer die uittreedt, is hiervoor geen

schadevergoeding verschuldigd aan het intergemeentelijk samenwerkingsverband en aan de andere vennoten.

Voor de toepassing van het eerste lid is een uittreding uit een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging mogelijk om te voldoen aan de principes, vermeld in artikel 7 van dit decreet. In afwijking van artikel 422, eerste lid, van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur is voor die beslissing tot uittreding slechts een gewone meerderheid van het aantal deelnemende gemeenten vereist en is de deelnemer die uittreedt hiervoor geen schadevergoeding verschuldigd aan het intergemeentelijk samenwerkingsverband en aan de andere vennoten.

De aandelen van de gemeente die uittreedt om te voldoen aan de principes, vermeld in artikel 7 van dit decreet, worden overgenomen tegen een tussen de partijen overeen te komen waarde. De gemeente die uittreedt, leeft de door haar aangegane contractuele verbintenissen na, maar is voor het overige geen schadevergoeding verschuldigd.

Als het intergemeentelijke samenwerkingsverband, vermeld in het eerste lid, op 1 januari 2029 niet in overeenstemming is gebracht met de principes, vermeld in artikel 7 van dit decreet, brengt dat intergemeentelijke samenwerkingsverband zich uiterlijk op 31 december 2030 in overeenstemming met die principes. De algemene vergadering beslist uiterlijk op 31 december 2030 over de uitsluiting van de deelnemende gemeenten die buiten een referentieregio vallen, op de wijze die bepaald is in de statuten conform artikel 426, 9°, van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur.

De aandelen van de gemeente die uitgesloten wordt om te voldoen aan de principes, vermeld in artikel 7 van dit decreet, worden overgenomen tegen een tussen de partijen overeen te komen waarde. De gemeente die uitgesloten wordt, leeft de door haar aangegane contractuele verbintenissen na, maar is voor het overige geen schadevergoeding verschuldigd.

Art. 32. Als de dienstverlenende vereniging, vermeld in artikel 4, 2°, van dit decreet, of de opdrachthoudende verenigingen, vermeld in artikel 4, 3° en 4°, van dit decreet, op 1 januari 2023 niet overeenstemmen met de principes, vermeld in artikel 7 van dit decreet, of een tijdelijke afwijking als vermeld in artikel 8, §2, 3°, van dit decreet, hebben verkregen, wordt, in afwijking van artikel 427 van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, zoals van kracht vanaf 1 januari 2023, het verslag van de algemene vergadering houdende wijziging van de statuten, samen met de bijbehorende documenten waaronder de beslissingen van de deelnemers, binnen dertig dagen na de dagtekening ervan aan de toezichthoudende overheid voorgelegd.

De wijzigingen van de statuten worden goedgekeurd door de Vlaamse Regering binnen negentig dagen na de dag waarop het verslag naar de toezichthoudende overheid is verzonden. Als die termijn verstrijkt zonder dat de Vlaamse Regering een beslissing heeft genomen en verstuurd naar de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging, wordt de goedkeuring geacht te zijn verleend.

De termijn, vermeld in het tweede lid, wordt gestuit door de indiening van een aanvraag tot afwijking als vermeld in artikel 8, §1, van dit decreet. Een nieuwe termijn gaat in op de dag die volgt op de verzending van het besluit van de Vlaamse Regering over de toekenning van de afwijking aan de aanvrager of aanvragers.

Afdeling 3. Inwerkingtredingsbepaling

Art. 33. Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2023.

Brussel, ... (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en
Gelijke Kansen,

Bart SOMERS

Bijlage. Indeling in referentieregio's als vermeld in artikel 6, tweede lid

Gemeente	referentieregio
1° Aalst	Denderregio
2° Berlare	Denderregio
3° Buggenhout	Denderregio
4° Denderleeuw	Denderregio
5° Dendermonde	Denderregio
6° Erpe-Mere	Denderregio
7° Geraardsbergen	Denderregio
8° Haaltert	Denderregio
9° Hamme	Denderregio
10° Lebbeke	Denderregio
11° Lede	Denderregio
12° Ninove	Denderregio
13° Wichelen	Denderregio
14° Zele	Denderregio
15° Affligem	Halle-Vilvoorde
16° Asse	Halle-Vilvoorde
17° Beersel	Halle-Vilvoorde
18° Bever	Halle-Vilvoorde
19° Dilbeek	Halle-Vilvoorde
20° Drogenbos	Halle-Vilvoorde
21° Galmaarden	Halle-Vilvoorde
22° Gooik	Halle-Vilvoorde
23° Grimbergen	Halle-Vilvoorde
24° Halle	Halle-Vilvoorde
25° Herne	Halle-Vilvoorde
26° Kampenhout	Halle-Vilvoorde
27° Kapelle-op-den-Bos	Halle-Vilvoorde
28° Kraainem	Halle-Vilvoorde
29° Lennik	Halle-Vilvoorde
30° Liedekerke	Halle-Vilvoorde
31° Linkebeek	Halle-Vilvoorde
32° Londerzeel	Halle-Vilvoorde
33° Machelen	Halle-Vilvoorde
34° Meise	Halle-Vilvoorde
35° Merchtem	Halle-Vilvoorde
36° Opwijk	Halle-Vilvoorde
37° Pepingen	Halle-Vilvoorde
38° Roosdaal	Halle-Vilvoorde
39° Sint-Genesius-Rode	Halle-Vilvoorde
40° Sint-Pieters-Leeuw	Halle-Vilvoorde
41° Steenokkerzeel	Halle-Vilvoorde
42° Ternat	Halle-Vilvoorde
43° Vilvoorde	Halle-Vilvoorde
44° Wemmel	Halle-Vilvoorde
45° Wezembeek-Oppeem	Halle-Vilvoorde

46°	Zaventem	Halle-Vilvoorde
47°	Zemst	Halle-Vilvoorde
48°	Arendonk	Kempen
49°	Baarle-Hertog	Kempen
50°	Balen	Kempen
51°	Beerse	Kempen
52°	Dessel	Kempen
53°	Geel	Kempen
54°	Grobbendonk	Kempen
55°	Herentals	Kempen
56°	Herenthout	Kempen
57°	Herselt	Kempen
58°	Hoogstraten	Kempen
59°	Hulshout	Kempen
60°	Kasterlee	Kempen
61°	Laakdal	Kempen
62°	Lille	Kempen
63°	Meerhout	Kempen
64°	Merksplas	Kempen
65°	Mol	Kempen
66°	Olen	Kempen
67°	Oud-Turnhout	Kempen
68°	Ravels	Kempen
69°	Retie	Kempen
70°	Rijkevorsel	Kempen
71°	Turnhout	Kempen
72°	Vorselaar	Kempen
73°	Vosselaar	Kempen
74°	Westerlo	Kempen
75°	Alken	Limburg
76°	As	Limburg
77°	Beringen	Limburg
78°	Bilzen	Limburg
79°	Bocholt	Limburg
80°	Borgloon	Limburg
81°	Bree	Limburg
82°	Diepenbeek	Limburg
83°	Dilsen-Stokkem	Limburg
84°	Genk	Limburg
85°	Gingelom	Limburg
86°	Halen	Limburg
87°	Ham	Limburg
88°	Hamont-Achel	Limburg
89°	Hasselt	Limburg
90°	Hechtel-Eksel	Limburg
91°	Heers	Limburg
92°	Herk-de-Stad	Limburg
93°	Herstappe	Limburg

94°	Heusden-Zolder	Limburg
95°	Hoeselt	Limburg
96°	Houthalen-Helchteren	Limburg
97°	Kinrooi	Limburg
98°	Kortesseem	Limburg
99°	Lanaken	Limburg
100°	Leopoldsburg	Limburg
101°	Lommel	Limburg
102°	Lummen	Limburg
103°	Maaseik	Limburg
104°	Maasmechelen	Limburg
105°	Nieuwerkerken	Limburg
106°	Oudsbergen	Limburg
107°	Peer	Limburg
108°	Pelt	Limburg
109°	Riemst	Limburg
110°	Sint-Truiden	Limburg
111°	Tessenderlo	Limburg
112°	Tongeren	Limburg
113°	Voeren	Limburg
114°	Wellen	Limburg
115°	Zonhoven	Limburg
116°	Zutendaal	Limburg
117°	Ardoorie	Midwest
118°	Dentergem	Midwest
119°	Hooglede	Midwest
120°	Ingelmunster	Midwest
121°	Izegem	Midwest
122°	Ledegem	Midwest
123°	Lichterfelde	Midwest
124°	Meulebeke	Midwest
125°	Moorslede	Midwest
126°	Oostrozebeke	Midwest
127°	Pittem	Midwest
128°	Roeselare	Midwest
129°	Staden	Midwest
130°	Ruiselede	Midwest
131°	Tielt	Midwest
132°	Wielsbeke	Midwest
133°	Wingene	Midwest
134°	Aarschot	Oost-Brabant
135°	Begijnendijk	Oost-Brabant
136°	Bekkevoort	Oost-Brabant
137°	Bertem	Oost-Brabant
138°	Bierbeek	Oost-Brabant
139°	Boortmeerbeek	Oost-Brabant
140°	Boutersem	Oost-Brabant
141°	Diest	Oost-Brabant

142°	Geetbets	Oost-Brabant
143°	Glabbeek	Oost-Brabant
144°	Haacht	Oost-Brabant
145°	Herent	Oost-Brabant
146°	Hoegaarden	Oost-Brabant
147°	Hoeilaart	Oost-Brabant
148°	Holsbeek	Oost-Brabant
149°	Huldenberg	Oost-Brabant
150°	Keerbergen	Oost-Brabant
151°	Kortenaken	Oost-Brabant
152°	Kortenbergh	Oost-Brabant
153°	Landen	Oost-Brabant
154°	Leuven	Oost-Brabant
155°	Linter	Oost-Brabant
156°	Lubbeek	Oost-Brabant
157°	Oud-Heverlee	Oost-Brabant
158°	Overijse	Oost-Brabant
159°	Rotselaar	Oost-Brabant
160°	Scherpenheuvel-Zichem	Oost-Brabant
161°	Tervuren	Oost-Brabant
162°	Tielt-Winge	Oost-Brabant
163°	Tienen	Oost-Brabant
164°	Tremelo	Oost-Brabant
165°	Zoutleeuw	Oost-Brabant
166°	Aartselaar	Regio Antwerpen
167°	Antwerpen	Regio Antwerpen
168°	Boechout	Regio Antwerpen
169°	Boom	Regio Antwerpen
170°	Borsbeek	Regio Antwerpen
171°	Brasschaat	Regio Antwerpen
172°	Brecht	Regio Antwerpen
173°	Edegem	Regio Antwerpen
174°	Essen	Regio Antwerpen
175°	Hemiksem	Regio Antwerpen
176°	Hove	Regio Antwerpen
177°	Kalmthout	Regio Antwerpen
178°	Kapellen	Regio Antwerpen
179°	Kontich	Regio Antwerpen
180°	Lint	Regio Antwerpen
181°	Malle	Regio Antwerpen
182°	Mortsel	Regio Antwerpen
183°	Niel	Regio Antwerpen
184°	Ranst	Regio Antwerpen
185°	Rumst	Regio Antwerpen
186°	Schelle	Regio Antwerpen
187°	Schilde	Regio Antwerpen
188°	Schoten	Regio Antwerpen
189°	Stabroek	Regio Antwerpen

190°	Wijnegem	Regio Antwerpen
191°	Wommelgem	Regio Antwerpen
192°	Wuustwezel	Regio Antwerpen
193°	Zandhoven	Regio Antwerpen
194°	Zoersel	Regio Antwerpen
195°	Zwijndrecht	Regio Antwerpen
196°	Beernem	Regio Brugge
197°	Blankenberge	Regio Brugge
198°	Brugge	Regio Brugge
199°	Damme	Regio Brugge
200°	Jabbeke	Regio Brugge
201°	Knokke-Heist	Regio Brugge
202°	Oostkamp	Regio Brugge
203°	Torhout	Regio Brugge
204°	Zedelgem	Regio Brugge
205°	Zuierenkerke	Regio Brugge
206°	Aalter	Regio Gent
207°	Assenede	Regio Gent
208°	Deinze	Regio Gent
209°	De Pinte	Regio Gent
210°	Destelbergen	Regio Gent
211°	Eeklo	Regio Gent
212°	Evergem	Regio Gent
213°	Gavere	Regio Gent
214°	Gent	Regio Gent
215°	Kaprijke	Regio Gent
216°	Laarne	Regio Gent
217°	Lievegem	Regio Gent
218°	Lochristi	Regio Gent
219°	Maldegem	Regio Gent
220°	Melle	Regio Gent
221°	Merelbeke	Regio Gent
222°	Nazareth	Regio Gent
223°	Sint-Laureins	Regio Gent
224°	Sint-Martens-Latem	Regio Gent
225°	Wachtebeke	Regio Gent
226°	Wetteren	Regio Gent
227°	Zulte	Regio Gent
228°	Zelzate	Regio Gent
229°	Bredene	Regio Oostende
230°	De Haan	Regio Oostende
231°	Gistel	Regio Oostende
232°	Ichtegem	Regio Oostende
233°	Middelkerke	Regio Oostende
234°	Oostende	Regio Oostende
235°	Oudenburg	Regio Oostende
236°	Berlaar	Rivierenland
237°	Bonheiden	Rivierenland

238°	Bornem	Rivierenland
239°	Duffel	Rivierenland
240°	Heist-op-den-Berg	Rivierenland
241°	Lier	Rivierenland
242°	Mechelen	Rivierenland
243°	Nijlen	Rivierenland
244°	Putte	Rivierenland
245°	Puurs-Sint-Amands	Rivierenland
246°	Sint-Katelijne-Waver	Rivierenland
247°	Willebroek	Rivierenland
248°	Brakel	Vlaamse Ardennen
249°	Herzele	Vlaamse Ardennen
250°	Horebeke	Vlaamse Ardennen
251°	Kluisbergen	Vlaamse Ardennen
252°	Kruisem	Vlaamse Ardennen
253°	Lierde	Vlaamse Ardennen
254°	Maarkedal	Vlaamse Ardennen
255°	Oosterzele	Vlaamse Ardennen
256°	Oudenaarde	Vlaamse Ardennen
257°	Ronse	Vlaamse Ardennen
258°	Sint-Lievens-Houtem	Vlaamse Ardennen
259°	Wortegem-Petegem	Vlaamse Ardennen
260°	Zottegem	Vlaamse Ardennen
261°	Zwalm	Vlaamse Ardennen
262°	Beveren-Waas	Waasland
263°	Kruibeke	Waasland
264°	Lokeren	Waasland
265°	Moerbeke	Waasland
266°	Sint-Gillis-Waas	Waasland
267°	Sint-Niklaas	Waasland
268°	Stekene	Waasland
269°	Temse	Waasland
270°	Waasmunster	Waasland
271°	Alveringem	Westhoek
272°	De Panne	Westhoek
273°	Diksmuide	Westhoek
274°	Heuvelland	Westhoek
275°	Houthulst	Westhoek
276°	Koekelare	Westhoek
277°	Koksijde	Westhoek
278°	Kortemark	Westhoek
279°	Langemark-Poelkapelle	Westhoek
280°	Lo-Reninge	Westhoek
281°	Ieper	Westhoek
282°	Mesen	Westhoek
283°	Nieuwpoort	Westhoek
284°	Poperinge	Westhoek
285°	Veurne	Westhoek

286°	Vleteren	Westhoek
287°	Zonnebeke	Westhoek
288°	Anzegem	Zuid-West-Vlaanderen
289°	Avelgem	Zuid-West-Vlaanderen
290°	Deerlijk	Zuid-West-Vlaanderen
291°	Harelbeke	Zuid-West-Vlaanderen
292°	Kortrijk	Zuid-West-Vlaanderen
293°	Kuurne	Zuid-West-Vlaanderen
294°	Lendelede	Zuid-West-Vlaanderen
295°	Menen	Zuid-West-Vlaanderen
296°	Spiere-Helkijn	Zuid-West-Vlaanderen
297°	Waregem	Zuid-West-Vlaanderen
298°	Wervik	Zuid-West-Vlaanderen
299°	Wevelgem	Zuid-West-Vlaanderen
300°	Zwevegem	Zuid-West-Vlaanderen

Gezien om gevoegd te worden bij het decreet van xx xxxxxx xxxx over regiovorming en tot wijziging van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur.

ADVIES VAN DE VERENIGING VAN VLAAMSE STEDEN EN GEMEENTEN

18 mei 2022

VVSG-standpunt bij ontwerp regiodecreet

Samenvatting standpunt

Met het voorontwerp van regiodecreet concretiseert de Vlaamse regering een aantal principes uit de eerdere kadernota's over regiovorming.

De VVSG stond van bij de start globaal positief ten opzichte van het traject van de regiovorming. In dit standpunt formuleert de VVSG een aantal concrete voorstellen en opmerkingen die een regiovorming van onderuit moet versterken. De VVSG is ervan overtuigd dat de regiovorming een belangrijke kans is voor lokale besturen, op voorwaarde dat de Vlaamse overheid dit proces ook ondersteunt. De VVSG vraagt aan de Vlaamse regering dan ook een zeer duidelijk tijdspad en engagement om de eigen afbakeningen af te stemmen op de referentieregio's en om in al het Vlaamse beleid om eenzelfde consequente en coherente manier om te gaan met de referentieregio's. Dit is een belangrijke voorwaarde om regionaal beleid en gezamenlijke aanpak van maatschappelijke uitdagingen tot een succes te maken.

1. Context

Op 1 april 2022 keurde de Vlaamse regering een ontwerp van decreet van regiovorming goed. Dit voorontwerp is een decretale vertaling van de beslissingen van de Vlaamse regering van 12 maart 2021 en 4 februari 2022. De VVSG nam al een standpunt in over de conceptnota en de beslissing van maart 2021.

De VVSG ondersteunt de doelstelling van een slagkrachtig, geïntegreerd regionaal beleid. De VVSG heeft altijd gepleit voor regiovorming die van onderuit wordt opgebouwd

en die zoveel mogelijk uit steeds dezelfde groep van gemeenten bestaat, met het burge-meestersoverleg als spil.

De VVSG staat daarom globaal positief ten opzichte van het traject regiovorming.

De VVSG is tevreden dat de Vlaamse regering het initiatief neemt voor een ontwerp van decreet. Dat verheldert de discussie en neemt een aantal onzekerheden en onduidelijkheden weg. Op deze manier kan de aandacht volledig gaan naar waar ze moet gaan: naar het afstemmen en afspraken maken binnen de regio rond maatschappelijke uitdagingen.

Dat neemt niet weg dat de VVSG ook een aantal opmerkingen wil formuleren bij het ontwerpdecreet dat nu voorligt.

2. Inhoud ontwerpdecreet regiovorming

2.1. Toepassingsgebied

Het ontwerpdecreet is van toepassing op projectverenigingen, dienstverlenende en opdrachthoudende verenigingen met rechtspersoonlijkheid, maar niet op verenigingen en vennootschappen voor maatschappelijk welzijn.

Daarenboven zijn een aantal limitatieve algemene uitzonderingen opgenomen :

- gewest- en staatsgrensoverschrijdende samenwerkingsverbanden,
- samenwerkingsverbanden met een dominante landschappelijke verwevenheid,
- toeristische samenwerkingsverbanden
- samenwerkingsverbanden die schaalvergroting én een beperkte link met lokaal of regionaal strategisch beleid hebben (cumulatief):
 - a) het beheer of de uitbating van crematoria, woonzorgvoorzieningen, zwembaden en onderwijsinstellingen;
 - b) informatie- en communicatietechnologie, verzekeringen, financiering, aankoopbeheer en facilitair beheer;
 - c) energiedistributie, drinkwatervoorziening, riolering, telecom en kabeldistributie. (art 5, 4°).

VVSG-standpunt:

Om de doelstelling van een regionaal beleid en het gezamenlijk aanpakken van maatschappelijke uitdagingen te verwezenlijken, lijkt het niet aangewezen om het toepassingsgebied a priori te beperken tot specifieke rechtsvormen van samenwerking tussen gemeenten of OCMW's. De VVSG ziet in de toelichting bij het ontwerp van decreet onvoldoende verantwoording waarom alle samenwerkingsverbanden van OCMW's en interlokale verenigingen helemaal worden uitgesloten van het traject regiovorming. Dat was bij de conceptnota van 12 maart 2021 niet het geval.

Wanneer het toepassingsgebied uitgebreid wordt, dienen de inhoudelijke afwijkingen zoals opgesomd in artikel 5, 4° uiteraard ook van toepassing te zijn op alle rechtsvormen die onder het toepassingsgebied vallen.

Wanneer de lokale besturen in een referentieregio beslissen om ook de verenigingen en vennootschappen voor maatschappelijk welzijn of interlokale verenigingen af te stemmen

op de referentieregio omdat zij op die manier willen werken aan geïntegreerd regionaal beleid, zou soortgelijke soepele regelgeving moeten gelden zoals bij intergemeentelijke samenwerkingsverbanden (zie verder ook punt 2.3).

2.2. Afbakening

Het ontwerpdecreet wijzigt niets aan de afbakening in referentieregio's ten opzichte van de al gekende beslissingen. Nieuw is wel dat er een procedure komt waarbij de referentieregio van naam kan veranderen.

VVSG-standpunt:

De VVSG vraagt dat er niet enkel een procedure komt waarbij de referentieregio van naam kan veranderen, maar ook dat er een procedure wordt ontwikkeld waarbij een gemeente gemotiveerd kan aanvragen van referentieregio te veranderen, uiteraard met het akkoord van de 'ontvangende' referentieregio. Zo blijft de Vlaamse overheid trouw aan haar principe van 'regiovorming van onderuit'.

2.3. Afwijkingen van de referentieregio en aanpassing bestaande samenwerkingsverbanden

Samenwerkingsverbanden passen in de referentieregio of vallen ermee samen.

Ook supraregionale samenwerkingsverbanden zijn mogelijk. Het werkingsgebied van een supraregionaal samenwerkingsverband is een som van twee of meer regio's, op voorwaarde dat in elk van de regio's ten minste 90% van de gemeenten deelneemt. Een tijdelijke of definitieve afwijking van de principes kan worden aangevraagd bij de Vlaamse regering. Daarbij wordt zowel het intergemeentelijk samenwerkingsverband als de betrokken gemeenten betrokken.

De procedure tot afwijking bij de oprichting van nieuwe samenwerkingsverbanden wordt beschreven: deze afwijking wordt aangevraagd door het intergemeentelijk samenwerkingsverband en door de betrokken lokale besturen en is gemotiveerd.

Bestaande samenwerkingsverbanden moeten aangepast zijn vóór 2031. Daarbij wordt een cascade in het leven geroepen: gemeenten moeten voor eind 2028 de nodige maatregelen nemen. Dit kan via een gewone meerderheid. Een gemeente die ten gevolge van deze operatie uit een samenwerkingsverband stapt, leeft haar contractuele verbintenissen na, maar is geen schadevergoeding verschuldigd.

Vanaf 2029 kan een samenwerkingsverband deelnemende gemeenten van een andere referentieregio uitsluiten. De uitgesloten gemeenten leven de contractuele verbintenissen na.

VVSG-standpunt:

De VVSG is voorstander van het principe '**pas toe of leg uit**'. Daarbij kan een lokaal bestuur en/of intergemeentelijk samenwerkingsverband een afwijking van de toepassing van de referentieregio's voor een specifiek intergemeentelijk samenwerkingsverband aanvragen aan de Vlaamse Regering.

De VVSG dringt aan op een afwijkingsprocedure die voor alle samenwerkingsverbanden en voor alle sectoren op dezelfde transparante manier verloopt. Enkel op deze manier kan echte afstemming plaatsvinden.

Een werkwijze om als intergemeentelijk samenwerkingsverband een afwijking aan te vragen volgens het principe 'pas toe of leg uit' is beschreven in het ontwerpdecreet. De VVSG vindt dat deze gemotiveerde aanvraag ook moet kunnen vertrekken vanuit een individuele gemeente.

De VVSG is voorstander van een systeem waarbij lokale besturen en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden zich administratief vlot kunnen aanpassen aan de referentieregio, maar dit zonder de belangen van (de leden van) het intergemeentelijk samenwerkingsverband te schaden. Hierbij moet gekeken worden naar de gemeenten die vertrekken én naar de gemeenten die erbij komen.

Verder zou het niet mogen kunnen dat intergemeentelijke samenwerkingsverbanden de ene gemeente die niet tot de referentieregio behoort uitsluit, en een andere niet. Een parallelle aanpak lijkt hier aangewezen.

Wat betreft **de mogelijkheid tot vervroegde uittreding** uit een intergemeentelijk samenwerkingsverband om zich te conformeren aan de referentieregio, vraagt de VVSG meer duidelijkheid. Momenteel zegt het Decreet Lokaal Bestuur (artikel 422) dat een vervroegde uittreding kan, op voorwaarde dat een schadevergoeding wordt betaald en er een akkoord is van drie vierde van de stemmen in de Algemene Vergadering. In de Memorie van Toelichting bij het decreet dat deze bepaling inschreef in het Decreet Lokaal Bestuur staat dat deze bepaling er kwam in het kader van de (toen nog) op handen zijnde regiovorming. Nu staat in het ontwerp van regiodecreet (artikel 31) een andere bepaling (voor alle duidelijkheid: de bepaling van art. 422 Decreet Lokaal Bestuur wordt niet opgeheven), waarbij men ten eerste een onderscheid maakt tussen een schadevergoeding en het naleven van contractuele verbintenissen: een uittredende of uitgesloten gemeente komt de contractuele verbintenissen na maar is geen schadevergoeding verschuldigd. Ten tweede volstaat in dit geval een gewone meerderheid van de stemmen van de algemene vergadering. Hierbij rijzen twee vragen

- Hoe verhouden deze twee artikels in de verschillende decreten zich tot elkaar? Wanneer is het ene artikel geldig, wanneer het andere?
- Wanneer in de statuten van een vereniging sprake is van schadevergoeding bij uittreding, geldt dit dan als een contractuele verbintenis?

Verder stelt de VVSG voor om alle de regels over uittredingen uit intergemeentelijke samenwerkingsverbanden legistiek samen te houden in het Decreet Lokaal Bestuur. In het huidige voorontwerp van regiodecreet staan deze bepalingen op zich, maar impliceren ze wel een afwijking op de regels van het Decreet Lokaal Bestuur.

2.4. Afschaffing goedkeuringstoezicht

Het ontwerpdecreet voorziet in de afschaffing van het goedkeuringstoezicht bij de oprichting en de latere statutenwijzigingen van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden wanneer zij in overeenstemming zijn met de principes van het ontwerp van regiodecreet. Dit goedkeuringstoezicht wordt vervangen door een voorafgaand verplicht maar niet-bindend advies. Het goedkeuringstoezicht blijft wel verplicht als overgangsmaatregel voor die samenwerkingsverbanden die zich nog niet aanpasten aan de referentieregio's en die een tijdelijke afwijking kregen.

Deze afschaffing van het goedkeuringstoezicht geldt ook voor verzelfstandigings- en samenwerkingsverbanden van OCMW's, hoewel deze niet gevat worden door de regiovorming (zie hoger 2.1).

VVSG-standpunt: akkoord met de afschaffing van het goedkeuringstoezicht.

Bij art. 18 van het voorontwerp ('... wordt een volledig gecoördineerde tekst van de statuten neergelegd in de zetel van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging en in de gemeentehuizen van elke deelnemende gemeente.') vraagt de VVSG wel om dit te vervangen door een equivalente digitale procedure, cf. de al bestaande verplichting tot publicatie op de gemeentelijke webstek.

2.5. Regiowerking en de lokale besturen

Het ontwerpdecreet voorziet in de maandelijkse agendering van de regiowerking op het college van burgemeester en schepenen en tweemaal per jaar op de gemeenteraad.

VVSG-standpunt:

Voor de VVSG is blijvende aandacht voor de democratische aansturing van de regio's en van de intergemeentelijke samenwerking belangrijk. Een geregelde agendering op de politieke (en ambtelijke) lokale organen in functie van een wederzijdse terugkoppeling is dan ook essentieel. De VVSG vindt anderzijds dat het huidige ontwerp van decreet te ver gaat in de detailregels (maandelijks college, ten minste twee keer per jaar gemeenteraad), en stelt voor dat het decreet de gemeente gewoon verplicht om een beslissing te nemen over frequentie en aard van die terugkoppeling, zonder verdere detailregels. De VVSG pleit voor maximale afstemming van de regels over de terugkoppeling en informatieverstrekking die gelden voor samenwerkingsverbanden van gemeenten en OCMW's met die voor de agendering van en terugkoppeling over de regiovorming. Daarnaast rijst de vraag waarom de regiowerking alleen op de gemeentelijke organen zou moeten besproken worden, en niet op die van het OCMW.

2.6. Regiomobiliteit

Het concept 'regiomobiliteit' wordt in het leven geroepen. Daarbij wordt het mogelijk dat twee of meer besturen binnen dezelfde referentieregio in hun rechtspositieregeling inschrijven dat er personeelsmobiliteit tussen deze twee of meer besturen mogelijk is.

VVSG-standpunt:

Regiomobiliteit is een concept dat onderzocht wordt in het regionaal doorbraakproject van Neteland. In het doorbraakproject wordt regiomobiliteit onderzocht als een deel van een modern en flexibel personeelsbeleid. De VVSG ondersteunt deze doelstelling: regiomobiliteit is een goed idee en het is ook helder geformuleerd in het ontwerpdecreet. De VVSG stelt zich echter wel vragen over de verhouding tussen het regiodecreet en het nieuwe rechtspositiebesluit dat er aankomt. Zal wat daar instaat over interne sollicitaties op dezelfde leest geschoeid worden? Bovendien zal het decreet er wellicht sneller zijn dan het besluit, maar het staat hoger in rang en wordt minder gemakkelijk gewijzigd. De VVSG stelt daarom voor om artikel 10, §3-5 van het voorontwerp te vervangen door de zin: 'De Vlaamse regering kan de minimale voorwaarden voor regiomobiliteit bepalen.'

Daarmee kan een coherente werkwijze uitgewerkt worden in het nieuwe Rechtspositiebepaling.

Bovendien rijst de (legistische) vraag of het principe van de regiomobility niet beter zou worden ingeschreven in het decreet lokaal bestuur zelf (i.p.v. alleen in het regiodecreet), waar ook al de personeelsmobility in de aanloop van een fusie vermeld staat.

2.7. Aanbouwdecreet voor Vlaamse engagements

De Vlaamse regering heeft de ambitie de verschillende bovenlokale samenwerkingen die door Vlaanderen worden opgelegd of gestimuleerd, op elkaar af te stemmen. Dit decreet kan dienst doen als 'aankbouwdecreet', waarbij de sectorspecifieke regelgeving wordt aangepast, dan wel via een verzameldecreet.

Concreet betekent dit dat in dit ontwerpdecreet wel de verplichtingen voor de lokale besturen staan, maar niet de engagements die Vlaanderen aangaat.

VVSG-standpunt (zie ook 3.1):

De VVSG herhaalt de vraag dat de Vlaamse overheid het goede voorbeeld geeft en de eigen afbakeningen afstemt op de referentieregio's tegen 2025 zoals bepaald in de beslissing van maart 2021. Voor de VVSG is de realisatie van dit voornemen een noodzakelijke voorwaarde voor de afstemming van de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden tegen 2031, maar zeker ook voor realisatie van een slagkrachtig geïntegreerd regionaal beleid.

De nota en memorie bij dit voorontwerp van decreet bevat momenteel geen enkele concretisering (timing, stappenplan, ...) van het Vlaamse voornemen om het goede voorbeeld te geven. Ook m.b.t. het voornemen om federale structuren zoals politie- en hulpverleningszones af te stemmen op de referentieregio's en hiervoor de nodige contacten te leggen met de federale overheid, staat niets in de teksten. De VVSG vraagt dan ook dat de Vlaamse regering hierover, uiterlijk tegen het moment waarop de behandeling van het ontwerpdecreet start in het Vlaamse parlement, sluitende afspraken maakt en communiceert.

2.8. Fusie

De mogelijkheid bestaat dat twee of meer gemeenten uit verschillende referentieregio's willen fuseren. Op dat moment moeten de referentieregio's worden aangepast. Het voorontwerp bepaalt dat de Vlaamse regering in dat geval in het samenvoegingsdecreet de referentieregio opneemt waartoe de nieuwe gemeente behoort.

VVSG-standpunt

De VVSG stelt voor dat, vanuit het principe van de 'regioforming van onderuit', het gezamenlijke voorstel tot samenvoeging van de respectieve gemeenteraden (art. 347 Decreet Lokaal Bestuur) ook het voorstel van referentieregio bevat, voor zover de fusie niet binnen die regio plaats vindt. De Vlaamse regering zou dan alleen gemotiveerd mogen kunnen afwijken van dat voorstel.

2.9. Overgangsbepalingen

Het decreet treedt in werking op 1 januari 2023.

Alle intergemeentelijke samenwerkingsverbanden die voor 1 januari 2023 zijn opgericht, en niet overeenstemmen met de principes van het ontwerpdecreet, noch een tijdelijke of definitieve afwijking kregen, moeten zich uiterlijk voor 31 januari 2031 aanpassen.

VVSG-standpunt:

De opgelegde herschikking van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden mag geen negatieve financiële en juridische gevolgen voor de lokale besturen hebben. De VVSG vraagt de Vlaamse overheid om hierin de nodige ondersteuning te bieden, niet enkel financieel, maar ook door het ter beschikking stellen van financiële en juridische expertise bij dit proces.

Samenwerkingsverbanden (en lokale besturen) hebben immers juridische en financiële verbintenissen en engagementen (investeringsprojecten, eigendommen, verkoopovereenkomsten met ingebouwde juridische elementen zoals terugkooprechten, voorkooprechten, ...) waarvoor de financiële en juridische consequenties van de regiovorming verre van duidelijk zijn.

De VVSG vraagt de Vlaamse overheid ook de federale consequenties (bv. Pensioenproblematiek, Sociale Maribel) in kaart te brengen en eventueel negatieve effecten af te dekken.

De VVSG wijst er verder op dat de beschrijving van de 'Impact op de lokale en provinciale besturen' (3.D in de nota aan de Vlaamse regering) totaal ontoereikend is. De indruk wordt gewekt dat de afstemming van de bestaande samenwerkingsverbanden op de referentieregio's geen enkele inzet van financiële of personele middelen vergt. Dat klopt uiteraard niet, zeker op die plaatsen waar bestaande structuren uit elkaar moeten worden gehaald.

3. Wat ontbreekt in het ontwerp van decreet?

3.1. Vlaams engagement

De kadernota van 12 maart 2021 stelt: 'De definitieve afbakening van de referentieregio's is ook voor Vlaanderen het startpunt om de door Vlaanderen opgelegde of gestimuleerde samenwerking af te stemmen qua werkingsgebied.'

Terwijl de termijnen voor de afstemming van de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden in dit ontwerp van regiodecreet worden herhaald en vastgelegd, blijft het engagement voor de aanpassing van de Vlaamse afbakeningen zeer onduidelijk. Hetzelfde geldt voor de gestimuleerde afbakeningen en werkingsgebieden. Ook elke tijdsaanduiding ontbreekt. Nochtans is de impact voor lokale besturen bijzonder groot, zowel voor de Vlaamse afbakeningen (zoals de vervoerregio's, de eerstelijnszones, ...), als voor de gestimuleerde samenwerkingen (zoals erfgoedcellen, intergemeentelijke samenwerkingsverbanden rond woonbeleid...).

De kadernota van 12 maart 2021 stelde eveneens een dialoog met de federale overheid in het vooruitzicht over afbakeningen en samenwerkingen waarvoor deze bevoegd is (politiezones, hulpverleningszones, netwerken geestelijke gezondheidszorg...). In de begeleidende teksten bij het ontwerp van decreet wordt van deze samenwerkingen geen gewag meer gemaakt. De VVSG pleit ervoor dat deze samenwerkingsvormen – met vaak een zeer grote lokale impact – niet uit het oog worden verloren.

3.2. Middelen regionaal beleid

De opgelegdeerschikking van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden (tegen 2031) mogen geen financiële gevolgen voor de lokale besturen hebben. Waar dat toch het geval is, vraagt de VVSG een financiële compensatie..

Om regionale samenwerking en regionaal beleid verder duurzaam uit te bouwen vraagt de VVSG een verderzetting van de ondersteuning van de regiowerking die Labo Regio-vorming biedt.

ADVIES VAN VLOFIN

Vermeiren Céline

Van: Tom Gevaert <Tom.Gevaert@beernem.be>
Verzonden: dinsdag 31 mei 2022 15:46
Aan: Opsomer Bram
CC: Luc Jolie; Vermeiren Céline; Herwig Hoskens; stefan himpens harelbeke (stefan.himpens@harelbeke.be); 'Geert.vergaerde@gent.be'; Stefan.Somers@stad.gent
Onderwerp: advies Vlofin tweede wijziging DLB en regiodecreet
Urgentie: Hoog

Geachte heer Opsomer,

Hierbij laattijdig (waarvoor onze verontschuldiging) het advies van Vlofin rond de wijzigingen in het DLB.

Omtrent de referentieregio's hebben we geen opmerkingen namens Vlofin.

We formuleren een positief advies m.b.t. het advies DLB.

We zijn blij met de verbeteringen die het decreet biedt m.b.t. het voeren van een gecentraliseerd debiteurenbeheer voor gemeente en OCMW.

We merken wel op dat er in de memorie van toelichting m.b.t. artikel 177 nog gesproken wordt over 'stadsdiensten' en 'de gemeente'.

Op andere plaatsen is er steeds sprake van de lokale overheid wat impliceert dat dit geldt voor zowel de entiteit gemeente als de entiteit OCMW.

Daarom suggereren we twee wijzigingen:

- We stellen voor om het woord 'stadsdiensten' in de zin ... *'De uitwisseling van persoonsgegevens van debiteuren over de verschillende stadsdiensten heen, brengt verder ook een verwerking van persoonsgegevens met zich mee'* ... te vervangen door het woord 'diensten van het lokaal bestuur'.
- We stellen voor om de woorden 'de gemeente' in de zin ... *'Als een lokaal bestuur een dergelijk initiatief onderneemt, zal het ook reglementen moeten vaststellen die, in lijn met de AVG, voorzien in een regelgevend kader waarin de gemeente rekening houdt met artikel 6.3 van de AVG en onder meer volgende essentiële elementen worden opgenomen'* ... te vervangen door 'het lokaal bestuur'

Met vriendelijke groeten,

Tom Gevaert
voorzitter

050 28 91 30

Vlaamse Lokale Financieel Directeurs VZW
www.vlofin.be

ADVIES VAN EXELLO.NET

I. Standpunt & advies Exello.net over het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet lokaal bestuur

1. Verzelfstandigings- en samenwerkingsvormen

- Het dossier tot oprichting van - of de toetreding van het OCMW tot een vereniging of vennootschap van privaatrecht van woon- en zorgcentra moet niet langer getoetst worden aan de noodzaak om een private partner aan te trekken, maar enkel aan de meerwaarde daarvan en van de keuze voor de privaatrechtelijke rechtsvorm in kwestie.

In de praktijk is gebleken dat de “noodzaak” quasi niet afdoende te motiveren valt. De “meerwaarde” die nu als toetssteen gebruikt wordt kan bijvoorbeeld liggen in de nabijheid of de complementariteit van de dienstverlening van de private partner. Binnen de werknemersorganisaties bestaat echter de nodige bezorgdheid omtrent deze bepaling gezien gevreesd wordt dat dit een opening zal bieden naar een verregaande privatisering binnen de sector.

2. Inhoudelijke verbeteringen op vlak van organisatie en werking van lokale besturen, het statuut van hun mandatarissen, het personeel, en de lokale financiën:

- De gemeente en het OCMW zorgen ervoor dat de bestuurdersaansprakelijkheid van de mandatarissen die hen vertegenwoordigen als lid van de raad van bestuur of als dagelijks bestuurder in een rechtspersoon verzekerd is: dit is een belangrijke wijziging.

Een aantal besturen hadden hier al oog voor in de polissen. Maar dat was niet het geval voor alle lokale besturen. Wie mandaat uitoefent omdat de gemeenteraad/OCMW raad deze persoon hiertoe benoemt/voordraagt, moet in die hoedanigheid afdoende beschermd worden.

Maar, zie beperking laatste bullet:

- In artikel 17 van het decreet over het lokaal bestuur wordt de gemeentelijke verzekeringsplicht ten aanzien van haar verkozen mandatarissen, de gemeenteraadsleden geregeld. De gemeente is volgens de huidige regeling verplicht een verzekering af te sluiten voor de burgerlijke aansprakelijkheid, rechtsbijstand bij die burgerlijke aansprakelijkheid en voor ongevallen. De mandataris is slechts verzekerd voor situaties die zich voordoen tijdens de normale uitoefening van het mandaat.

In het werkveld bestaat discussie over de verzekeringsplicht ten aanzien van de bestuurdersaansprakelijkheid van de mandatarissen-bestuurders.

Dit artikel voegt een gemeentelijke verzekeringsplicht toe ten aanzien van de raadsleden die de gemeente in de normale uitoefening van hun mandaat vertegenwoordigen als bestuurder in een rechtspersoon.

- In artikel 159 van het decreet over het lokaal bestuur, wordt respectievelijk de gemeente of het OCMW verplicht een verzekering af te sluiten die de bestuurdersaansprakelijkheid dekt die persoonlijk ten laste komt van de uitvoerende mandatarissen die de gemeente of het OCMW, uit hoofde van hun mandaat, vertegenwoordigen als lid van de raad van bestuur of als dagelijks bestuurder in een rechtspersoon. Zie de toelichting bij artikel 5 van dit ontwerp van decreet voor de verantwoording hierbij. In beginsel worden de gemeente en het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn

vertegenwoordigd door hun raadsleden, in sommige gevallen gebeurt de vertegenwoordiging echter door een uitvoerend mandataris.

Zie bijvoorbeeld artikel 404, §1, vierde lid, van het decreet over het lokaal bestuur, dat ook expliciet de burgemeesters en de schepenen vermeldt. Het is logisch dat een mandataris die gemandateerd wordt door zijn bestuur gedekt wordt door dat bestuur voor het mandaat dat aan hem/haar is toegewezen.

- artikel 159 DLB gaat over de uitvoerend mandatarissen nl. burgemeester, schepenen, voorzitter en leden VB en voorzitter BCSD. Ontwerp en memorie van toelichting kloppen. Het enige wat nieuw is, is de vermelding van een verzekering voor de bestuurdersaansprakelijkheid.
- art 42 over artikel 185 DLB: in art 185/1 §1 is de samenhang van voorwaarde 4, 5 en 7 niet duidelijk, kan best tekstueel verduidelijkt worden; in hetzelfde artikel §2 geldt dat ook voor voorwaarde 5, 7 en 8.
- Art. 43 over artikel 196 §2, het nieuw toe te voegen lid DLB over beslissingen en ondertekening tussen gemeente en OCMW: het vetorecht van een personeelslid onder 3 lijkt me strijdig te zijn met de arbeidswetgeving voor contractuelen (ondergeschikt verband). Sowieso raar verhaal, een personeelslid aan wie een bevoegdheid van het eigen bestuur gedelegeerd is, kan die niet weigeren, maar als het diezelfde bevoegdheid ook voor het ander bestuur krijgt, moet het personeelslid instemmen?
- De bepalingen over terbeschikkingstelling en overdracht van het personeel worden geherstructureerd en waar nodig aangepast aan de Europese richtlijn rond overdracht;
 - De derde paragraaf van artikel 185 van het decreet over het lokaal bestuur wordt opgeheven en krijgt een nieuwe uitwerking in het artikel 185/1 van het decreet over het lokaal bestuur, ingevoegd door artikel 42 van dit ontwerp van decreet. Er werd voor een opsplitsing gekozen omdat paragraaf 1 en 2 van artikel 185 handelt over het ter beschikking stellen van personeelsleden in statutair dienstverband en paragraaf 3 handelt over het overdragen van zowel personeelsleden in contractueel als statutair dienstverband. Het ter beschikking stellen van personeel en het overdragen van personeel zijn twee totaal verschillende zaken en om elke verwarring te vermijden worden ze dan ook best in twee verschillende artikels uitgesplitst.
-> dit is absoluut positief en een verduidelijking!
- De regeling rond het toevertrouwen van beslissingsbevoegdheid aan personeel in de beheersovereenkomst over de samenwerking van gemeente en OCMW op het vlak van personeel wordt op scherp gesteld;
 - Artikel 43 (196 DLB): Aan artikel 196, §2, van het decreet over het lokaal bestuur wordt een lid toegevoegd om de contouren van wat bepaald wordt in het tweede lid (“tegelijk kan worden bepaald dat de bevoegde organen hun beslissings- en ondertekenings-bevoegdheid kunnen toevertrouwen aan de personeelsleden van het andere bestuur binnen de grenzen vastgesteld in dit decreet”) scherp te stellen. De eerder vage en voor discussie vatbare passus “binnen de grenzen vastgesteld in dit decreet” wordt om dezelfde reden opgeheven. Hierbij wordt uitgegaan van lastgeving - in overeenstemming met artikel 1984 tot en met 2010 van het oud Burgerlijk Wetboek - aan personeelsleden van het ander bestuur en niet van een eigenlijke delegatie van bevoegdheden. De lastgeving is enkel

mogelijk als beide partijen akkoord gaan. Het moet ook om een bevoegdheid gaan die overgedragen kan worden naar personeelsleden van het eigen bestuur.
-> positief

- Een duidelijker onderscheid wat betreft beleid en beheer is aangewezen. Om daartoe te komen zou delegatie van bevoegdheden in het kader van overheidsopdrachten exploitatie / investeringen tot aan een bepaalde grens en personeelsaangelegenheden best altijd in alle besturen toegewezen worden aan de algemeen directeur die dan eventueel kan verder delegeren. Het systeem van organisatiebeheersing en transparante rapportage zouden het tegengewicht zijn van deze delegaties.

Nu is dit afhankelijk van wat de gemeenteraad en het college al dan niet willen delegeren. Dit kan de functie van de AD verder beklemtonen, professionaliseren en versterken.

3. Verduidelijking van de toezichtregeling voor politiezones
Geen opmerkingen
4. Faciliteren van vrijwillige fusies van gemeenten: districtsvorming
Geen opmerkingen
5. Verbetering van het proces van volksraadpleging (digitalisering initiatieffase)
Geen opmerkingen
6. Conformerend aan de AVG
 - Geen inhoudelijke opmerkingen wat betreft de voorgestelde aanpassingen. Dit gaat om het creëren van een duidelijke rechtsgrond voor de verwerking van persoonsgegevens die gebeurt door een Vlaamse instantie.
Men wil de lokale besturen zelf de vrijheid laten om allerlei zaken te regelen waardoor er geen specifieke rechtsgrond voorzien wordt in het Decreet Lokaal Bestuur voor verwerkingen van persoonsgegevens. In de praktijk wordt momenteel vaak de rechtsgrond van artikel 2 DLB (algemeen belang) als passe partout gehanteerd om elk mogelijke verwerking enigszins te verantwoorden. Dit is niet alleen een gevaarlijk precedent, veelal is deze rechtsgrond onvoldoende om een verwerking louter en alleen hierop te baseren. In tijden waar proactief handelen hoog in het vaandel gedragen wordt, zou het wenselijk zijn dat op zijn minst deze werkwijze een grondslag zou kunnen terugvinden in het DLB.
7. Technische verbeteringen
 - a. Er ontbreekt een artikel, met name de wijziging van art. 520 dat per ongeluk art. 49§2 1ste lid niet van toepassing heeft verklaard terwijl dit wel van toepassing zou moeten zijn in de randgemeenten cfr voorgaande situatie GD/NGW.
 - Een artikel toevoegen tussen artikel 90 en 91:
Bijvoorbeeld:
In artikel 520 van hetzelfde decreet wordt in de zinsnede “...en 49, § 1, § 2 en § 3, van dit decreet...”, §2 geschrapt.”
 - b. Artikel 96 maakt verkeerdelijk art. 79, vierde lid, van toepassing op randgemeenten (*de burgemeester die buiten de raad is benoemd, is in alle gevallen stemgerechtigd in het vast bureau*). Dit is een foutje volgens Exello en dient opnieuw als NVT te worden toegevoegd in dit artikel. De rest mbt art.62 is OK.

8. Verduidelijkingen

- a. Uit contacten met ABB en onderling overleg tussen algemeen directeurs blijkt dat vele besturen al jarenlang onrechtmatig huurovereenkomsten (waarbij gemeente of OCMW optreedt als huurder) laten goedkeuren door het college/vast bureau. Dat kan wel maar dan moet er een delegatiebesluit zijn waarbij gemeenteraad/OCMW-raad dit delegeert aan college/vast bureau. Dit wordt dan rechtgezet op de volgende gemeenteraad/OCMW-raad in juni. Een aanpassing zou de transparantie en rechtszekerheid ten goede komen.
- b. Suggestie voor toevoeging: Vervanging algemeen directeur (ART. 166): Op dit ogenblik kan de AD bij afwezigheid (verlof of ziekte) enkel vervangen worden door een personeelslid tewerkgesteld bij het gemeentebestuur. Dit is in de praktijk vaak niet optimaal, ook personeel tewerkgesteld bij het OCMW-bestuur in aanmerking moeten (kunnen) komen. Dit kan opgelost worden door de bepalingen te verruimen dan wel een mogelijkheid tot de opmaak van een specifieke beheersovereenkomst mogelijk te maken. Indien de regelgever van oordeel is dat dit vandaag reeds mogelijk is (lees: niet verboden) dan wordt gevraagd om dit te verduidelijken in het decreet dan wel de memorie van toelichting.

(Opmerking: In “Het decreet lokaal bestuur in vraag en antwoord” staat op blz. 140: “Wie komt als waarnemend (adjunct-)algemeen directeur in aanmerking? Het Decreet Lokaal Bestuur legt geen voorwaarden op waaraan de waarnemend directeur moet voldoen, niet op het vlak van diploma of ervaring, en evenmin op het vlak van werkgeverschap. Een gemeente kan dus ook werken met een waarnemend algemeen directeur die in dienst is van het eigen OCMW, of van een ander bestuur. De gemeenteraad (en bij delegatie het CBS en eventueel de AD zelf) kan uiteraard zelf wel bijkomende voorwaarden koppelen aan het waarnemerschap).

Een aanvulling/aanpassing zou ook hier meer duidelijkheid geven.

II. Standpunt & advies Exello/net over het voorontwerp decreet regiovorming
--

1. Indeling in referentieregio's

- Er is een grote verscheidenheid binnen de vastgelegde regio's wat betreft de grootte. Het is onduidelijk dat het een louter geografische regio of een bestuurlijke regio betreft. Dit dient duidelijker te worden gesteld.
- De rol en positie van regio's ten opzichte van de structuur van de provincies blijft echter enigszins ambigue. Men poogt dit onderscheid te beargumenteren a.h.v. het onderscheid tussen enerzijds de bovenlokale werking (bevoegdheid provincie) en anderzijds de intergemeentelijke werking (initiatief bij lokale besturen) maar dit onderscheid komt artificieel over. In elk geval is er in dit kader duidelijk sprake van overlappende bevoegdheden tussen de taken van de provincie en de doelstellingen van regiovorming nl. wanneer het gaat over gebiedsgerichte samenwerking. Hierbij aansluitend is het ook onduidelijk wat de rol en de weging/impact van (kleine) lokale besturen binnen de regio kan betekenen.

2. Toepassingsgebied

- De uitzondering dient een uitzondering te zijn en dient bijgevolg beperkt te worden tot samenwerkingen die betrekking hebben op meerdere referentieregio's. Uitzonderingen dienen dan ook uitgebreid te worden gemotiveerd. De lijst met uitzonderingen (art.5) is dan ook niet coherent en wordt beperkt gemotiveerd in de memorie van toelichting.
 - Bijvoorbeeld voor de leidinggebonden nutssectoren is het wel logisch dat ze in de uitzonderingslijst staan.

3. Principes van regioconform samenwerken

- Akkoord met VVSG-standpunt
- Gevaar bij VVSG-voorstel: De VVSG is voorstander van een systeem waarbij lokale besturen en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden zich administratief vlot kunnen aanpassen aan de referentieregio, maar dit zonder de belangen van (de leden van) het intergemeentelijk samenwerkingsverband te schaden. Hierbij moet gekeken worden naar de gemeenten die vertrekken én naar de gemeenten die erbij komen. Verder zou het niet mogen kunnen dat intergemeentelijke samenwerkingsverbanden de ene gemeente die niet tot de referentieregio behoort uitsluit, en een andere niet. Een parallelle aanpak lijkt hier aangewezen. Verder uit te zoeken wat de gevolgen zijn tav intergemeentelijke samenwerkingen.

4. Afstemming van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden op de referentieregio's

- Cfr punt 1

5. Afschaffing goedkeuringstoezicht voor regioconforme samenwerking. Invoering van voorafgaand niet-bindend advies

- Akkoord en geen aanvullingen, afschaffing goedkeuringstoezicht ligt in de lijn met de evolutie die we achter de rug hebben.

6. Behoud goedkeuringstoezicht in overgang

Geen opmerkingen

7. Regiomobiliteit

- Akkoord met basisprincipe maar zonder beperkingen
- Regiomobiliteit zou nefast kunnen zijn voor kleinere gemeenten of kan net een mogelijkheid om elkaar bij te staan in geval van problemen?

- Het zal niet makkelijk zal zijn om overal dezelfde rechtspositieregeling te hebben gezien elk bestuur zijn eigen formatie en eigenheden heeft en ook eigen inschaling.
 - Beheersovereenkomsten tussen (meerdere) gemeenten kunnen hierbij een instrument zijn.
8. Democratische verantwoording van de regiowerking
- Wat is het voorwerp van de rapportering (college en GR)? Regelen via lokale autonomie of wat zijn de contouren - opnemen in de memorie van toelichting?
 - Noodzakelijk om de toekomstige regeling analoog op te vatten als degene die gelden voor intergemeentelijke samenwerking (parlementair debat gaande over conceptnota voor nieuwe regelgeving over versterking van de democratische controle op intergemeentelijke samenwerkingsverbanden).
9. Aanbouwdecreet
- Vele bestaande samenwerkingsverbanden komen niet overeen met de nieuwe regiokaart (bv. Eerstelijnszone, woonmaatschappijen, vervoersmaatschappijen,...) Nog veel tijd en energie steken in de afstemming met andere beleidsdomeinen.
 - Blijft onderscheid tussen Vlaams opgelegde en gestimuleerde samenwerkingen overeind? Is dit laatste type wenselijk?
 - Politiezone en Hulpverleningszone worden federaal geregeld.
10. Wijzigingen aan decreet lokaal bestuur
- Akkoord met standpunt VVSG
 - Wanneer 2 lokale besturen, elk aan een andere kant van de referentieregio-grens willen fuseren, is de enige juridische oplossing inderdaad dat de regiokaart wordt hertekend. Impact of de initiële afbakeningslogica? Zijn de kaarten maw echt logisch? Impact op sectorale decreten/financieringen? Dus moet weloverwogen zijn met geen belangenverlies? Het is verdedigbaar dat de betrokken lokale besturen dan de lead moeten nemen en dus art 347 DLB als kapstok te nemen. Met 1 voorstel naar Vlaanderen gaan, waar Vlaanderen enkel gemotiveerd van kan afwijken.
11. Algemene opmerkingen
- Waarom geen ‘verzameldecreet’ dat meteen ook de principes vastlegt voor de Vlaamse sectorale aanpassingen conform de regioafbakeningen? Gelijk oversteken. Zoniet, de lokale timing verplaatsen naar een BVR.
 - Vanuit juridisch standpunt dringt zich de vraag op hoe de Vlaamse regering invulling zal geven aan de discretionaire bevoegdheid waarover zij beschikt in het kader van het toekennen van tijdelijke en definitieve afwijkingen. Momenteel is dit erg onduidelijk en verwijst de regeling enkel naar de vormelijke aspecten waaraan een aanvraag dient te voldoen. Welke methodiek en concrete principes en criteria de VR zal hanteren om te beslissen of een afwijkende IGS al dan niet een tijdelijke, dan wel definitieve afwijking zal verkrijgen, zijn momenteel onduidelijk.
 - Wat eveneens ontbreekt : Vlaamse monitoring, evaluatie en periodieke rapportering voortgang implementatie van dit decreet in het Vlaams parlement. Wat Vlaanderen van de gemeenten vraagt, doet het zelf niet.
 - Wat gaat er gebeuren met de federaal bepaalde samenwerkingsverbanden zoals brandweer- en politiezones?

EINDVERSLAG NR. 2022/11
HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN DE ONDERHANDELINGEN
DIE OP 11 MEI 2022 WERDEN GEVOERD IN DE ONDERAFDELING 'VLAAMS GEWEST
EN VLAAMSE GEMEENSCHAP' VAN DE EERSTE AFDELING VAN HET COMITÉ
VOOR DE PROVINCIALE EN PLAATSELIJKE OVERHEIDSDIENSTEN

Onderafdeling Comité C1
Provinciale en plaatselijke overheidsdiensten

**Eindverslag nr. 2022/11
houdende de conclusies van de onderhandelingen die
op 11 mei 2022 werden gevoerd in de
onderafdeling ‘Vlaams Gewest en Vlaamse Gemeenschap’ van de eerste
afdeling van het comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten**

Over: voorontwerp van decreet over regiovorming en tot wijziging van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur en meer bepaald het artikel 10

Genoemd voorontwerp van decreet wordt als bijlage aan dit eindverslag toegevoegd.

Door de afvaardiging van de overheid, samengesteld als volgt:

1. de heer Bart Somers, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, Voorzitter,
2. mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, Ondervoorzitter,
3. de heer Jan Jambon, Vlaams minister-president van de Vlaamse Regering.

enerzijds.

en de afgevaardigden van de representatieve vakorganisaties, samengesteld als volgt:

- de Algemene Centrale der Openbare Diensten (ACOD),
- het Algemeen Christelijk Vakverbond Openbare Diensten (ACV Openbare Diensten),
- het Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt (VSOA),

en de afvaardiging van de werkgeversdelegaties, samengesteld als volgt:

- de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG),
- de vzw Zorgnet-Icuro,

anderzijds.

werd over genoemd het voorontwerp van decreet over regiovorming en tot wijziging van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur en meer bepaald het artikel 10

1° wat de vakorganisaties betreft,

- **geen akkoord** bereikt met de **ACOD**;
- **geen akkoord** bereikt met het **ACV OD**;
- **geen akkoord** bereikt met het **VSOA**.

Opmerkingen:

ACOD

Ten aanzien van het voorontwerp van decreet over regiovorming is er slechts één artikel dat ter tafel ligt, namelijk artikel 10. Dit artikel regelt de personeelsmobiliteit tussen besturen die samengebracht worden in een regio.

Het voorontwerp van decreet over regiovorming past in tal van initiatieven om het werkingsgebied van een bestuur te vergroten. Aan de ene kant probeert men vrijwillige fusies te faciliteren, aan de andere kant probeert men via deze regiovorming allerlei andere structuren, zoals intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, in één werkingsgebied te droppen. Dit gebeurt allemaal zonder veel overleg, en lijkt totaal niet gecoördineerd te zijn. Zo zal de regiovorming haaks staan op bijvoorbeeld een vrijwillige fusie over de provinciegrenzen heen. Maar goed, hierover moeten we niet spreken in dit protocol (of beter: standpuntbepaling).

Verder kan ook nog gesteld worden dat dit voorontwerp van decreet wordt opgelegd aan de gemeenten, en dat de door de Vlaamse Regering zo geprezen lokale autonomie in dit geval volledig genegeerd wordt.

Artikel 10 zelf bepaalt de mogelijkheden tot regiomobiliteit. Ook hier kunnen we vaststellen dat de bepalingen opgenomen in dit voorontwerp bovenop de bepalingen komen die in de rechtspositieregelingen van de besturen zullen staan.

ACOD LRB stelt de chaos vast die gecreëerd wordt bij de lokale besturen, maar heeft verder geen inhoudelijke bezwaren.

Het is echter heel anders gesteld met het standpunt van ACOD LRB ten aanzien van het sociaal overleg. Herhaaldelijk hebben de vakbonden aangehaald dat de vergaderingen van Comité C1 hoegenaamd geen onderhandelingen zijn (volgens het juridisch woordenboek: schriftelijke of mondelinge processen van geven-en-nemen tussen partijen die, indien succesvol, met een deal of overeenkomst worden afgesloten). We hebben hiervoor al meermaals verwezen naar Omzendbrief BA 97/10 van 21 mei 1997 betreffende het toepassingsgebied van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel en van het koninklijk besluit van 28 september 1984 tot uitvoering van die wet, waarbij volgende passage van belang is:

“Deze teksten regelen voor de verschillende bestuursniveaus onder andere de samenstelling en de bevoegdheden van de onderhandelings- en overlegcomités. Het respect voor deze bepalingen is een substantiële vormvereiste. Ik stel echter vast

dat bepaalde overheden deze regelingen niet of onvolledig toepassen, of de regelingen tot een formaliteit laten verworden. Onderhandelingen en overleg veronderstellen echte gesprekken met de andere partijen. Met echte gesprekken wordt bedoeld het doorspreken met respect voor de wederzijdse finaliteiten (woord en wederwoord). Een houding waarbij de overheid haar standpunt enkel ter kennis meedeelt, zonder mogelijkheid tot echte discussie, is dan ook strijdig met de wet.”

Aangezien de minister geen acties heeft ondernomen om dit euvel te verhelpen voor toekomstige dossiers, heeft het uiteraard geen zin dat wij als ACOD LRB deelnemen aan de vergaderingen van Comité C1. Blijkbaar vindt de minister het geen probleem dat de vakbonden niet aanwezig zijn.

Op basis hiervan tekent ACOD LRB **een protocol van niet-akkoord**. Strikt genomen werd de vraag tot standpuntbepaling voorgelegd. In dat geval is bovenstaande het standpunt van ACOD LRB.

ACV OD

Van bovenstaand ontwerp van decreet wordt enkel artikel 10 (regiomobiliteit) ter onderhandeling voor gelegd aan Comité C1.

Wij hebben geen fundamentele bemerkingen bij de mogelijkheid dat bevoegde organen van twee of meer besturen die deel uitmaken van dezelfde referentieregio, elk in hun rechtspositieregeling een regiomobiliteit kunnen vaststellen die betrekking heeft op de personeelsmobiliteit tussen de besturen in kwestie.

Wij betreuren evenwel de wijze waarop deze onderhandelingen gevoerd werden en wensen wij te wijzen op het feit dat deze volgens de Omzendbrief BA 97/10 van 21 mei 1997 “strijdig zijn met de wet”. Daarom besluiten wij deze onderhandelingen met een principieel niet akkoord.

VSOA

Inhoudelijk hebben wij niet zozeer opmerking.

Wel de wijze waarop er de laatste maanden met de vakbonden werd/wordt omgegaan.

Politici hebben de mond vol in de media over de sociale dialoog en het respect voor de sociale partners. De realiteit is dat er al geruime tijd geen sprake meer is van sociale dialoog. Laat staan van echte onderhandelingen. Wij zijn niet de enige die deze situatie als respectloos beschouwen. Meerdere wijzigingen van decreten hebben steeds een verdoken boodschap. Noch het belang van het personeel, noch het belang van de burger zijn voor de Vlaamse regering een prioriteit. Aanpassing m.b.t. dit voorontwerp over regiovorming is een illustratie wat de Vlaamse regering bedoelt met autonomie...

Wij stellen ons ernstige vragen, aangaande diverse decretale wijzigingen die op komst zijn, hoe in Vlaanderen de democratie nog kan gewaarborgd blijven is onze grootste bezorgdheid? Een burgemeester stelde recent “ Zonder sterke lokale besturen geen goed binnenlands bestuur”

Autonomie voor de besturen, geen toezicht meer en Vlaanderen draait op losse schroeven..

De Vlaamse regering slaat met een dergelijke visie van binnenlands bestuur, de weg van de regelloosheid in.

Als vakbond staan wij voor gelijke basiskansen. Huidig beleid zorgt ervoor dat de weg naar de ongelijkheid nog verder wordt versterkt. Dit stond duidelijk niet in het regeerakkoord.

VSOA Irb zal een protocol van niet akkoord ondertekenen en dit wegens gebrek aan respect voor de sociale dialoog.

2° wat de werkgeversorganisaties betreft,

- **een akkoord** bereikt met de **VVSG, met opmerkingen;**
- **een akkoord** bereikt met **Zorgnet-Icuro, met opmerkingen.**

Opmerkingen:

VVSG

De VVSG gaat akkoord met de personeelswijzigingen aan het voorontwerp van decreet over regiovorming en tot wijziging van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur en meer bepaald het artikel 10, mits vier opmerkingen:

1. Het artikel 10 bevat zeer gedetailleerde bepalingen over regiomobiliteit. Tegelijk werkt de Vlaamse regering aan een nieuw Rechtspositiebesluit in toepassing van artikel 195 van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur. Het lijkt ons beter om de bepaling van artikel 10 van het genoemde voorontwerp te beperken tot zijn essentie (artikel 10 §§1-2) en de overige paragrafen op te nemen in het nieuwe Rechtspositiebesluit, zodat de spelregels niet verspreid zitten over een decreet enerzijds en een besluit anderzijds. De VVSG stelt daarom voor om artikel 10, §3-5 van het voorontwerp te vervangen door de zin: “De Vlaamse regering kan de minimale voorwaarden voor regiomobiliteit bepalen.”
2. Bovendien rijst de (legistieke) vraag of het principe van de regiomobiliteit niet beter zou worden ingeschreven in het decreet lokaal bestuur zelf (i.p.v. alleen in het regiodecreet), waar ook al de personeelsmobiliteit in de aanloop van een fusie vermeld staat.
3. We vragen dat individuele en collectieve overdrachten van personeel (statutair/ contractant) tussen meerdere gemeenten en/of meerdere OCMW's en/of andere lokale besturen in een referentieregio mogelijk gemaakt worden. Dit zou bij voorkeur vanuit het Regiodecreet in het Decreet Lokaal Bestuur moeten gebeuren.
4. Tot slot vragen we om de algemeen en financieel directeur niet uit te sluiten van regiomobiliteit.

Zorgnet-Icuro

Algemene opmerking: de regio's in dit decreet zijn niet afgestemd op de regionale zorgzones en eerstelijnszones in Vlaanderen, noch op de ziekenhuisnetwerken. In die zin faciliteert het decreet de samenwerking in de zorgsector niet. Dit is een gemiste kans.

Brussel, 24 juni 2022

Voor de overheid,

Voor de representatieve vakorganisaties,

Bart Somers,
Voorzitter, Vlaams minister van Binnenlands
Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en
Gelijke Kansen

Willy Van Den Berge,
Federaal secretaris van de Algemene
Centrale van de Openbare Diensten

Hilde Crevits,
Ondervoorzitter, Vlaams minister van Welzijn,
Volksgezondheid en Gezin

Christoph Vandenbulcke,
Nationaal secretaris van het Algemeen
Christelijk Vakverbond - Openbare Diensten

Jan Jambon,
Minister-president van de Vlaamse Regering

Christel Demerlier,
Voorzitter regio Vlaanderen van het Vrij
Syndicaat voor het Openbaar Ambt Lokale en
Regionale besturen

Voor de werkgeversdelegaties,

Kris Snijkers,
Algemeen directeur Vereniging van Vlaamse
Steden en Gemeenten

Klaartje Theunis,
Directeur P&O en VSB van de vzw Zorgnet-
Icuro

VOORONTWERP VAN DECREET
van 8 juli 2022

Voorontwerp van decreet over regiovorming en tot wijziging van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur

Op voorstel van de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Art. 2. Dit decreet wordt aangehaald als: het Regiodecreet van ... (datum).

Hoofdstuk 2. Regiovorming

Afdeling 1. Definities en toepassingsgebied

Art. 3. In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

- 1° decreet van 22 december 2017: het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur;
- 2° regiomobiliteit: de personeelsmobiliteit tussen besturen in dezelfde referentieregio;
- 3° referentieregio: een gebiedsafbakening van verschillende gemeenten samen;
- 4° supraregionale samenwerking: de samenwerking die verschillende referentieregio's in zijn geheel bestrijkt.

Art. 4. Dit hoofdstuk is van toepassing op:

- 1° de projectverenigingen, vermeld in artikel 398, §2, 1°, van het decreet van 22 december 2017;
- 2° de dienstverlenende verenigingen, vermeld in artikel 398, §2, 2°, van het voormelde decreet;

- 3° de opdrachthoudende verenigingen, vermeld in artikel 398, §2, 3°, van het voormelde decreet;
- 4° de opdrachthoudende verenigingen met private deelname, vermeld in artikel 398, §2, 4°, van het voormelde decreet.

Art. 5. In afwijking van artikel 4 is dit hoofdstuk niet van toepassing op:

- 1° de samenwerkingsverbanden, vermeld in artikel 388, 2°, en artikel 390 van het decreet van 22 december 2017;
- 2° de samenwerkingsverbanden waarbij de landschappelijke gegevenheid dominant is of die gebonden zijn aan fysische en natuurlijke structuren;
- 3° de toeristische samenwerkingsverbanden;
- 4° de samenwerkingsverbanden waarbij het schaalvoordeel de enige drijfveer voor die samenwerking is en de link met het lokale of regionale strategische beleid beperkt is, als er wordt samengewerkt rond:
 - a) het beheer of de uitbating van crematoria, woonzorgvoorzieningen, zwembaden en onderwijsinstellingen;
 - b) informatie- en communicatietechnologie, verzekeringen, financiering, aankoopbeheer en facilitair beheer;
 - c) energiedistributie, drinkwatervoorziening, riolering, telecom en kabeldistributie.

Afdeling 2. Indeling in referentieregio's en principes van regioconform samenwerken

Art. 6. Het Vlaamse Gewest wordt ingedeeld in referentieregio's, die samen het volledige grondgebied van het Vlaamse Gewest omvatten. Elke gemeente behoort tot één referentieregio.

De indeling van de referentieregio's en de toewijzing van gemeenten aan een referentieregio is opgenomen in de bijlage die bij dit decreet is gevoegd.

De Vlaamse Regering kan de naam van een referentieregio die is opgenomen in de bijlage die bij dit decreet is gevoegd, wijzigen.

Art. 7. §1. De gemeenten organiseren hun intergemeentelijke samenwerkingsverbanden als vermeld in artikel 4, binnen de grenzen van hun referentieregio. Samenwerkingsverbanden passen binnen de grenzen van een referentieregio of vallen ermee samen.

§2. In afwijking van paragraaf 1 kunnen de gemeenten hun intergemeentelijke samenwerkingsverbanden organiseren via supraregionale samenwerking.

Als een of meer gemeenten beslissen niet deel te nemen in de oprichting van een supraregionaal samenwerkingsverband, blijft het supraregionale samenwerkingsverband in overeenstemming met het principe, vermeld in het eerste lid, als per referentieregio minstens 90% van de gemeenten deelneemt aan de samenwerking.

Als een of meer gemeenten beslissen tijdens de duur uit een supraregionaal samenwerkingsverband te treden, blijft het supraregionale

samenwerkingsverband in overeenstemming met het principe, vermeld in het eerste lid.

Art. 8. §1. Bij de Vlaamse Regering kan een gemotiveerde aanvraag tot tijdelijke of definitieve afwijking van de principes, vermeld in artikel 7, ingediend worden door de volgende actoren:

- 1° een intergemeentelijk samenwerkingsverband als vermeld in artikel 4;
- 2° de verschillende gemeenten die willen deelnemen aan een intergemeentelijk samenwerkingsverband als vermeld in artikel 4, dat wordt opgericht.

De aanvraag, vermeld in het eerste lid, bevat minstens al de volgende elementen:

- 1° in het geval, vermeld in het eerste lid, 1°, de beslissing van het bevoegde orgaan van het samenwerkingsverband:
 - a) bij een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging wordt de beslissing genomen door de algemene vergadering;
 - b) bij een projectvereniging wordt de beslissing genomen door de raad van bestuur;
- 2° in het geval, vermeld in het eerste lid, 2°, de gemeenteraadsbeslissingen van alle gemeenten die willen deelnemen aan het samenwerkingsverband;
- 3° een motivatie waarom het samenwerkingsverband hetzelfde doel niet kan bereiken binnen een samenwerkingsverband dat voldoet aan de principes, vermeld in artikel 7.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt of ze de afwijking toekent binnen negentig dagen vanaf de dag na de dag waarop de aanvraag, vermeld in paragraaf 1, is verzonden. Het besluit van de Vlaamse Regering bevat minstens al de volgende elementen:

- 1° het al dan niet toestaan van de afwijking;
- 2° de motivering van de beslissing conform artikel 2 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen;
- 3° de tijdelijke of definitieve aard van de toegestane afwijking;
- 4° in geval van een tijdelijk toegestane afwijking: de termijn waarin het intergemeentelijke samenwerkingsverband in overeenstemming moet worden gebracht met de principes, vermeld in artikel 7 van dit decreet, en de datum waarop de afwijking eindigt.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt op welke wijze de communicatie met de aanvrager of aanvragers, vermeld in paragraaf 1, verloopt.

Afdeling 3. Regiowerking

Art. 9. De regiowerking wordt maandelijks ingeschreven op de agenda van het college van burgemeester en schepenen.

De voorzitter van de gemeenteraad schrijft de regiowerking minstens twee keer per jaar in op de agenda van de gemeenteraad.

Met behoud van de toepassing van artikel 389, tweede lid, van het decreet van 22 december 2017 waakt de gemeenteraad of diezelfde gemeenteraadscommissie over de afstemming van het beleid van de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden op de regiowerking.

Art. 10. §1. In dit artikel wordt verstaan onder bestuur:

- 1° een gemeente;
- 2° een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn;
- 3° het autonome gemeentebedrijf als de gemeente die het opricht of erin deelneemt, ook deelneemt aan de regiomobiliteit, vermeld in paragraaf 2;
- 4° een intergemeentelijk samenwerkingsverband als vermeld in deel 3, titel 3, hoofdstuk 3, van het decreet van 22 december 2017 als alle gemeenten die lid zijn van dat intergemeentelijk samenwerkingsverband, ook deelnemen aan de regiomobiliteit, vermeld in paragraaf 2;
- 5° een welzijnsvereniging als alle openbare centra voor maatschappelijk welzijn die lid zijn van die welzijnsvereniging, ook deelnemen aan de regiomobiliteit, vermeld in paragraaf 2.

§2. De bevoegde organen van twee of meer besturen die deel uitmaken van dezelfde referentieregio, kunnen elk in hun rechtspositieregeling een regiomobiliteit vaststellen die betrekking heeft op de personeelsmobiliteit tussen de besturen in kwestie.

De bevoegde organen van de besturen binnen de gebiedsafbakening, vermeld in het eerste lid, die gebruik willen maken van die regiomobiliteit, bepalen met behoud van de toepassing van paragrafen 3 tot en met 5 de voorwaarden waaronder dit mogelijk is in een beheersovereenkomst. Ook de nadere procedure en de nadere modaliteiten voor de toepassing van de regiomobiliteit worden in de beheersovereenkomst vastgelegd.

§3. De regiomobiliteit kan op een van de volgende wijzen verwezenlijkt worden:

- 1° door deelname van personeelsleden van een van de besturen aan de procedure voor interne personeelsmobiliteit bij een ander bestuur uit de gebiedsafbakening, vermeld in paragraaf 2;
- 2° door deelname van personeelsleden van een van de besturen aan de bevorderingsprocedure bij een ander bestuur uit de gebiedsafbakening, vermeld in paragraaf 2;
- 3° door aanwending van een bestaande wervings- of bevorderingsreserve van een van de besturen uit de gebiedsafbakening, vermeld in paragraaf 2.

De regiomobiliteit is niet van toepassing op de betrekkingen van algemeen directeur, adjunct-algemeen directeur, financieel directeur en adjunct-financieel directeur.

§4. Bij de toepassing van de regiomobiliteit maakt het aanstellende bestuur de vacature bekend aan alle personeelsleden uit de gebiedsafbakening, vermeld in paragraaf 2.

§5. De volgende personeelsleden kunnen zich, ongeacht hun administratieve toestand, kandidaat stellen om deel te nemen aan een procedure van regiomobiliteit:

- 1° de vast aangestelde statutaire personeelsleden van de besturen uit de gebiedsafbakening, vermeld in paragraaf 2;
- 2° de contractuele personeelsleden van de besturen uit de gebiedsafbakening, vermeld in paragraaf 2, die aan de voorwaarden voldoen en die bij het eigen bestuur zijn aangeworven na een externe bekendmaking van de vacature en nadat ze een selectieprocedure hebben doorlopen die gelijkwaardig is aan de procedure die van toepassing is op vacatures in statutaire betrekkingen.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur

Art. 11. In artikel 286 van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1, 10°, worden de woorden “en de wijzigingen aan die statuten” toegevoegd;

2° aan paragraaf 2, 4°, worden de woorden “en de wijzigingen aan die statuten” toegevoegd.

Art. 12. In artikel 348 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid wordt de zinsnede “de nieuwe gemeente en,” vervangen door de zinsnede “de nieuwe gemeente,”;

2° aan het tweede lid wordt de zinsnede “en, als de samen te voegen gemeenten niet tot dezelfde referentieregio behoren, de referentieregio waartoe de nieuwe gemeente behoort” toegevoegd;

3° tussen het tweede en het derde lid wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In het tweede lid wordt verstaan onder referentieregio: een referentieregio als vermeld in artikel 3, 3°, van het Regiodecreet van ...(datum).”.

Art. 13. In artikel 392, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de woorden “een welbepaald project” vervangen door de woorden “een welbepaalde doelstelling”.

Art. 14. In artikel 393 van hetzelfde decreet worden tussen de woorden “inbreng van de deelnemers” en de woorden “en de wijze waarop” de woorden “waaronder een eventuele inbreng in nijverheid” ingevoegd.

Art. 15. In artikel 415 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het derde lid wordt vervangen door wat volgt:

“Het definitieve voorstel wordt op straffe van nietigheid voor advies voorgelegd aan de Vlaamse Regering op de wijze die de Vlaamse Regering bepaalt. De Vlaamse Regering verleent een niet-bindend advies aan het overlegorgaan binnen zestig dagen vanaf de dag na de dag waarop het definitieve voorstel aan de Vlaamse Regering is verzonden. Als er geen advies is ontvangen binnen de gestelde termijn, wordt geacht aan de adviesplicht te zijn voldaan.”;

2° tussen het derde en het vierde lid wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Het definitieve voorstel wordt samen met het advies, vermeld in het derde lid, aan de overblijvende gemeenten voorgelegd. Als er geen advies is ontvangen binnen de gestelde termijn, wordt dat vermeld op het definitieve voorstel van het overlegorgaan. De gemeenten kunnen het voorstel alleen goedkeuren of afkeuren.”.

Art. 16. In artikel 418 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt de zinssnede “en het administratief goedkeuringstoezicht,” opgeheven;

2° het derde lid wordt vervangen door wat volgt:

“De oprichtingsakte omvat de statuten en alle eventuele bijlagen.”;

3° in het vierde lid wordt de zinsnede “De goedgekeurde oprichtingsakte wordt integraal bekendgemaakt in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad en wordt, samen” vervangen door de zinsnede “Na afloop van de toezichtstermijn, vermeld in artikel 332, wordt de oprichtingsakte integraal bekendgemaakt in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad en samen”;

4° in het vierde lid worden de woorden “en bij de toezichthoudende overheid” opgeheven.

Art. 17. In artikel 427 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen het eerste en het tweede lid wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“De raad van bestuur legt het ontwerp van statutenwijziging uiterlijk honderdvijftig dagen voor de algemene vergadering die de statutenwijzigingen moet beoordelen, op straffe van nietigheid voor advies voor aan de Vlaamse Regering op de wijze die de Vlaamse Regering bepaalt. De Vlaamse Regering verleent een niet-bindend advies aan de raad van bestuur binnen zestig dagen vanaf de dag na de dag waarop het ontwerp van statutenwijziging aan de Vlaamse Regering is verzonden. Als er geen advies is ontvangen binnen de gestelde termijn, wordt geacht aan de adviesplicht te zijn voldaan.”;

2° in het bestaande tweede lid, dat het derde lid wordt, worden tussen de woorden "deelnemers voorgelegd" en de woorden "De beslissingen" de volgende zinnen ingevoegd:

"Dat ontwerp wordt samen met het advies, vermeld in het tweede lid, voorgelegd. Als er geen advies is ontvangen binnen de gestelde termijn, wordt dat vermeld op het ontwerp van statutenwijziging."

Art. 18. In artikel 429 van hetzelfde decreet wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

"Na afloop van de toezichtstermijn, vermeld in artikel 332, wordt een volledig gecoördineerde tekst van de statuten neergelegd in de zetel van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging en in de gemeentehuizen van elke deelnemende gemeente."

Art. 19. In artikel 430, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt de zin "De statutenwijzigingen zijn pas uitvoerbaar nadat ze zijn goedgekeurd bij besluit van de Vlaamse Regering of als de termijn voor goedkeuring verstreken is." vervangen door de zin "De statutenwijzigingen zijn uitvoerbaar op de datum van de ondertekening door de vertegenwoordigers van alle gemeenten en andere rechtspersonen die aan de vereniging deelnemen."

Art. 20. In artikel 471, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt de zin "Die statuten worden aan de Vlaamse Regering ter goedkeuring voorgelegd overeenkomstig artikel 418, derde lid." vervangen door de zin "De ontwerpstatuten worden op straffe van nietigheid voor advies voorgelegd aan de Vlaamse Regering op de wijze die de Vlaamse Regering bepaalt conform artikel 415, derde lid, en artikel 427, tweede lid."

Art. 21. In artikel 474 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 25 mei 2018 en 16 juli 2021, wordt paragraaf 5 vervangen door wat volgt:

"§5. Voor de ontwerpen van beslissingen die overeenkomstig deze titel voor advies voorgelegd worden aan de Vlaamse Regering op de wijze die de Vlaamse Regering bepaalt, geldt dat geacht wordt aan de adviesplicht te zijn voldaan als er geen advies is ontvangen binnen de gestelde termijn."

Art. 22. Artikel 476 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 476. Het ontwerp van het met redenen omklede besluit van de raad of raden voor maatschappelijk welzijn tot oprichting van de welzijnsvereniging en het ontwerp van de statuten van de welzijnsvereniging en ook de bijlagen die er krachtens de statuten integraal deel van uitmaken, worden op straffe van nietigheid voor advies voorgelegd aan de Vlaamse Regering op de wijze die de Vlaamse Regering bepaalt. De Vlaamse Regering verleent een niet-bindend advies aan het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van de gemeente waarin de zetel van de welzijnsvereniging gevestigd is binnen zestig dagen vanaf de dag na de dag waarop het ontwerpbesluit tot oprichting en de ontwerpstatuten aan de Vlaamse Regering zijn verzonden."

Het ontwerpbesluit tot oprichting en de ontwerpstatuten worden samen met het niet-bindende advies voor beraadslaging en voor stemming voorgelegd aan de raad of raden voor maatschappelijk welzijn. Als er geen advies is ontvangen binnen de gestelde termijn, wordt dat vermeld op het ontwerpbesluit tot oprichting en op de ontwerpstatuten.”.

Art. 23. In artikel 482 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“Elk ontwerpbesluit tot wijziging van de statuten, tot verlenging van de duur van de welzijnsvereniging of tot vrijwillige ontbinding ervan wordt op straffe van nietigheid voor advies voorgelegd aan de Vlaamse Regering op de wijze die de Vlaamse Regering bepaalt conform artikel 476, eerste lid.”.

Art. 24. In artikel 494 van hetzelfde decreet wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“De volgende besluiten worden bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt:

- 1° de besluiten, vermeld in dit hoofdstuk, na afloop van de toezichtstermijn, vermeld in artikel 332;
- 2° het definitief geworden goedkeuringsbesluit over de jaarrekening, vermeld in artikel 490, §4;
- 3° de beslissing waarbij akte wordt genomen van het ontslag, vermeld in artikel 483.”.

Art. 25. In artikel 502 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt vervangen door wat volgt:

“§1. Het ontwerp van het met redenen omklede besluit van de raad of raden voor maatschappelijk welzijn tot oprichting van de vereniging, vermeld in artikel 501, wordt op straffe van nietigheid voor advies voorgelegd aan de Vlaamse Regering op de wijze die de Vlaamse Regering bepaalt. De Vlaamse Regering verleent een niet-bindend advies aan het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van de gemeente waarin de zetel van de vereniging gevestigd is binnen zestig dagen vanaf de dag na de dag waarop het ontwerpbesluit tot oprichting is verzonden aan de Vlaamse Regering.

Het ontwerpbesluit tot oprichting wordt samen met het niet-bindende advies voor beraadslaging en voor stemming voorgelegd aan de raad of raden voor maatschappelijk welzijn. Als er geen advies is ontvangen binnen de gestelde termijn, wordt dat vermeld op het ontwerpbesluit tot oprichting.

Voor het ontwerpbesluit tot oprichting voor advies aan de Vlaamse Regering wordt verzonden, wordt het gemotiveerde advies van het beheerscomité ingewonnen, met behoud van de bevoegdheden van de medische raad, vermeld in titel 4, hoofdstuk 1, afdeling 1, van de gecoördineerde wet van 10 juli 2008 op de ziekenhuizen en andere verzorgingsinrichtingen.”;

2° in paragraaf 2, eerste lid, wordt de zinsnede "aanvragen van de goedkeuring," vervangen door de zinsnede "adviesaanvragen," en worden de woorden "aanvraag tot goedkeuring" vervangen door de woorden "voormelde adviesaanvraag";

3° in paragraaf 2, tweede lid, wordt de zinsnede "dat wordt overgelegd om de goedkeuring te krijgen," vervangen door de zinsnede "dat voor advies wordt voorgelegd,".

Art. 26. In artikel 504, §1, van hetzelfde decreet worden de woorden "Elke beslissing" vervangen door de woorden "Elk ontwerp van beslissing".

Art. 27. In artikel 508, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, wordt het vierde lid vervangen door wat volgt:

"In het geval, vermeld in het derde lid, 3°, wordt het ontwerpbesluit over het lidmaatschap bij wijze van oprichting of toetreding van de vereniging, vermeld in het eerste lid, op straffe van nietigheid voor advies voorgelegd aan de Vlaamse Regering op de wijze die de Vlaamse Regering bepaalt. Vóór dat advies ingewonnen kan worden, toont het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn aan dat, rekening houdend met het bestaande aanbod, de nieuwe dienst optimaal past in de programmatie, en wordt op grond van het onderzoek, vermeld in artikel 60, §6, tweede en derde lid, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, bewezen wat de redenen zijn om de nieuwe dienst in samenwerking met private rechtspersonen aan te bieden.".

Art. 28. Artikel 509 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 509. Als conform artikel 508 het advies van de Vlaamse Regering vereist is, verleent de Vlaamse Regering een niet-bindend advies over het ontwerpbesluit, vermeld in artikel 508, §1, vierde lid, binnen zestig dagen vanaf de dag na de dag waarop dat ontwerpbesluit aan de Vlaamse Regering is verzonden.

Bij de adviesaanvragen, vermeld in het eerste lid, wordt het ontwerp van statuten van de vereniging gevoegd en ook de bijlagen die er krachtens de statuten integraal deel van uitmaken. Bij de adviesaanvraag worden ook de beslissingen van de eventuele deelgenoten tot deelname aan de vereniging gevoegd.

Het ontwerpbesluit tot oprichting of tot toetreding wordt samen met het niet-bindende advies voor beraadslaging en voor stemming voorgelegd aan de raad of raden voor maatschappelijk welzijn. Als er geen advies is ontvangen binnen de gestelde termijn, wordt dat vermeld op het voormelde ontwerpbesluit.".

Art. 29. In artikel 514 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt vervangen door wat volgt:

“§1. Het ontwerp van het met redenen omklede besluit van de raad of raden voor maatschappelijk welzijn tot oprichting van de vereniging, vermeld in artikel 513, en de statuten van de vereniging en ook de bijlagen die er krachtens de statuten integraal deel van uitmaken, worden op straffe van nietigheid voor advies voorgelegd aan de Vlaamse Regering op de wijze die de Vlaamse Regering bepaalt.”;

2° in paragraaf 2, eerste lid, worden de woorden “ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering” vervangen door de woorden “voor advies aan de Vlaamse Regering”;

3° paragraaf 3 wordt vervangen door wat volgt:

“§3. De Vlaamse Regering verleent een niet-bindend advies over het ontwerpbesluit, vermeld in artikel 513, binnen zestig dagen vanaf de dag na de dag waarop dat ontwerpbesluit aan de Vlaamse Regering is verzonden.

Dat ontwerpbesluit wordt samen met het niet-bindende advies voor beraadslaging en voor stemming voorgelegd aan de raad of raden voor maatschappelijk welzijn. Als er geen advies is ontvangen binnen de gestelde termijn, wordt dat vermeld op het ontwerpbesluit tot oprichting.”.

Hoofdstuk 4. Slotbepalingen

Afdeling 1. Opheffingsbepaling

Art. 30. Artikel 428 van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur wordt opgeheven.

Afdeling 2. Overgangsbepalingen

Art. 31. §1. Dit artikel is van toepassing op intergemeentelijke samenwerkingsverbanden als vermeld in artikel 4, die aan elk van de volgende voorwaarden voldoen:

- 1° ze zijn opgericht vóór 1 januari 2023;
- 2° ze stemmen niet overeen met de principes, vermeld in artikel 7;
- 3° de Vlaamse Regering heeft hun geen tijdelijke of definitieve afwijking als vermeld in artikel 8, verleend.

§2. De gemeenten die deel uitmaken van een intergemeentelijk samenwerkingsverband als vermeld in paragraaf 1, brengen dat intergemeentelijke samenwerkingsverband uiterlijk op 31 december 2028 in overeenstemming met de principes, vermeld in artikel 7.

In afwijking van artikel 401, tweede lid, van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur is voor de toepassing van het eerste lid een uittreding uit een projectvereniging mogelijk om te voldoen aan de principes, vermeld in artikel 7 van dit decreet, als de raad van bestuur daarmee instemt. Voor de beslissing tot uittreding is een gewone meerderheid van het aantal deelnemende gemeenten vereist. De deelnemer die uittreedt, is hiervoor geen

schadevergoeding verschuldigd aan het intergemeentelijk samenwerkingsverband en aan de andere vennoten.

Voor de toepassing van het eerste lid is een uittreding uit een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging mogelijk om te voldoen aan de principes, vermeld in artikel 7 van dit decreet. In afwijking van artikel 422, eerste lid, van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur is voor die beslissing tot uittreding slechts een gewone meerderheid van het aantal deelnemende gemeenten vereist en is de deelnemer die uittreedt hiervoor geen schadevergoeding verschuldigd aan het intergemeentelijk samenwerkingsverband en aan de andere vennoten.

De aandelen van de gemeente die uittreedt om te voldoen aan de principes, vermeld in artikel 7 van dit decreet, worden overgenomen tegen een tussen de partijen overeen te komen waarde. De gemeente die uittreedt, leeft de door haar aangegane contractuele verbintenissen na, maar is voor het overige geen schadevergoeding verschuldigd.

Als het intergemeentelijke samenwerkingsverband, vermeld in het eerste lid, op 1 januari 2029 niet in overeenstemming is gebracht met de principes, vermeld in artikel 7 van dit decreet, brengt dat intergemeentelijke samenwerkingsverband zich uiterlijk op 31 december 2030 in overeenstemming met die principes. De algemene vergadering beslist uiterlijk op 31 december 2030 over de uitsluiting van de deelnemende gemeenten die buiten een referentieregio vallen, op de wijze die bepaald is in de statuten conform artikel 426, 9°, van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur.

De aandelen van de gemeente die uitgesloten wordt om te voldoen aan de principes, vermeld in artikel 7 van dit decreet, worden overgenomen tegen een tussen de partijen overeen te komen waarde. De gemeente die uitgesloten wordt, leeft de door haar aangegane contractuele verbintenissen na, maar is voor het overige geen schadevergoeding verschuldigd.

Art. 32. Dit artikel is van toepassing op de verenigingen en vennootschappen voor maatschappelijk welzijn, vermeld in artikel 474, §1, derde lid, van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur.

Met behoud van de toepassing van deel 3, titel 4, van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur kan een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn uittreden uit een vereniging of vennootschap voor maatschappelijk welzijn om dat samenwerkingsverband in overeenstemming te brengen met de principes, vermeld in artikel 7. Als de uittreding plaatsvindt voor 1 januari 2031 en gemotiveerd is door die principes, is het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn geen schadevergoeding verschuldigd aan die vereniging of vennootschap voor maatschappelijk welzijn. De uittreding gebeurt voor het overige onder de voorwaarden die bepaald zijn in de statuten van die vereniging of vennootschap voor maatschappelijk welzijn.

Art. 33. Als de dienstverlenende vereniging, vermeld in artikel 4, 2°, van dit decreet, of de opdrachthoudende verenigingen, vermeld in artikel 4, 3° en 4°, van dit decreet, op 1 januari 2023 niet overeenstemmen met de principes,

vermeld in artikel 7 van dit decreet, of een tijdelijke afwijking als vermeld in artikel 8, §2, 3°, van dit decreet, hebben verkregen, wordt, in afwijking van artikel 427 van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, zoals van kracht vanaf 1 januari 2023, het verslag van de algemene vergadering houdende wijziging van de statuten, samen met de bijbehorende documenten waaronder de beslissingen van de deelnemers, binnen dertig dagen na de dagtekening ervan aan de toezichthoudende overheid voorgelegd.

De wijzigingen van de statuten worden goedgekeurd door de Vlaamse Regering binnen negentig dagen na de dag waarop het verslag naar de toezichthoudende overheid is verzonden. Als die termijn verstrijkt zonder dat de Vlaamse Regering een beslissing heeft genomen en verstuurd naar de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging, wordt de goedkeuring geacht te zijn verleend.

De termijn, vermeld in het tweede lid, wordt gestuit door de indiening van een aanvraag tot afwijking als vermeld in artikel 8, §1, van dit decreet. Een nieuwe termijn gaat in op de dag die volgt op de verzending van het besluit van de Vlaamse Regering over de toekenning van de afwijking aan de aanvrager of aanvragers.

Afdeling 3. Inwerkingtredingsbepaling

Art. 34. Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2023.

Brussel, ... (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en
Gelijke Kansen,

Bart SOMERS

Bijlage. Indeling in referentieregio's als vermeld in artikel 6, tweede lid

Gemeente	referentieregio
1° Aalst	Denderregio
2° Berlare	Denderregio
3° Buggenhout	Denderregio
4° Denderleeuw	Denderregio
5° Dendermonde	Denderregio
6° Erpe-Mere	Denderregio
7° Geraardsbergen	Denderregio
8° Haaltert	Denderregio
9° Hamme	Denderregio
10° Lebbeke	Denderregio
11° Lede	Denderregio
12° Ninove	Denderregio
13° Wichelen	Denderregio
14° Zele	Denderregio
15° Affligem	Halle-Vilvoorde
16° Asse	Halle-Vilvoorde
17° Beersel	Halle-Vilvoorde
18° Bever	Halle-Vilvoorde
19° Dilbeek	Halle-Vilvoorde
20° Drogenbos	Halle-Vilvoorde
21° Galmaarden	Halle-Vilvoorde
22° Gooik	Halle-Vilvoorde
23° Grimbergen	Halle-Vilvoorde
24° Halle	Halle-Vilvoorde
25° Herne	Halle-Vilvoorde
26° Kampenhout	Halle-Vilvoorde
27° Kapelle-op-den-Bos	Halle-Vilvoorde
28° Kraainem	Halle-Vilvoorde
29° Lennik	Halle-Vilvoorde
30° Liedekerke	Halle-Vilvoorde
31° Linkebeek	Halle-Vilvoorde
32° Londerzeel	Halle-Vilvoorde
33° Machelen	Halle-Vilvoorde
34° Meise	Halle-Vilvoorde
35° Merchtem	Halle-Vilvoorde
36° Opwijk	Halle-Vilvoorde
37° Pepingen	Halle-Vilvoorde
38° Roosdaal	Halle-Vilvoorde
39° Sint-Genesius-Rode	Halle-Vilvoorde
40° Sint-Pieters-Leeuw	Halle-Vilvoorde
41° Steenokkerzeel	Halle-Vilvoorde
42° Ternat	Halle-Vilvoorde
43° Vilvoorde	Halle-Vilvoorde
44° Wemmel	Halle-Vilvoorde
45° Wezembeek-Oppeem	Halle-Vilvoorde

46°	Zaventem	Halle-Vilvoorde
47°	Zemst	Halle-Vilvoorde
48°	Arendonk	Kempen
49°	Baarle-Hertog	Kempen
50°	Balen	Kempen
51°	Beerse	Kempen
52°	Dessel	Kempen
53°	Geel	Kempen
54°	Grobbendonk	Kempen
55°	Herentals	Kempen
56°	Herenthout	Kempen
57°	Herselt	Kempen
58°	Hoogstraten	Kempen
59°	Hulshout	Kempen
60°	Kasterlee	Kempen
61°	Laakdal	Kempen
62°	Lille	Kempen
63°	Meerhout	Kempen
64°	Merksplas	Kempen
65°	Mol	Kempen
66°	Olen	Kempen
67°	Oud-Turnhout	Kempen
68°	Ravels	Kempen
69°	Retie	Kempen
70°	Rijkevorsel	Kempen
71°	Turnhout	Kempen
72°	Vorselaar	Kempen
73°	Vosselaar	Kempen
74°	Westerlo	Kempen
75°	Alken	Limburg
76°	As	Limburg
77°	Beringen	Limburg
78°	Bilzen	Limburg
79°	Bocholt	Limburg
80°	Borgloon	Limburg
81°	Bree	Limburg
82°	Diepenbeek	Limburg
83°	Dilsen-Stokkem	Limburg
84°	Genk	Limburg
85°	Gingelom	Limburg
86°	Halen	Limburg
87°	Ham	Limburg
88°	Hamont-Achel	Limburg
89°	Hasselt	Limburg
90°	Hechtel-Eksel	Limburg
91°	Heers	Limburg
92°	Herk-de-Stad	Limburg
93°	Herstappe	Limburg

94°	Heusden-Zolder	Limburg
95°	Hoeselt	Limburg
96°	Houthalen-Helchteren	Limburg
97°	Kinrooi	Limburg
98°	Kortesseem	Limburg
99°	Lanaken	Limburg
100°	Leopoldsburg	Limburg
101°	Lommel	Limburg
102°	Lummen	Limburg
103°	Maaseik	Limburg
104°	Maasmechelen	Limburg
105°	Nieuwerkerken	Limburg
106°	Oudsbergen	Limburg
107°	Peer	Limburg
108°	Pelt	Limburg
109°	Riemst	Limburg
110°	Sint-Truiden	Limburg
111°	Tessenderlo	Limburg
112°	Tongeren	Limburg
113°	Voeren	Limburg
114°	Wellen	Limburg
115°	Zonhoven	Limburg
116°	Zutendaal	Limburg
117°	Ardoorie	Midwest
118°	Dentergem	Midwest
119°	Hooglede	Midwest
120°	Ingelmunster	Midwest
121°	Izegem	Midwest
122°	Ledegem	Midwest
123°	Lichterfelde	Midwest
124°	Meulebeke	Midwest
125°	Moorslede	Midwest
126°	Oostrozebeke	Midwest
127°	Pittem	Midwest
128°	Roeselare	Midwest
129°	Staden	Midwest
130°	Ruiselede	Midwest
131°	Tielt	Midwest
132°	Wielsbeke	Midwest
133°	Wingene	Midwest
134°	Aarschot	Oost-Brabant
135°	Begijnendijk	Oost-Brabant
136°	Bekkevoort	Oost-Brabant
137°	Bertem	Oost-Brabant
138°	Bierbeek	Oost-Brabant
139°	Boortmeerbeek	Oost-Brabant
140°	Boutersem	Oost-Brabant
141°	Diest	Oost-Brabant

142°	Geetbets	Oost-Brabant
143°	Glabbeek	Oost-Brabant
144°	Haacht	Oost-Brabant
145°	Herent	Oost-Brabant
146°	Hoegaarden	Oost-Brabant
147°	Hoeilaart	Oost-Brabant
148°	Holsbeek	Oost-Brabant
149°	Huldenberg	Oost-Brabant
150°	Keerbergen	Oost-Brabant
151°	Kortenaken	Oost-Brabant
152°	Kortenbergh	Oost-Brabant
153°	Landen	Oost-Brabant
154°	Leuven	Oost-Brabant
155°	Linter	Oost-Brabant
156°	Lubbeek	Oost-Brabant
157°	Oud-Heverlee	Oost-Brabant
158°	Overijse	Oost-Brabant
159°	Rotselaar	Oost-Brabant
160°	Scherpenheuvel-Zichem	Oost-Brabant
161°	Tervuren	Oost-Brabant
162°	Tielt-Winge	Oost-Brabant
163°	Tienen	Oost-Brabant
164°	Tremelo	Oost-Brabant
165°	Zoutleeuw	Oost-Brabant
166°	Aartselaar	Regio Antwerpen
167°	Antwerpen	Regio Antwerpen
168°	Boechout	Regio Antwerpen
169°	Boom	Regio Antwerpen
170°	Borsbeek	Regio Antwerpen
171°	Brasschaat	Regio Antwerpen
172°	Brecht	Regio Antwerpen
173°	Edegem	Regio Antwerpen
174°	Essen	Regio Antwerpen
175°	Hemiksem	Regio Antwerpen
176°	Hove	Regio Antwerpen
177°	Kalmthout	Regio Antwerpen
178°	Kapellen	Regio Antwerpen
179°	Kontich	Regio Antwerpen
180°	Lint	Regio Antwerpen
181°	Malle	Regio Antwerpen
182°	Mortsel	Regio Antwerpen
183°	Niel	Regio Antwerpen
184°	Ranst	Regio Antwerpen
185°	Rumst	Regio Antwerpen
186°	Schelle	Regio Antwerpen
187°	Schilde	Regio Antwerpen
188°	Schoten	Regio Antwerpen
189°	Stabroek	Regio Antwerpen

190°	Wijnegem	Regio Antwerpen
191°	Wommelgem	Regio Antwerpen
192°	Wuustwezel	Regio Antwerpen
193°	Zandhoven	Regio Antwerpen
194°	Zoersel	Regio Antwerpen
195°	Zwijndrecht	Regio Antwerpen
196°	Beernem	Regio Brugge
197°	Blankenberge	Regio Brugge
198°	Brugge	Regio Brugge
199°	Damme	Regio Brugge
200°	Jabbeke	Regio Brugge
201°	Knokke-Heist	Regio Brugge
202°	Oostkamp	Regio Brugge
203°	Torhout	Regio Brugge
204°	Zedelgem	Regio Brugge
205°	Zuienkerke	Regio Brugge
206°	Aalter	Regio Gent
207°	Assenede	Regio Gent
208°	Deinze	Regio Gent
209°	De Pinte	Regio Gent
210°	Destelbergen	Regio Gent
211°	Eeklo	Regio Gent
212°	Evergem	Regio Gent
213°	Gavere	Regio Gent
214°	Gent	Regio Gent
215°	Kaprijke	Regio Gent
216°	Laarne	Regio Gent
217°	Lievegem	Regio Gent
218°	Lochristi	Regio Gent
219°	Maldegem	Regio Gent
220°	Melle	Regio Gent
221°	Merelbeke	Regio Gent
222°	Nazareth	Regio Gent
223°	Sint-Laureins	Regio Gent
224°	Sint-Martens-Latem	Regio Gent
225°	Wachtebeke	Regio Gent
226°	Wetteren	Regio Gent
227°	Zulte	Regio Gent
228°	Zelzate	Regio Gent
229°	Bredene	Regio Oostende
230°	De Haan	Regio Oostende
231°	Gistel	Regio Oostende
232°	Ichtegem	Regio Oostende
233°	Middelkerke	Regio Oostende
234°	Oostende	Regio Oostende
235°	Oudenburg	Regio Oostende
236°	Berlaar	Rivierenland
237°	Bonheiden	Rivierenland

238°	Bornem	Rivierenland
239°	Duffel	Rivierenland
240°	Heist-op-den-Berg	Rivierenland
241°	Lier	Rivierenland
242°	Mechelen	Rivierenland
243°	Nijlen	Rivierenland
244°	Putte	Rivierenland
245°	Puurs-Sint-Amands	Rivierenland
246°	Sint-Katelijne-Waver	Rivierenland
247°	Willebroek	Rivierenland
248°	Brakel	Vlaamse Ardennen
249°	Herzele	Vlaamse Ardennen
250°	Horebeke	Vlaamse Ardennen
251°	Kluisbergen	Vlaamse Ardennen
252°	Kruisem	Vlaamse Ardennen
253°	Lierde	Vlaamse Ardennen
254°	Maarkedal	Vlaamse Ardennen
255°	Oosterzele	Vlaamse Ardennen
256°	Oudenaarde	Vlaamse Ardennen
257°	Ronse	Vlaamse Ardennen
258°	Sint-Lievens-Houtem	Vlaamse Ardennen
259°	Wortegem-Petegem	Vlaamse Ardennen
260°	Zottegem	Vlaamse Ardennen
261°	Zwalm	Vlaamse Ardennen
262°	Beveren-Waas	Waasland
263°	Kruibeke	Waasland
264°	Lokeren	Waasland
265°	Moerbeke	Waasland
266°	Sint-Gillis-Waas	Waasland
267°	Sint-Niklaas	Waasland
268°	Stekene	Waasland
269°	Temse	Waasland
270°	Waasmunster	Waasland
271°	Alveringem	Westhoek
272°	De Panne	Westhoek
273°	Diksmuide	Westhoek
274°	Heuvelland	Westhoek
275°	Houthulst	Westhoek
276°	Koekelare	Westhoek
277°	Koksijde	Westhoek
278°	Kortemark	Westhoek
279°	Langemark-Poelkapelle	Westhoek
280°	Lo-Reninge	Westhoek
281°	Ieper	Westhoek
282°	Mesen	Westhoek
283°	Nieuwpoort	Westhoek
284°	Poperinge	Westhoek
285°	Veurne	Westhoek

286°	Vleteren	Westhoek
287°	Zonnebeke	Westhoek
288°	Anzegem	Zuid-West-Vlaanderen
289°	Avelgem	Zuid-West-Vlaanderen
290°	Deerlijk	Zuid-West-Vlaanderen
291°	Harelbeke	Zuid-West-Vlaanderen
292°	Kortrijk	Zuid-West-Vlaanderen
293°	Kuurne	Zuid-West-Vlaanderen
294°	Lendelede	Zuid-West-Vlaanderen
295°	Menen	Zuid-West-Vlaanderen
296°	Spiere-Helkijn	Zuid-West-Vlaanderen
297°	Waregem	Zuid-West-Vlaanderen
298°	Wervik	Zuid-West-Vlaanderen
299°	Wevelgem	Zuid-West-Vlaanderen
300°	Zwevegem	Zuid-West-Vlaanderen

Gezien om gevoegd te worden bij het decreet van xx xxxxxx xxxx over
regiovorming en tot wijziging van het decreet van 22 december 2017 over het
lokaal bestuur.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 71.912/1/V
van 27 september 2022

over

een voorontwerp van decreet ‘over regiovorming en tot
wijziging van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal
bestuur’

Op 13 juli 2022 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse Minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen verzocht binnen een termijn van dertig dagen, van rechtswege verlengd tot 29 augustus 2022,* een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘over regiovorming en tot wijziging van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur’.

Het voorontwerp is door de eerste vakantiekamer onderzocht op 13 september 2022. De kamer was samengesteld uit Wouter PAS, staatsraad, voorzitter, Koen MUYLLE en Inge VOS, staatsraden, Johan PUT, assessor, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Brecht STEEN, eerste auditeur-afdelingshoofd.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 27 september 2022.

*

* Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, *in fine*, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat deze termijn van rechtswege verlengd wordt met vijftien dagen wanneer hij begint te lopen tussen 15 juli en 31 juli of wanneer hij verstrijkt tussen 15 juli en 15 augustus.

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest, met het citeeropschrift “het Regiodecreet van ...” (artikel 2 van het voorontwerp), strekt er vooreerst toe in een regiovorming te voorzien, waarbij het Vlaamse Gewest in referentieregio’s wordt ingedeeld, binnen dewelke de gemeenten hun intergemeentelijke samenwerking moeten organiseren. Daartoe wordt het toepassingsgebied van de ontworpen regeling bepaald (artikelen 4 en 5), wordt de indeling in referentieregio’s vastgelegd (artikel 6 en de bijlage), worden de principes van de regiovorming bepaald (artikelen 7 en 8) en wordt de regiowerking nader geregeld (artikelen 9 en 10). Voor de op 1 januari 2023 reeds opgerichte intergemeentelijke samenwerkingsverbanden die niet aan de principes van de regiovorming voldoen en aan dewelke geen afwijking wordt verleend, voorziet het voorontwerp in een overgangsregeling (artikel 31). Ook wordt een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn (hierna: OCMW) de mogelijkheid geboden om uit te treden uit een vereniging of vennootschap voor maatschappelijk welzijn (hierna: VVMW) om dat samenwerkingsverband in overeenstemming te brengen met de principes van de regiovorming (artikel 32).

Daarnaast wordt in een aantal wijzigingen voorzien van het decreet van 22 december 2017 ‘over het lokaal bestuur’ (artikelen 11 tot 30). Die strekken er in hoofdzaak toe om met ingang van 1 januari 2023 het goedkeuringstoezicht op de beslissingen tot oprichting en op de statutenwijzigingen van zowel de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met rechtspersoonlijkheid als de VVMW’s te vervangen door een verplicht voorafgaand niet-bindend advies van de Vlaamse Regering (artikelen 15 tot 30). Bij wijze van overgangsregeling blijft evenwel voor dienstverlenende en opdrachthoudende verenigingen die vanaf 1 januari 2023 nog niet voldoen aan de principes van de regiovorming, het goedkeuringstoezicht op een statutenwijziging van toepassing (artikel 33).

Het aan te nemen decreet treedt in werking op 1 januari 2023 (artikel 34).

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

ALGEMENE OPMERKINGEN**A. Het toepassingsgebied van de ontworpen regeling inzake de regiovorming****1. Het al dan niet van toepassing zijn van de ontworpen regeling op VVMW's**

3.1. Luidens artikel 4 van het voorontwerp zijn de bepalingen van hoofdstuk 2 ('Regiovorming') van het aan te nemen decreet in beginsel² van toepassing op de verzelfstandigde vormen van *intergemeentelijke* samenwerking vermeld in artikel 398, § 2, van het decreet van 22 december 2017.

In de memorie van toelichting wordt dienaangaande gepreciseerd dat "de verenigingen en vennootschappen voor maatschappelijk welzijn (...) buiten het toepassingsgebied van de regiovorming [vallen]".

Artikel 4 van het voorontwerp is evenwel in tegenspraak met artikel 10 ervan, dat deel uitmaakt van afdeling 3 ('Regiowerking') van hoofdstuk 2 van het voorontwerp. Uit die bepaling vloeit voort dat een van de aspecten van de regiowerking, namelijk de mogelijkheid om een regiomobiliteit vast te stellen "die betrekking heeft op de personeelsmobiliteit tussen de besturen in kwestie", van toepassing is op, onder meer de OCMW's en de welzijnsverenigingen. Artikel 32 voorziet bij wijze van overgangsregeling dat OCMW's kunnen uittreden uit de VVMW's om dat samenwerkingsverband "in overeenstemming te brengen met de principes, vermeld in artikel 7".

Evenzo is artikel 10 van het voorontwerp van toepassing op de gemeenten en de autonome gemeentebedrijven,³ terwijl dit geen intergemeentelijke samenwerkingsverbanden zijn zoals bedoeld bij artikel 4 van het voorontwerp. Artikel 7 van het voorontwerp verplicht overigens de gemeenten om hun intergemeentelijke samenwerkingsverbanden te organiseren binnen de grenzen van de referentieregio of via supraregionale samenwerking.

3.2. Ondervraagd over deze contradictie en de precieze bedoeling van de stellers van het voorontwerp, verklaarde de gemachtigde het volgende:

"Het klopt dat de principes van regioconform samenwerken enkel van toepassing zijn op de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met rechtspersoonlijkheid en niet op de verenigingen en vennootschappen voor maatschappelijk welzijn, zoals beklemtoond in de memorie van toelichting.

In artikel 10 van het voorontwerp wordt de regiomobiliteit ook van toepassing gemaakt op de OCMW's en de welzijnsverenigingen als de OCMW's die er lid van zijn, ook deelnemen aan de regiomobiliteit. De regiovorming heeft dus wel degelijk gevolgen voor de OCMW's en een deel van de verenigingen en vennootschappen van maatschappelijk welzijn, namelijk de welzijnsverenigingen, maar het is niet de bedoeling de verplichting tot regioconformiteit ook van toepassing te maken op bovenvernoemde rechtspersonen.

² Zie de uitzonderingen bepaald in artikel 5 van het voorontwerp.

³ Zie artikel 10, § 1, 1° en 3°, van het voorontwerp.

Er is een verschil tussen de actoren die zich moeten aanpassen aan de grenzen van de referentieregio's (hoofdstuk 2, afdeling 2) en de actoren waarop de bijkomende mogelijkheden van regionaal werken van toepassing zijn (hoofdstuk 2, afdeling 3).

Het is de bedoeling dat enkel afdeling 2 van hoofdstuk 2 niet van toepassing is op de verenigingen en vennootschappen van maatschappelijk welzijn. We zullen het ontwerpdecreet daarom in die zin aanpassen.”

3.3. Aangezien het wel degelijk de bedoeling is om een onderdeel van de ontworpen regeling van de regiovorming toe te passen op andere besturen dan de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, kan in artikel 4 van het voorontwerp niet worden bepaald dat hoofdstuk 2 van het aan te nemen decreet (enkel) van toepassing is op de in die bepaling vermelde intergemeentelijke samenwerkingsverbanden.

Het lijkt overigens niet nodig om in artikel 4 van het voorontwerp het toepassingsgebied van hoofdstuk 2 te regelen. Er kan immers mee worden volstaan om in artikel 3 van het voorontwerp, dat definities bevat, een punt toe te voegen met een definitie van het begrip “intergemeentelijk samenwerkingsverband” die overeenkomt met hetgeen in de artikelen 4 en 5 van het voorontwerp wordt bepaald. Op die manier zou het duidelijk zijn wat in het voorontwerp met “intergemeentelijk samenwerkingsverband” wordt bedoeld, en zou uit de begrippen die in de overige artikelen worden gebruikt, het toepassingsgebied van die bepalingen volgen.

3.4. Vermits de principes van de regiovorming niet van toepassing zijn op de VVMW's, kan in artikel 32 van het voorontwerp ook geen gewag worden gemaakt van een OCMW dat uittreedt uit een VVMW “om dat samenwerkingsverband in overeenstemming te brengen met de principes, vermeld in artikel 7”. Er zou in die bepaling duidelijk moeten worden gemaakt dat het gaat om een OCMW die het werkingsgebied van de VVMW wil afstemmen op de referentieregio waartoe de gemeente behoort die door het OCMW wordt bediend.

4.1. Het gegeven dat de regeling van de regiovorming niet van toepassing is op de VVMW's wordt in de memorie van toelichting verantwoord met een verwijzing naar artikel 60, § 6, van de organieke wet van 8 juli 1976 ‘betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn’ (hierna: OCMW-wet). Omtrent die bepaling wordt het volgende uiteengezet:

“- Dat artikel bepaalt dat daar waar de noodzakelijkheid zich voordoet, het OCMW bepaalde diensten of inrichtingen moet oprichten. De Raad van State leidt in zijn arresten uit die bepaling af dat de OCMW-raad die inrichtingen ook terug mag sluiten of afstoten als de noodzaak verdwijnt.”

Daar wordt nog het volgende aan toegevoegd:

“- Wanneer een OCMW moet uittreden en het in de regio geen evenwaardig alternatief vindt, kan dat hoge opstartkosten voor dat OCMW als gevolg hebben, indien men de dienstverlening in eigen beheer zou nemen. Daarnaast is de vraag of men een evenwaardig aanbod kan aanbieden in eigen beheer.

- In tegenstelling tot minder versnippering en meer omvattende samenwerkingsvormen zou een conformering aan de referentieregio's hier tot kleinere samenwerkingen en een versnippering van de dienstverlening leiden. Het zal uiteindelijk de afnemer van de diensten, de burger, zijn die zal moeten inboeten op de dienstverlening.

Bovendien zal dit de concurrentiepositie van de publieke dienstverlening tegenover de private dienstverlening verzwakken.”

De gemachtigde preciseerde dienaangaande het volgende:

“De principes van de regiovorming zijn enkel van toepassing op de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en niet op de verenigingen en vennootschappen voor maatschappelijk welzijn. De argumentatie hiervoor vinden we terug in artikel 60, §6, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn. Uit vaste rechtspraak van de Raad van State blijkt dat het OCMW dienstverlening niet zomaar kan afstoten zolang niet aangetoond is dat de noodzaak van of de behoefte aan die dienstverlening verdwenen is.

Zulke verplichting geldt niet voor de dienstverlening die door de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden geboden wordt. De gemeentelijke autonomie veronderstelt dat gemeenten steeds de beleidsvrijheid hebben om niet (langer) deel te nemen aan een intergemeentelijk samenwerkingsverband zonder dat ze moeten aantonen dat de noodzaak aan die dienstverlening verdwenen is. Het staat de gemeenten vrij de dienstverlening anders te regelen (autonoom dan wel in een ander intergemeentelijk samenwerkingsverband) of de dienstverlening niet meer uit te bouwen en aan te bieden. Over deze laatste vrijheid beschikken de verenigingen en vennootschappen voor maatschappelijk welzijn niet.

Veel verenigingen en vennootschappen voor maatschappelijk welzijn en inzonderheid de welzijnsverenigingen zijn uniek in hun dienstverlening. Dit maakt het onmogelijk om de dienstverlening ‘in te wisselen’ voor een pendant in een andere referentieregio. Een verplichting tot regioconformiteit zou hierdoor zorgen voor kleinere samenwerkingsverbanden (het werkingsgebied wordt beperkt tot wat binnen 1 referentieregio ligt; de niet-regioconforme gemeenten richten zelf een samenwerkingsverband op of nemen de dienstverlening in eigen beheer) en dus voor meer versnippering.

Hierbij vindt u een concreet voorbeeld, namelijk van welzijnsvereniging Weldenderend. De welzijnsvereniging heeft tot doel om in te staan voor de organisatie van de dienstverlening van de Sociale Kruidenier en alle daarmee verband houdende activiteiten. Zij bestaat momenteel uit deelnemende gemeenten die verspreid zijn over 3 referentieregio's. Het zwaartepunt van de werking bevindt zich in de Denderregio, waar er zich zo'n 70% van de aandelen bevindt. De overige 30% van het kapitaal zit verspreid over gemeenten in Regio Gent en het Waasland. In beide referentieregio's bestaan er echter geen pendants waarbij de gemeenten uit respectievelijk Regio Gent en het Waasland zich kunnen aansluiten. Dit zou betekenen dat ze de dienstverlening in eigen beheer moeten nemen zolang de gemeenten niet kunnen aantonen dat de noodzaak van of behoefte aan de dienstverlening zich niet meer stelt.”

4.2. Het loutere gegeven dat een OCMW dat zou moeten uittreden uit een VVMW opdat dat samenwerkingsverband aan de principes van de regiovorming zou kunnen voldoen, hoge opstartkosten zou lijden als het de door de VVMW uitgeoefende activiteit vervolgens voor eigen rekening moet uitoefenen, volstaat op zich niet om te verantwoorden dat de regiovorming niet van toepassing is op VVMW's. Ook gemeenten die ten gevolge van de regiovorming moeten uittreden uit een intergemeentelijk samenwerkingsverband, kunnen met dergelijke hoge opstartkosten worden geconfronteerd.

In een dergelijke situatie kan de gemeente echter zelf bepalen waarmee het gemeentelijk belang het best gediend is: de voortzetting van de door het intergemeentelijk

samenwerkingsverband gevoerde activiteit, ook al neemt de kost ervan (aanzienlijk) toe wanneer de gemeente dat zelf moet dan, dan wel de stopzetting ervan omdat het voordeel dat de inwoners uit die activiteit halen niet opweegt tegen die toegenomen kost. In zoverre uit artikel 60, § 6, van de OCMW-wet voortvloeit dat een OCMW een in die bepaling vermelde inrichting of dienst met sociaal, curatief of preventief karakter enkel kan overdragen of sluiten na aangetoond te hebben dat die inrichting of dienst niet langer noodzakelijk is om haar opdracht van maatschappelijke dienstverlening te vervullen,⁴ lijkt dezelfde afweging in hoofde van het OCMW niet te volstaan: wanneer uit een behoefteonderzoek zou voortvloeien dat na de uittreding van een OCMW uit een VVMW om aan de principes van de regiovorming te voldoen, de noodzakelijkheid van de dienst of de inrichting in kwestie blijft bestaan, dan zal het OCMW ervoor moeten instaan, zelf al zou de kost ervan zeer hoog zijn.

Op grond hiervan lijkt het redelijk verantwoord de ontworpen regeling niet toe te passen op de VVMW's.

2. De in artikel 5 van het voorontwerp vermelde uitzonderingen

5.1. Uit artikel 5 van het voorontwerp vloeit voort dat de principes van de regiovorming niet van toepassing zijn op samenwerkingsverbanden die de gewest- of staatsgrenzen overschrijden, samenwerkingsverbanden waarbij de landschappelijke gegevenheid dominant is of die gebonden zijn aan fysische en natuurlijke structuren, toeristische samenwerkingsverbanden en samenwerkingsverbanden waarbij het schaalvoordeel de enige drijfveer voor die samenwerking is en de link met het lokale of regionale strategische beleid beperkt is, voor zover ze samenwerken rond in het voorontwerp vermelde thema's.⁵

Aldus doet het voorontwerp een verschil in behandeling ontstaan tussen de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden waarop de principes van de regiovorming van toepassing zijn, en de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden waarop die principes niet van toepassing zijn, evenals tussen de gemeenten die aan die twee categorieën van samenwerkingsverbanden deelnemen of wensen deel te nemen. Dit verschil moet kunnen worden verantwoord in het licht van het grondwettelijke beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie.

5.2. In de memorie van toelichting wordt omtrent die uitzonderingen het volgende gesteld:

“Dit artikel bepaalt de algemene uitzonderingen op het toepassingsgebied van regiovorming.

- Gewestgrens- en staatsgrensoverschrijdende samenwerkingsverbanden vallen niet onder het toepassingsgebied (artikel 388, 2°, en 390 DLB). Deze kunnen omwille van hun

⁴ Zie RvS 9 december 2002, nr. 113.428, *OCMW van Wingene t. gouverneur van de provincie West-Vlaanderen en Vlaamse Gemeenschap*, §§ 5.3.6 en 5.3.7.

⁵ Namelijk het beheer of de uitbating van crematoria, woonzorgvoorzieningen, zwembaden en onderwijsinstellingen, informatie- en communicatietechnologie, verzekeringen, financiering, aankoopbeheer en facilitair beheer, energiedistributie, drinkwatervoorziening, riolering, telecom en kabeldistributie.

aard niet afgestemd worden binnen referentieregio's. Bovendien is het niet het doel van regiovorming om samenwerking over gewest- en staatsgrenzen onmogelijk te maken.

(...)

- Ook buiten het toepassingsgebied vallen de samenwerkingsverbanden waarbij de landschappelijke gegevenheid dominant is of die gebonden zijn aan fysieke en natuurlijke structuren (bv. rivier, meer, kanaal, haven, natuurgebied, de kust). Voorbeelden van dergelijke samenwerkingsverbanden zijn de bekkenbesturen, de bosgroepen, Stichting Zoniënwood, de T.OP-werking voor de kust, Dender, Demervallei, Kleine Nete, Albertkanaal, Mijnstreek, het overleg tussen de kustgemeenten.

- Toeristische regio's en samenwerkingsverbanden vallen buiten het toepassingsgebied;

- Samenwerkingsverbanden waarbij het schaalvoordeel de enige drijfveer voor de samenwerking is én (cumulatief) de link met lokale of regionale strategische beleid beperkt is. Het gaat om samenwerkingsverbanden waarbij er wordt samengewerkt rond een van de volgende thema's. De opsomming is exhaustief:

o het beheer of de uitbating van crematoria, woonzorgvoorzieningen, zwembaden en onderwijsinstellingen;

o informatie- en communicatietechnologie, verzekeringen, financiering, aankoopbeheer en facilitair beheer;

o de leidinggebonden nutssectoren: energiedistributie, drinkwatervoorziening, riolering, telecom en kabeldistributie.

Evident valt het organiseren van overleg en feitelijke samenwerking tussen lokale besturen (bv. in het kader van subsidieaanvragen), zonder dat dit leidt tot blijvende nieuwe structuren, eveneens buiten het toepassingsgebied.

De bovenstaande uitzonderingen omvatten niet de afval- en streekontwikkelingsintercommunales. Deze vallen wel onder het toepassingsgebied van regiovorming."

Hieromtrent om nadere toelichting gevraagd verklaarde de gemachtigde:

"Uit de feedback die de verschillende bevraagde actoren (lokale besturen, ministers sectorale beleidsdomeinen, VVSG) tijdens het proces tot afbakening van de referentieregio's gegeven hebben, kwam een algemene wens om de grenzen van de referentieregio's niet té hard te maken (geen zgn. 'Berlijnse muren') en een zekere mate van flexibiliteit toe te staan. De Vlaamse Regering komt tegemoet aan die wens door samenwerking over de grenzen van referentieregio's mogelijk te maken (en dus een uitzondering op het principe van regioconform samenwerken in te schrijven) voor samenwerkingsvormen met een specifiek karakter enerzijds en voor samenwerkingsvormen waar de link met strategisch beleid heel beperkt is anderzijds. Omdat het gaat om een uitzonderingsregeling hebben we deze limitatief omschreven.

Enkele voorbeelden van de verschillende categorieën in ontworpen artikel 5, 2° en 4°:

- 'samenwerkingsverbanden waarbij de landschappelijke gegevenheid dominant is of die gebonden zijn aan fysieke en natuurlijke structuren': samenwerking rond beken, kanalen en rivieren, wanneer de samenwerking gaat over (het beheer van) die landschappelijke gegevenheid, net zoals samenwerking tussen kustgemeenten voor wat betreft samenwerking over het zeegebied. Ook intergemeentelijke samenwerking rond

bosbeheer hoort hierbij. Het gaat om samenwerkingen die ingegeven zijn door natuurlijke structuren en zulke structuren houden geen halt bij de grenzen van de referentieregio's. Om die reden worden zij buiten het toepassingsgebied van de regiovorming gelaten.

- 'samenwerkingsverbanden waarbij het schaalvoordeel de enige drijfveer voor die samenwerking is en de link met het lokale of regionale strategische beleid beperkt is': het typevoorbeeld hier is inderdaad de intergemeentelijke samenwerking rond zwembaden. Doel is de gezamenlijke exploitatie van een zwembad (schaalvoordeel), niet het voeren van een regionaal strategisch beleid. Een tegenvoorbeeld zijn de afvalintercommunales: doel is daar wel degelijk een regionaal strategisch beleid te voeren (bv. omtrent (communicatie rond) afvalpreventie, aanpak sluikstortproblematiek, plaatsen van openbare vuilbakken, duurzaam beheer van materialen (circulaire economie), uitbaten van kringwinkels, ondersteunen van de functie van milieuambtenaar, diverse administratieve taken, handhaving, multi-modaliteit, warmtenetten, ...), zodat zij binnen het toepassingsgebied van de regiovorming dienen te vallen.

- gelet op het feit dat het om een uitzonderingsregeling gaat, hebben we de domeinen waaronder kan worden samengewerkt in punt 4° limitatief omschreven. De lijst is het resultaat van een uitvoerige screening van de bestaande intergemeentelijke samenwerkingsverbanden die een van de vormen aannemen, zoals vermeld in ontworpen artikel 4.

Het verschil in behandeling tussen de categorieën van samenwerkingsvormen die onder het toepassingsgebied van ontworpen artikel 5 vallen en de categorieën van samenwerkingsvormen die wel onderworpen zijn aan de principes van regioconform samenwerken wordt als volgt gerechtvaardigd:

Er is telkens een objectief criterium voor het verschil in behandeling:

We willen gewest- of staatsgrensoverschrijdende samenwerking niet onmogelijk maken voor Vlaamse lokale besturen.

Samenwerking rond fysische en natuurlijke structuren moet mogelijk blijven; een rivier of pakweg de kust kan je immers niet verleggen zodat hij binnen de grenzen van een referentieregio valt.

Overleg en feitelijke samenwerking tussen lokale besturen moet mogelijk blijven:

Als de samenwerking niet leidt tot blijvende nieuwe structuren

Als er wel een structuur wordt opgericht, maar de samenwerking is louter bedoeld om schaalvoordelen te creëren en dus niet om een strategisch beleid te voeren.

Het verschil in behandeling staat in redelijke verhouding tot het doel van de regiovorming, zijnde enerzijds de verrommeling saneren en eindigen met minder tussenstructuren, en anderzijds strategische en transversale afstemming tussen lokale besturen binnen de referentieregio mogelijk maken. De mogelijkheid voor individuele samenwerkingsverbanden om een afwijkingsaanvraag in te dienen, zoals voorzien in ontworpen artikel 8, versterkt de proportionaliteit van het verschil in behandeling."

5.3. Wat de gewestgrens- en staatsgrensoverschrijdende samenwerkingsverbanden betreft (artikel 5, 1°, van het voorontwerp) kan inderdaad worden aangenomen dat ze "omwille van hun aard" niet kunnen worden afgestemd op de referentieregio's. Het is immers niet mogelijk die samenwerkingsverbanden aan te passen aan de principes van de regiovormen zonder het bestaan zelf ervan in vraag te stellen.

Het voorgaande lijkt ook op te gaan voor samenwerkingsverbanden waarbij de landschappelijke gegevenheid dominant is of die gebonden zijn aan fysische en natuurlijke structuren (artikelen 5, 2°, van het voorontwerp) en voor toeristische samenwerkingsverbanden (artikel 5, 3°, van het voorontwerp) voor zover hiermee de toeristische samenwerking zoals vermeld in het decreet van 6 maart 2009 ‘betreffende de organisatie en erkenning van toeristische samenwerkingsverbanden’ wordt bedoeld.⁶ Beide categorieën van samenwerkingsverbanden lijken te zijn afgestemd op een organisch gegeven dat aan de controle van de deelnemende gemeenten ontsnapt: enerzijds, de landschapselementen waarrond een samenwerkingsverband is ontstaan en, anderzijds, het gegeven dat een bepaalde regio, door de eigenschappen ervan, in de ogen van de bezoeker als een eenheid wordt beschouwd. Bij de regeling van de toeristische samenwerkingsverbanden door het decreet van 6 maart 2009 werd immers “uitgegaan van toeristische regio’s die zowel door de klant (recreant/toerist) als de aanbieder (gemeenten/provincies) als één entiteit worden ervaren (Westhoek, Antwerpse Kempen, Vlaamse Ardennen, Leiestreek enzovoort) en die tegelijkertijd een voldoende grote schaalgrootte hebben om de marketingkosten die een regiogerichte promotie met zich brengt te verantwoorden”.⁷

5.4. Het is echter minder vanzelfsprekend om aan te nemen dat de in artikel 5, 4°, van het voorontwerp vermelde samenwerkingsverbanden waarbij het schaalvoordeel de enige drijfveer voor die samenwerking is en de link met het lokale of regionale strategische beleid beperkt is, worden gekarakteriseerd door specifieke kenmerken die het verschil in behandeling verantwoorden met intergemeentelijke samenwerkingsverbanden die wel onder het toepassingsgebied van de ontworpen regeling vallen.

Zo blijkt uit geen enkele andere bepaling van het voorontwerp dat met de regiovorming “het lokale of regionale strategische beleid” wordt beoogd. De ontworpen regeling heeft dan ook een algemeen toepassingsgebied en is van toepassing op alle intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, met uitzondering van die vermeld in artikel 5, zonder dat is vereist dat ze als strategisch moeten worden beschouwd.

Ook in de memorie van toelichting wordt geen gewag gemaakt van het al dan niet strategische karakter van de samenwerking binnen een referentieregio. Als doelstellingen van de regiovorming worden enkel vermeld het brengen van coherentie in intermediaire structuren, “het afstemmen van de samenwerkingsverbanden qua werkingsgebied op vaste regio’s”, “de huidige verrommeling (...) saneren en (...) eindigen met minder tussenstructuren, minder mandaten, meer transparantie en meer daadkracht”.

Daarbij komt nog dat het niet duidelijk is aan de hand van welke criteria wordt bepaald dat het schaalvoordeel de enige drijfveer is voor een samenwerkingsverband en dat de link met het lokale of regionale strategische beleid beperkt is. Zo springt het verschil niet in het oog tussen, enerzijds, een afvalintercommunale, die volgens de memorie van toelichting wel onder het

⁶ Zie immers opmerking 7.

⁷ Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2008-09, nr. 1853/1, 3. Dat leidt er overigens toe dat het decreet van 6 maart 2009 in de mogelijkheid voorziet van toeristische samenwerkingsverbanden waarvan het werkingsgebied bestaat in het grondgebied van een deel van een provincie of van een deel of het geheel van twee of meer provincies en waaraan, onder andere, gemeenten kunnen deelnemen.

toepassingsgebied van de ontworpen regeling valt en derhalve verband zou houden met “het lokale of regionale strategische beleid” en, anderzijds, “leidinggebonden nutssectoren” (energiedistributie, drinkwatervoorziening, riolering, telecom en kabeldistributie). In beide gevallen lijkt het om samenwerkingsverbanden te gaan die een bepaalde dienstverlening willen verzekeren aan de inwoners van de betrokken gemeenten.

Bijgevolg kan aan de hand van het al dan niet strategische karakter van een samenwerkingsverband niet worden verantwoord waarom de in artikel 5, 4°, van het voorontwerp vermelde samenwerkingsverbanden worden uitgesloten van het toepassingsgebied van de ontworpen regeling. Indien die uitsluiting wordt behouden, zal bijgevolg een bijkomende verantwoording ervoor moeten kunnen worden gegeven.

B. De vrijheid van vereniging en de lokale autonomie

6.1. De principes van de regiovorming zoals bepaald in de artikelen 7 en 8 van het voorontwerp hebben tot gevolg dat de vrijheid van de gemeenten⁸ om te kiezen met welke andere gemeenten ze samenwerken in het kader van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden wordt beperkt: behoudens wanneer de Vlaamse Regering een (tijdelijke of definitieve) afwijking toekent, kan een gemeente enkel nog samenwerken met gemeenten binnen de referentieregio waartoe ze behoort.

6.2. Zoals er in de memorie van toelichting terecht op wordt gewezen, is de ontworpen regeling niet in strijd met de vrijheid van vereniging zoals gewaarborgd door artikel 27 van de Grondwet en artikel 11 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, aangezien gemeenten zich niet kunnen beroepen op de vrijheid van vereniging. Zo heeft het Grondwettelijk Hof geoordeeld dat artikel 27 van de Grondwet “tot doel [heeft] de oprichting van private verenigingen en de deelname aan hun activiteiten te waarborgen” en niet van toepassing is op gemeenten,⁹ en dat artikel 11 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens enkel ten aanzien van privaatrechtelijke rechtspersonen of natuurlijke personen de vrijheid van vereniging waarborgt.¹⁰ Uit de in de memorie van toelichting aangehaalde rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens kan worden opgemaakt dat een publiekrechtelijke instelling die niet door particulieren maar door de wetgever wordt opgericht om een doel van algemeen belang na te streven, niet als een vereniging kan worden beschouwd in de zin van artikel 11 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.¹¹ Wat meer specifiek de gemeenten betreft, heeft de (voormalige) Europese Commissie voor de rechten van de mens geoordeeld dat “neither the existence nor the autonomy of a public body such as a commune, nor the official functions exercised within such a body, are protected by Article 11 (Art. 11) or any other provision of the

⁸ In de memorie van toelichting wordt beklemtoond dat, wat de opdrachthoudende vereniging met private deelname betreft, enkel de gemeenten de principes van de regiovorming moeten naleven: “Het ontwerpdecreet heeft geen invloed op de private deelnemer(s). Hun maatschappelijke zetel moet aldus niet binnen dezelfde referentieregio vallen.”

⁹ GwH 27 februari 2014, nr. 36/2014, B.3 en GwH 8 mei 2014, nr. 73/2014, B.24.1.

¹⁰ GwH 23 mei 1990, nr. 18/90, B.11.5.

¹¹ EHRM 23 juni 1981, *Le Compte, Van Leuven en De Meyere t. België*, §§ 62-65.

Convention” en dat “communes are not associations which are formed and freely joined by individuals but bodies established and governed by public law”.¹²

6.3. Niettemin hebben de gemeenten krachtens artikel 41 en artikel 162, vierde lid, van de Grondwet het recht zich te verenigen, zij het dat dit uitsluitend kan met het oog op de gezamenlijke behartiging van aangelegenheden van gemeentelijk belang.¹³ Meer nog, volgens het Grondwettelijk Hof kennen die grondwetsbepalingen, evenals artikel 162, tweede lid, 2°, van de Grondwet de gemeenten *een recht van initiatief* toe om zich te verenigen met het oog op de gezamenlijke behartiging van aangelegenheden van gemeentelijk belang. Krachtens artikel 6, § 1, eerste lid, VIII, eerste lid, 8°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’ komt het de gewestelijke wetgever toe de voorwaarden en de wijze van die samenwerking te regelen.¹⁴ De uitoefening, door een gewest, van die bevoegdheid kan dat gewest ertoe brengen regels aan te nemen die de oprichting van verenigingen van gemeenten bevorderen of, integendeel, afremmen.¹⁵ Evenwel zou de decreetgever niet, zonder artikel 162, vierde lid, van de Grondwet te schenden, de gemeenten *volledig kunnen beletten* zich te verenigen.

6.4. Het voorontwerp belet de gemeenten niet volledig zich te verenigen en doet ook geen afbreuk aan het initiatiefrecht van de gemeenten om dat te doen. Het beperkt enkel de vrijheid van de gemeenten om te kiezen met welke andere gemeenten ze samenwerken in het kader van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden. Bovendien kan de Vlaamse Regering (tijdelijke of definitieve) afwijkingen toestaan op de principes van de regiovorming en zal ze moeten motiveren waarom ze desgevallend een aanvraag tot afwijking afwijst.

De ontworpen regeling kan derhalve worden beschouwd als een regeling van “de voorwaarden waaronder en de wijze waarop verscheidene (...) gemeenten zich met elkaar kunnen verstaan of zich kunnen verenigen” en lijkt niet in strijd met artikel 162, vierde lid, van de Grondwet.

6.5. De gewesten dienen de hun in artikel 162, vierde lid, van de Grondwet en artikel 6, § 1, eerste lid, VIII, eerste lid, 8°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 toegewezen bevoegdheid evenwel uit te oefenen met inachtneming van het beginsel van de lokale autonomie, gewaarborgd bij de artikelen 41, eerste lid, en 162, tweede lid, 2°, van de Grondwet.

Volgens het Grondwettelijk Hof veronderstelt dat beginsel dat de lokale overheden zich elk doel kunnen toe-eigenen waarvan zij menen dat het tot hun belang behoort en dat ze het kunnen regelen zoals zij dat opportuun achten. Dat beginsel doet echter geen afbreuk aan de verplichting van de lokale overheden om, wanneer zij optreden op grond van het provinciaal of gemeentelijk belang, de hiërarchie der normen in acht te nemen. Daaruit vloeit voort dat wanneer de federale Staat, een gemeenschap of een gewest een aangelegenheid regelen die onder hun bevoegdheid valt, de provincies en de gemeenten aan die reglementering worden onderworpen bij

¹² ECRM 31 mei 1974, *Austrian communes and some of their councillors*, nr. 5767/72.

¹³ GwH 28 oktober 2004, nr. 166/2004, B.5.

¹⁴ GwH 8 december 2004, nr. 197/2004, B.3 en GwH 8 mei 2014, nr. 73/2014, B.17.3. Zie ook reeds GwH 12 juli 1995, nr. 58/95, B.10.3.

¹⁵ GwH 21 december 2017, nr. 145/2017, B.44.4.

de uitoefening van hun bevoegdheid in diezelfde aangelegenheid. Het beginsel van lokale autonomie doet evenmin afbreuk aan de bevoegdheid van de federale Staat, de gemeenschappen of de gewesten om te oordelen welk het meest geschikte niveau is om een aangelegenheid te regelen die hun toekomt. Aldus kunnen die overheden aan de lokale besturen de reglementering toevertrouwen van een aangelegenheid die beter op dat niveau kan worden geregeld. Zij kunnen tevens oordelen dat een aangelegenheid, daarentegen, beter zal worden geregeld op een meer algemeen niveau, op die wijze dat ze op een eenvormige manier zal worden geregeld voor het gehele grondgebied waarvoor zij bevoegd zijn, en bijgevolg de lokale overheden verbieden zich die aangelegenheid toe te eigenen. Een inbreuk op de lokale autonomie zou slechts strijdig zijn met de grondwettelijke beginselen ter zake, indien deze inbreuk “kennelijk onevenredig” is. Dat zou, volgens het Hof, bijvoorbeeld het geval zijn indien de inbreuk ertoe zou leiden dat aan de provincies of de gemeenten het geheel of de essentie van hun bevoegdheden wordt ontnomen, of indien de beperking van de bevoegdheid niet zou kunnen worden verantwoord door het feit dat die beter zou worden uitgeoefend op een ander bevoegdheidsniveau.¹⁶

6.6. De ontworpen regeling beperkt de vrijheid van de gemeenten om te kiezen met welke andere gemeenten ze samenwerken in het kader van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden. Zij zijn niet langer volledig vrij om het grondgebied te bepalen waarop ze ter behartiging van het gemeentelijk belang met andere gemeenten samenwerken. Aldus wordt het grondgebied waarop intergemeentelijke samenwerking plaats kan vinden, niet langer volledig door de gemeenten, maar wel in belangrijke mate door de decreetgever, geregeld.

In de memorie van toelichting wordt omtrent de doelstelling van de ontworpen regeling het volgende gesteld:

“Een van de doelstellingen die de Vlaamse Regering met de regiovorming beoogt, is dus het afstemmen van de samenwerkingsverbanden qua werkingsgebied op vaste regio’s, de referentieregio’s. Daarnaast blijft het ook de doelstelling om binnen de referentieregio’s de huidige verrommeling te saneren en te eindigen met minder tussenstructuren, minder mandaten, meer transparantie en meer daadkracht. Tot slot wil de Vlaamse Regering samenwerking tussen lokale besturen van eenzelfde referentieregio stimuleren.”

Nog volgens de memorie van toelichting zorgt “een referentie vooropstellen voor de werkingsgebieden van bovenlokale samenwerking waarbij er lokaal of regionaal beleid uitgetekend wordt, (...) voor een overzichtelijker bestuurlijk landschap. Een beter overzicht op deze structuren en de materies zorgt voor een betere afstemming tussen beleidsdomeinen en een geïntegreerd regionaal beleid, waardoor structuren en mandaten verminderd kunnen worden”.

Het streven naar minder bestuurlijke drukte en meer transparante tussenstructuren kan verantwoorden dat de decreetgever zelf de regio’s bepaalt waarbinnen de intergemeentelijke samenwerking in beginsel moet gebeuren. Evenmin heeft de ontworpen regeling tot gevolg dat de gemeenten het geheel of de essentie van hun bevoegdheden wordt ontnomen. Meer nog, binnen de

¹⁶ Zie GwH 25 mei 2005, nr. 95/2005, B.24 tot B.26 (wat de provincies betreft) en GwH 29 juli 2010, nr. 89/2010, B.18.2 tot B.18.4 (wat de gemeenten betreft). Zie ook GwH 15 januari 2009, nr. 7/2009, B.6.3; GwH 16 juni 2011, nr. 109/2011, B.8.3; GwH 22 maart 2012, nr. 47/2012, B.5.1 en B.5.5; GwH 20 september 2018, nr. 115/2018, B.22.1 en B.22.2.

grenzen van de referentieregio waartoe een gemeente behoort, staat het die gemeente nog altijd vrij te bepalen met welke andere gemeente(n) van diezelfde regio ze al dan niet een intergemeentelijk samenwerkingsverband wenst aan te gaan. Bovendien wordt er in een aantal uitzonderingen op de principes van de regiovorming voorzien en kan er aan de Vlaamse Regering een (tijdelijke of definitieve) afwijking worden gevraagd.

Bijgevolg lijkt het voorontwerp niet in strijd met het beginsel van de lokale autonomie.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 5

7. Luidens artikel 5, 3°, van het voorontwerp is hoofdstuk 2 van het aan te nemen decreet niet van toepassing op “de toeristische samenwerkingsverbanden”. Noch in het voorontwerp, noch in de memorie van toelichting erbij wordt dit begrip nader omschreven.

Gevraagd of hiermee de toeristische samenwerkingsverbanden worden bedoeld die de vorm aannemen van een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging zoals vermeld in artikel 3, § 2, derde streepje, van het decreet van 6 maart 2009, antwoordde de gemachtigde:

“De toeristische samenwerkingsverbanden waarnaar in artikel 5, 3°, verwezen wordt, kunnen inderdaad de toeristische samenwerkingsverbanden, zoals bedoeld in het decreet van 6 maart 2009 betreffende de organisatie en erkenning van toeristische samenwerkingsverbanden behelzen, maar de opsomming in het Regiodecreet is hiertoe niet beperkt.

In de memorie van toelichting zal verduidelijkt worden dat het gaat om toeristische samenwerkingsverbanden in brede zin waaronder de toeristische samenwerkingsverbanden die de vorm aannemen van een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging in de zin van artikel 3, § 2, derde streepje, van [het decreet van] 6 maart 2009 betreffende de organisatie en erkenning van toeristische samenwerkingsverbanden (...).”

Op die wijze wordt de draagwijdte van de uitzondering waarin artikel 5, 3°, van het voorontwerp voorziet, evenwel bijzonder rechtsonzeker. Dat is des te problematischer gelet op de noodzaak om het verschil in behandeling dat uit die bepaling voortvloeit te kunnen verantwoorden in het licht van het grondwettelijke beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie. Een dergelijke verantwoording lijkt weliswaar voorhanden ten aanzien van toeristische samenwerkingsverbanden in de zin van het decreet van 6 maart 2009 aangezien de deelnemende gemeenten in de ogen van de bezoeker als een eenheid kunnen worden beschouwd (zie opmerking 5.3). Die redenering gaat evenwel niet noodzakelijk op wanneer aan het begrip “toeristische samenwerkingsverband” een andere, ruimere draagwijdte wordt gegeven.

Alleszins zal de decreetgever in duidelijke criteria moeten voorzien aan de hand waarvan toeristische samenwerkingsverbanden die niet onder het toepassingsgebied van het decreet van 6 maart 2009 vallen, zich onderscheiden van samenwerkingsverbanden waarop de ontworpen regeling wel van toepassing is.

Artikel 10

8. Uit artikel 10, § 1, van het voorontwerp blijkt dat de ontworpen regeling inzake regiomobiliteit ook van toepassing is op, onder meer, autonome gemeentebedrijven en op de welzijnsverenigingen.

Te dien aanzien moet worden opgemerkt dat er ook nog een andere vorm is van gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen, namelijk de gemeentelijke extern verzelfstandigd agentschappen in privaatrechtelijke vorm,¹⁷ en dat er nog andere vormen van VVMW's zijn, namelijk de autonome verzorgingsinstellingen, de ziekenhuisverenigingen, de verenigingen of vennootschappen voor sociale dienstverlening en de woonzorgverenigingen of -vennootschappen.¹⁸

Er zal moeten worden kunnen verantwoord waarom de regiomobiliteit beperkt is tot de autonome gemeentebedrijven en de welzijnsverenigingen. Daarbij kan er niet mee worden volstaan te wijzen op het publiekrechtelijke karakter van die instellingen, aangezien ook de autonome verzorgingsinstelling een vereniging van publiek recht is.

Artikel 31

9.1. Luidens artikel 31, § 2, vierde en zesde lid, van het voorontwerp worden de aandelen van een gemeente die uittreedt of die wordt uitgesloten uit een intergemeentelijk samenwerkingsverband om te voldoen aan de principes van de regiovorming, overgenomen tegen een tussen de partijen overeen te komen waarde.

Ogenschijnlijk waarborgt het vereiste dat de partijen de waarde van de aandelen van de uittreedende of uitgesloten gemeente bepalen bij overeenkomst, dat de gemeente in kwestie een vergoeding zal ontvangen die overeenstemt met de reële waarde van die aandelen. Er kan echter niet worden voorbijgegaan aan het gegeven dat de gemeente die uittreedt of wordt uitgesloten, zich in een weinig gunstige onderhandelingspositie bevindt, aangezien ze verplicht is de principes van de regiovorming na te leven. Dit mag er echter niet toe leiden dat ze geen billijke vergoeding ontvangt voor haar aandelen.

9.2. Te dien aanzien kan erop worden gewezen dat luidens artikel 397, tweede lid, van het decreet van 22 december 2017 voor alles wat niet uitdrukkelijk geregeld is in titel 3 ('De intergemeentelijke samenwerking') van deel 3 van dat decreet de bepalingen van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen die gelden voor de vennootschapsvorm van de coöperatieve vennootschap van toepassing zijn op intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met rechtspersoonlijkheid. In de artikelen 6:120 en 6:123 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen wordt in een regeling voorzien voor de uittreding of de uitsluiting uit een coöperatieve vennootschap, waarbij "het bedrag van het scheidingsaandeel voor de aandelen waarmee de betrokken aandeelhouder verzoekt uit te treden gelijk is aan het bedrag van de voor deze aandelen

¹⁷ Artikel 226 van het decreet van 22 december 2017.

¹⁸ Artikel 474, § 1, derde lid, van het decreet van 22 december 2017.

werkelijk gestorte en nog niet terugbetaalde inbreng, zonder evenwel het bedrag van de nettoactief waarde van deze aandelen zoals die blijkt uit de laatste goedgekeurde jaarrekening, te overschrijden”.¹⁹

Uit artikel 397, tweede lid, van het decreet van 22 december 2017 kan worden opgemaakt dat die bepalingen van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen slechts van toepassing zijn voor zover de decreetgever niet in een eigen regeling voorziet, wat in artikel 31 van het voorontwerp echter wel gebeurt. De ontworpen regeling lijkt dan ook de toepassing van de artikelen 6:120 en 6:123 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen op de in artikel 31 van het voorontwerp vermelde uittredingen en uitsluitingen uit te sluiten. Nog los van de vraag of dit de bedoeling is van de stellers van het voorontwerp, lijkt het evenwel aan te bevelen om, minstens in subsidiaire orde, te bepalen dat indien de partijen geen overeenkomst bereiken, de waarde van de aandelen wordt bepaald overeenkomstig de artikelen 6:120 en 6:123 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

Artikel 32

10.1. Luidens artikel 32, tweede lid, van het voorontwerp kan een OCMW uittreden uit een VVMW *om dat samenwerkingsverband in overeenstemming te brengen met de principes, vermeld in artikel 7*. Als de uittreding plaatsvindt voor 1 januari 2031 *en gemotiveerd is door die principes*, is het OCMW geen schadevergoeding verschuldigd aan die VVMW.

Die bepaling lijkt tot gevolg te hebben dat enkel OCMW's waarvan de uittreding tot gevolg heeft dat het samenwerkingsverband in overeenstemming wordt gebracht met de principes van regiovorming, van die bepaling zullen genieten en bijgevolg geen schadevergoeding verschuldigd zijn voor hun uittreding. Wanneer daarentegen een OCMW uittreedt uit een VVMW om zijn eigen samenwerking op vlak van maatschappelijk welzijn in overeenstemming te brengen met die principes,²⁰ maar de uittreding (nog) niet tot gevolg heeft dat het VVMW aan de principes van de regiovorming voldoet,²¹ dan valt dat OCMW niet onder het toepassingsgebied van artikel 32 van het voorontwerp en zou het derhalve wel een schadevergoeding verschuldigd zijn voor de uittreding. Nochtans wil dit OCMW zich even goed richten naar de principes van de regiovorming.

Op die manier worden twee categorieën van OCMW's die zich naar de principes van de regiovorming willen richten, verschillend behandeld. De vraag rijst hoe dit verschil in behandeling kan worden verantwoord in het licht van het grondwettelijke beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie.

10.2. Hieromtrent om toelichting gevraagd verklaarde de gemachtigde:

“Artikel 32 bepaalt dat een OCMW de keuze heeft om uit te treden uit een vereniging of vennootschap voor maatschappelijk welzijn. Als het dat doet om dat

¹⁹ Artikel 6:120, § 1, tweede lid, 5°, van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

²⁰ Omdat de gemeente die ze bedient tot een andere referentieregio behoort.

²¹ Bijvoorbeeld omdat nog andere OCMW's lid zijn waarvan de gemeenten die ze bedienen tot verschillende referentieregio's behoren.

samenwerkingsverband in overeenstemming te brengen met de referentieregio's, dan is het geen schadevergoeding verschuldigd aan die vereniging of vennootschap.

We moeten de voorwaarde 'om dat samenwerkingsverband in overeenstemming te brengen met de referentieregio's' hier begrijpen vanuit het resultaat van de vereniging en vennootschap voor maatschappelijk welzijn. Pas als die vereniging of vennootschap effectief binnen de grenzen van de referentieregio valt of met die grenzen samenvalt, is aan de voorwaarde voldaan. Het is dus ook pas vanaf dat ogenblik dat het uittredende OCMW geen schadevergoeding moet betalen.

Er is op die manier geen sprake van een ongelijke behandeling. Pas als de vereniging of vennootschap voor maatschappelijk welzijn in overeenstemming is met de referentieregio's, kunnen de OCMW's die omwille van die reden uittraden, beroep doen op artikel 32 en zijn ze aldus geen schadevergoeding verschuldigd. Als een uittreding uit een vereniging of vennootschap er niet voor zorgt dat er overeenstemming bereikt wordt met de principes van regioconform samenwerken, is het doel niet bereikt en dient het uittredende OCMW alsnog een schadevergoeding te betalen. De impact op een individueel OCMW kan dus wel verschillen, maar de situatie is in beide gevallen ook anders: in het ene geval wordt de overeenstemming met de referentieregiogrenzen bereikt, terwijl dit in het andere geval niet zo is."

10.3. Die verantwoording overtuigt niet. Met de ontworpen regeling wordt immers beoogd de OCMW's ertoe aan te zetten zich ook naar de principes van de regiovorming te richten, ook al is de ontworpen regeling in beginsel niet van toepassing op de VVMW's. Gelet op die doelstelling is het criterium van onderscheid, namelijk of het samenwerkingsverband na de uittreding effectief voldoet aan de principes van de regiovorming, niet pertinent: ook al is dat niet het geval, de uittreding van een OCMW brengt de VVMW in kwestie alvast een stap dichterbij die doelstelling. Bovendien leidt die uittreding er wel toe dat het OCMW in kwestie zich al heeft gericht naar de principes van de regiovorming.

Gelet hierop zou in artikel 32, tweede lid, van het voorontwerp moeten worden bepaald dat een OCMW kan uittreden uit een VVMW "om te voldoen aan de principes, vermeld in artikel 7 van dit decreet",²² zoals ook in artikel 31, § 2, tweede lid, van het voorontwerp het geval is ten aanzien van de gemeenten.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS

Wouter PAS

²² Maar zie dienaangaande opmerking 3.4.

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

Op voorstel van de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Art. 2. Dit decreet wordt aangehaald als: het Regiodecreet van [...].

Hoofdstuk 2. Regiovorming

Afdeling 1. Definities en toepassingsgebied

Art. 3. In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

- 1° decreet van 22 december 2017: het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur;
- 2° intergemeentelijke samenwerkingsverbanden:
 - a) de projectverenigingen, vermeld in artikel 398, §2, 1°, van het decreet van 22 december 2017;
 - b) de dienstverlenende verenigingen, vermeld in artikel 398, §2, 2°, van het voormelde decreet;
 - c) de opdrachthoudende verenigingen, vermeld in artikel 398, §2, 3°, van het voormelde decreet;
 - d) de opdrachthoudende verenigingen met private deelname, vermeld in artikel 398, §2, 4°, van het voormelde decreet;
- 3° regiomobiliteit: de personeelsmobiliteit tussen besturen in dezelfde referentieregio;
- 4° referentieregio: een gebiedsafbakening van verschillende gemeenten samen;
- 5° supraregionale samenwerking: de samenwerking die verschillende referentieregio's in zijn geheel bestrijkt.

Art. 4. De principes, vermeld in artikel 6, gelden niet voor de volgende intergemeentelijke samenwerkingsverbanden:

- 1° de samenwerkingsverbanden, vermeld in artikel 388, 2°, en artikel 390 van het decreet van 22 december 2017;
- 2° de samenwerkingsverbanden waarbij de landschappelijke gegevenheid dominant is of die gebonden zijn aan fysische en natuurlijke structuren;
- 3° de erkende toeristische samenwerkingsverbanden, vermeld in artikel 3, §2, derde streepje, van het decreet van 6 maart 2009 betreffende de organisatie en erkenning van toeristische samenwerkingsverbanden;
- 4° de samenwerkingsverbanden waarbij het schaalvoordeel de enige drijfveer voor die samenwerking is en de link met het lokale of regionale strategische beleid beperkt is, als er wordt samengewerkt rond:
 - a) het beheer of de uitbating van crematoria, woonzorgvoorzieningen, zwembaden en onderwijsinstellingen;
 - b) informatie- en communicatietechnologie, verzekeringen, financiering, aankoopbeheer en facilitair beheer;
 - c) energiedistributie, drinkwatervoorziening, riolering, telecom en kabeldistributie.

Afdeling 2. Indeling in referentieregio's en principes van regioconform samenwerken

Art. 5. Het Vlaamse Gewest wordt ingedeeld in referentieregio's, die samen het volledige grondgebied van het Vlaamse Gewest omvatten. Elke gemeente behoort tot één referentieregio.

De indeling van de referentieregio's en de toewijzing van gemeenten aan een referentieregio is opgenomen in de bijlage die bij dit decreet is gevoegd.

De Vlaamse Regering kan de naam van een referentieregio die is opgenomen in de bijlage die bij dit decreet is gevoegd, wijzigen.

Art. 6. §1. De gemeenten organiseren hun intergemeentelijke samenwerkingsverbanden binnen de grenzen van hun referentieregio. Samenwerkingsverbanden passen binnen de grenzen van een referentieregio of vallen ermee samen.

§2. In afwijking van paragraaf 1 kunnen de gemeenten hun intergemeentelijke samenwerkingsverbanden organiseren via supraregionale samenwerking.

Als een of meer gemeenten beslissen niet deel te nemen in de oprichting van een supraregionaal samenwerkingsverband, blijft het supraregionale samenwerkingsverband in overeenstemming met het principe, vermeld in het eerste lid, als per referentieregio minstens 90 procent van de gemeenten deelneemt aan de samenwerking.

Als een of meer gemeenten beslissen tijdens de duur uit een supraregionaal samenwerkingsverband te treden, blijft het supraregionale samenwerkingsverband in overeenstemming met het principe, vermeld in het eerste lid.

Art. 7. §1. In dit artikel wordt verstaan onder het bevoegde orgaan van het intergemeentelijk samenwerkingsverband:

- 1° de algemene vergadering bij een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging;
- 2° de raad van bestuur bij een projectvereniging.

§2. Bij de Vlaamse Regering kan een gemotiveerde aanvraag tot tijdelijke of definitieve afwijking van de principes, vermeld in artikel 6, ingediend worden door de volgende actoren:

- 1° een intergemeentelijk samenwerkingsverband;
- 2° de verschillende gemeenten die willen deelnemen aan een intergemeentelijk samenwerkingsverband dat wordt opgericht.

De aanvraag, vermeld in het eerste lid, bevat minstens al de volgende elementen:

- 1° in het geval, vermeld in het eerste lid, 1°, de beslissing van het bevoegde orgaan van het intergemeentelijk samenwerkingsverband;
- 2° in het geval, vermeld in het eerste lid, 2°, de gemeenteraadsbeslissingen van alle gemeenten die willen deelnemen aan het samenwerkingsverband;
- 3° een motivatie waarom het intergemeentelijk samenwerkingsverband hetzelfde doel niet kan bereiken binnen een intergemeentelijk samenwerkingsverband dat voldoet aan de principes, vermeld in artikel 6.

De gemeente die deelneemt aan een intergemeentelijk samenwerkingsverband, kan bij het bevoegde orgaan van dat intergemeentelijk samenwerkingsverband een gemotiveerd verzoek indienen om een aanvraag als vermeld in het eerste lid, 1°, in te dienen. Het bevoegde orgaan van het intergemeentelijk samenwerkingsverband neemt een gemotiveerde beslissing over het verzoek. Als het

intergemeentelijk samenwerkingsverband het verzoek steunt, dient het een aanvraag als vermeld in het eerste lid, 1°, in.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt of ze de afwijking toekent binnen negentig dagen vanaf de dag na de dag waarop de aanvraag, vermeld in paragraaf 2, is verzonden. Het besluit van de Vlaamse Regering bevat minstens al de volgende elementen:

- 1° het al dan niet toestaan van de afwijking;
- 2° de motivering van de beslissing conform artikel 2 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen;
- 3° de tijdelijke of definitieve aard van de toegestane afwijking;
- 4° in geval van een tijdelijk toegestane afwijking: de termijn waarin het intergemeentelijke samenwerkingsverband in overeenstemming wordt gebracht met de principes, vermeld in artikel 6 van dit decreet, en de datum waarop de afwijking eindigt.

§4. De Vlaamse Regering bepaalt op welke wijze de communicatie met de aanvrager of aanvragers, vermeld in paragraaf 2, verloopt.

Afdeling 3. Regiowerking

Art. 8. De regiowerking wordt maandelijks ingeschreven op de agenda van het college van burgemeester en schepenen.

De voorzitter van de gemeenteraad schrijft de regiowerking minstens twee keer per jaar in op de agenda van de gemeenteraad.

Met behoud van de toepassing van artikel 389, tweede lid, van het decreet van 22 december 2017 waakt de gemeenteraad of diezelfde gemeenteraadscommissie over de afstemming van het beleid van de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden op de regiowerking.

Art. 9. §1. In dit artikel wordt verstaan onder bestuur:

- 1° een gemeente;
- 2° een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn;
- 3° het autonome gemeentebedrijf als de gemeente die het opricht of erin deelneemt, ook deelneemt aan de regiomobiliteit, vermeld in paragraaf 2;
- 4° een intergemeentelijk samenwerkingsverband als vermeld in deel 3, titel 3, hoofdstuk 3, van het decreet van 22 december 2017 als alle gemeenten die lid zijn van dat intergemeentelijk samenwerkingsverband, ook deelnemen aan de regiomobiliteit, vermeld in paragraaf 2;
- 5° een welzijnsvereniging als alle openbare centra voor maatschappelijk welzijn die lid zijn van die welzijnsvereniging, ook deelnemen aan de regiomobiliteit, vermeld in paragraaf 2.

§2. De bevoegde organen van twee of meer besturen die deel uitmaken van dezelfde referentieregio, kunnen elk in hun rechtspositieregeling een regiomobiliteit vaststellen die betrekking heeft op de personeelsmobiliteit tussen de besturen in kwestie.

De bevoegde organen van de besturen binnen de gebiedsaafbakening, vermeld in het eerste lid, die gebruik willen maken van die regiomobiliteit, bepalen met behoud van de toepassing van paragraaf 3 tot en met 5 de voorwaarden waaronder dit mogelijk is in een beheersovereenkomst. Ook de nadere procedure en de nadere modaliteiten voor de toepassing van de regiomobiliteit worden in de beheersovereenkomst vastgelegd.

- §3. De regiomobiliteit kan op een van de volgende wijzen verwezenlijkt worden:
- 1° door deelname van personeelsleden van een van de besturen aan de procedure voor interne personeelsmobiliteit bij een ander bestuur uit de gebiedsafbakening, vermeld in paragraaf 2;
 - 2° door deelname van personeelsleden van een van de besturen aan de bevorderingsprocedure bij een ander bestuur uit de gebiedsafbakening, vermeld in paragraaf 2;
 - 3° door aanwending van een bestaande wervings- of bevorderingsreserve van een van de besturen uit de gebiedsafbakening, vermeld in paragraaf 2.

De regiomobiliteit is niet van toepassing op de betrekkingen van algemeen directeur, adjunct-algemeen directeur, financieel directeur en adjunct-financieel directeur.

§4. Bij de toepassing van de regiomobiliteit maakt het aanstellende bestuur de vacature bekend aan alle personeelsleden uit de gebiedsafbakening, vermeld in paragraaf 2.

- §5. De volgende personeelsleden kunnen zich, ongeacht hun administratieve toestand, kandidaat stellen om deel te nemen aan een procedure van regiomobiliteit:
- 1° de vast aangestelde statutaire personeelsleden van de besturen uit de gebiedsafbakening, vermeld in paragraaf 2;
 - 2° de contractuele personeelsleden van de besturen uit de gebiedsafbakening, vermeld in paragraaf 2, die aan de voorwaarden voldoen en die bij het eigen bestuur zijn aangeworven na een externe bekendmaking van de vacature en nadat ze een selectieprocedure hebben doorlopen die gelijkwaardig is aan de procedure die van toepassing is op vacatures in statutaire betrekkingen.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur

Art. 10 In artikel 286 van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° aan paragraaf 1, 10°, worden de woorden "en de wijzigingen aan die statuten" toegevoegd;
- 2° aan paragraaf 2, 4°, worden de woorden "en de wijzigingen aan die statuten" toegevoegd.

Art. 11. In artikel 348 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het tweede lid wordt de zinsnede "de nieuwe gemeente en," vervangen door de zinsnede "de nieuwe gemeente,";
- 2° aan het tweede lid wordt de zinsnede "en, als de samen te voegen gemeenten niet tot dezelfde referentieregio behoren, de referentieregio waartoe de nieuwe gemeente behoort" toegevoegd;
- 3° tussen het tweede en het derde lid wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:
"In het tweede lid wordt verstaan onder referentieregio: een referentieregio als vermeld in artikel 3, 4°, van het Regiodecreet van [...]."

Art. 12. In artikel 392, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de woorden "een welbepaald project" vervangen door de woorden "een welbepaalde doelstelling".

Art. 13. In artikel 393 van hetzelfde decreet worden tussen de woorden “inbreng van de deelnemers” en de woorden “en de wijze waarop” de woorden “waaronder een eventuele inbreng in nijverheid” ingevoegd.

Art. 14. In artikel 415 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het derde lid wordt vervangen door wat volgt:

“Het definitieve voorstel wordt op straffe van nietigheid voor advies voorgelegd aan de Vlaamse Regering op de wijze die de Vlaamse Regering bepaalt. De Vlaamse Regering verleent een niet-bindend advies aan het overlegorgaan binnen zestig dagen vanaf de dag na de dag waarop het definitieve voorstel aan de Vlaamse Regering is verzonden. Als er geen advies is ontvangen binnen de gestelde termijn, wordt geacht aan de adviesplicht te zijn voldaan.”;

2° tussen het derde en het vierde lid wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Het definitieve voorstel wordt samen met het advies, vermeld in het derde lid, aan de overblijvende gemeenten voorgelegd. Als er geen advies is ontvangen binnen de gestelde termijn, wordt dat vermeld op het definitieve voorstel van het overlegorgaan. De gemeenten kunnen het voorstel alleen goedkeuren of afkeuren.”.

Art. 15. In artikel 418 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt de zinsnede “en het administratief goedkeuringstoezicht,” opgeheven;

2° het derde lid wordt vervangen door wat volgt:

“De oprichtingsakte omvat de statuten en alle eventuele bijlagen.”;

3° in het vierde lid wordt de zinsnede “De goedgekeurde oprichtingsakte wordt integraal bekendgemaakt in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad en wordt, samen” vervangen door de zinsnede “Na afloop van de toezichtstermijn, vermeld in artikel 332, wordt de oprichtingsakte integraal bekendgemaakt in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad en samen”;

4° in het vierde lid worden de woorden “en bij de toezichthoudende overheid” opgeheven.

Art. 16. In artikel 427 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen het eerste en het tweede lid wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“De raad van bestuur legt het ontwerp van statutenwijziging uiterlijk honderdvijftig dagen voor de algemene vergadering die de statutenwijzigingen beoordeelt, op straffe van nietigheid voor advies voor aan de Vlaamse Regering op de wijze die de Vlaamse Regering bepaalt. De Vlaamse Regering verleent een niet-bindend advies aan de raad van bestuur binnen zestig dagen vanaf de dag na de dag waarop het ontwerp van statutenwijziging aan de Vlaamse Regering is verzonden. Als er geen advies is ontvangen binnen de gestelde termijn, wordt geacht aan de adviesplicht te zijn voldaan.”;

- 2° in het bestaande tweede lid, dat het derde lid wordt, worden tussen de zinsnede “deelnemers voorgelegd.” en de woorden “De beslissingen” de volgende zinnen ingevoegd:

“Dat ontwerp wordt samen met het advies, vermeld in het tweede lid, voorgelegd. Als er geen advies is ontvangen binnen de gestelde termijn, wordt dat vermeld op het ontwerp van statutenwijziging.”.

Art. 17. In artikel 429 van hetzelfde decreet wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“Na afloop van de toezichtstermijn, vermeld in artikel 332, wordt een volledig gecoördineerde tekst van de statuten neergelegd in de zetel van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging en in de gemeentehuizen van elke deelnemende gemeente.”.

Art. 18. In artikel 430, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt de zin “De statutenwijzigingen zijn pas uitvoerbaar nadat ze zijn goedgekeurd bij besluit van de Vlaamse Regering of als de termijn voor goedkeuring verstreken is.” vervangen door de zin “De statutenwijzigingen zijn uitvoerbaar op de datum van de ondertekening door de vertegenwoordigers van alle gemeenten en andere rechtspersonen die aan de vereniging deelnemen.”.

Art. 19. In artikel 471, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt de zin “Die statuten worden aan de Vlaamse Regering ter goedkeuring voorgelegd overeenkomstig artikel 418, derde lid.” vervangen door de zin “De ontwerpstatuten worden op straffe van nietigheid voor advies voorgelegd aan de Vlaamse Regering op de wijze die de Vlaamse Regering bepaalt conform artikel 415, derde lid, en artikel 427, tweede lid.”.

Art. 20. In artikel 474 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 25 mei 2018 en 16 juli 2021, wordt paragraaf 5 vervangen door wat volgt:

“§5. Voor de ontwerpen van beslissingen die overeenkomstig deze titel voor advies voorgelegd worden aan de Vlaamse Regering op de wijze die de Vlaamse Regering bepaalt, geldt dat geacht wordt aan de adviesplicht te zijn voldaan als er geen advies is ontvangen binnen de gestelde termijn.”.

Art. 21. Artikel 476 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 476. Het ontwerp van het met redenen omklede besluit van de raad of raden voor maatschappelijk welzijn tot oprichting van de welzijnsvereniging en het ontwerp van de statuten van de welzijnsvereniging en ook de bijlagen die er krachtens de statuten integraal deel van uitmaken, worden op straffe van nietigheid voor advies voorgelegd aan de Vlaamse Regering op de wijze die de Vlaamse Regering bepaalt. De Vlaamse Regering verleent een niet-bindend advies aan het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van de gemeente waarin de zetel van de welzijnsvereniging gevestigd is binnen zestig dagen vanaf de dag na de dag waarop het ontwerpbesluit tot oprichting en de ontwerpstatuten aan de Vlaamse Regering zijn verzonden.

Het ontwerpbesluit tot oprichting en de ontwerpstatuten worden samen met het niet-bindende advies voor beraadslaging en voor stemming voorgelegd aan de raad of raden voor maatschappelijk welzijn. Als er geen advies is ontvangen binnen de gestelde termijn, wordt dat vermeld op het ontwerpbesluit tot oprichting en op de ontwerpstatuten.”.

Art. 22. In artikel 482 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“Elk ontwerpbesluit tot wijziging van de statuten, tot verlenging van de duur van de welzijnsvereniging of tot vrijwillige ontbinding ervan wordt op straffe van nietigheid voor advies voorgelegd aan de Vlaamse Regering op de wijze die de Vlaamse Regering bepaalt conform artikel 476, eerste lid.”.

Art. 23. In artikel 494 van hetzelfde decreet wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“De volgende besluiten worden bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt:

- 1° de besluiten, vermeld in dit hoofdstuk, na afloop van de toezichtstermijn, vermeld in artikel 332;
- 2° het definitief geworden goedkeuringsbesluit over de jaarrekening, vermeld in artikel 490, §4;
- 3° de beslissing waarbij akte wordt genomen van het ontslag, vermeld in artikel 483.”.

Art. 24. In artikel 502 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° paragraaf 1 wordt vervangen door wat volgt:

“§1. Het ontwerp van het met redenen omklede besluit van de raad of raden voor maatschappelijk welzijn tot oprichting van de vereniging, vermeld in artikel 501, wordt op straffe van nietigheid voor advies voorgelegd aan de Vlaamse Regering op de wijze die de Vlaamse Regering bepaalt. De Vlaamse Regering verleent een niet-bindend advies aan het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van de gemeente waarin de zetel van de vereniging gevestigd is binnen zestig dagen vanaf de dag na de dag waarop het ontwerpbesluit tot oprichting is verzonden aan de Vlaamse Regering.

Het ontwerpbesluit tot oprichting wordt samen met het niet-bindende advies voor beraadslaging en voor stemming voorgelegd aan de raad of raden voor maatschappelijk welzijn. Als er geen advies is ontvangen binnen de gestelde termijn, wordt dat vermeld op het ontwerpbesluit tot oprichting.

Voor het ontwerpbesluit tot oprichting voor advies aan de Vlaamse Regering wordt verzonden, wordt het gemotiveerde advies van het beheerscomité ingewonnen, met behoud van de bevoegdheden van de medische raad, vermeld in titel 4, hoofdstuk 1, afdeling 1, van de gecoördineerde wet van 10 juli 2008 op de ziekenhuizen en andere verzorgingsinrichtingen.”;

- 2° in paragraaf 2, eerste lid, wordt de zinsnede “aanvragen van de goedkeuring,” vervangen door de zinsnede “adviesaanvragen,” en worden de woorden “aanvraag tot goedkeuring” vervangen door de woorden “voormelde adviesaanvraag”;
- 3° in paragraaf 2, tweede lid, wordt de zinsnede “dat wordt overgelegd om de goedkeuring te krijgen,” vervangen door de zinsnede “dat voor advies wordt voorgelegd,”.

Art. 25. In artikel 504, §1, van hetzelfde decreet worden de woorden “Elke beslissing” vervangen door de woorden “Elk ontwerp van beslissing”.

Art. 26. In artikel 508, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, wordt het vierde lid vervangen door wat volgt:

“In het geval, vermeld in het derde lid, 3°, wordt het ontwerpbesluit over het lidmaatschap bij wijze van oprichting of toetreding van de vereniging, vermeld in het eerste lid, op straffe van nietigheid voor advies voorgelegd aan de Vlaamse Regering op de wijze die de Vlaamse Regering bepaalt. Vóór dat advies ingewonnen kan worden, toont het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn aan dat, rekening houdend met het bestaande aanbod, de nieuwe dienst optimaal past in de programmatie, en wordt op grond van het onderzoek, vermeld in artikel 60, §6, tweede en derde lid, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, bewezen wat de redenen zijn om de nieuwe dienst in samenwerking met private rechtspersonen aan te bieden.”.

Art. 27. Artikel 509 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 509. Als conform artikel 508 het advies van de Vlaamse Regering vereist is, verleent de Vlaamse Regering een niet-bindend advies over het ontwerpbesluit, vermeld in artikel 508, §1, vierde lid, binnen zestig dagen vanaf de dag na de dag waarop dat ontwerpbesluit aan de Vlaamse Regering is verzonden.

Bij de adviesaanvragen, vermeld in het eerste lid, wordt het ontwerp van statuten van de vereniging gevoegd en ook de bijlagen die er krachtens de statuten integraal deel van uitmaken. Bij de adviesaanvraag worden ook de beslissingen van de eventuele deelgenoten tot deelname aan de vereniging gevoegd.

Het ontwerpbesluit tot oprichting of tot toetreding wordt samen met het niet-bindende advies voor beraadslaging en voor stemming voorgelegd aan de raad of raden voor maatschappelijk welzijn. Als er geen advies is ontvangen binnen de gestelde termijn, wordt dat vermeld op het voormelde ontwerpbesluit.”.

Art. 28. In artikel 514 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt vervangen door wat volgt:

“§1. Het ontwerp van het met redenen omklede besluit van de raad of raden voor maatschappelijk welzijn tot oprichting van de vereniging, vermeld in artikel 513, en de statuten van de vereniging en ook de bijlagen die er krachtens de statuten integraal deel van uitmaken, worden op straffe van nietigheid voor advies voorgelegd aan de Vlaamse Regering op de wijze die de Vlaamse Regering bepaalt.”;

2° in paragraaf 2, eerste lid, worden de woorden “ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering” vervangen door de woorden “voor advies aan de Vlaamse Regering”;

3° paragraaf 3 wordt vervangen door wat volgt:

“§3. De Vlaamse Regering verleent een niet-bindend advies over het ontwerpbesluit, vermeld in artikel 513, binnen zestig dagen vanaf de dag na de dag waarop dat ontwerpbesluit aan de Vlaamse Regering is verzonden.

Dat ontwerpbesluit wordt samen met het niet-bindende advies voor beraadslaging en voor stemming voorgelegd aan de raad of raden voor maatschappelijk welzijn. Als er geen advies is ontvangen binnen de gestelde termijn, wordt dat vermeld op het ontwerpbesluit tot oprichting.”.

Hoofdstuk 4. Slotbepalingen

Afdeling 1. Opheffingsbepaling

Art. 29. Artikel 428 van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur wordt opgeheven.

Afdeling 2. Overgangsbepalingen

Art. 30. §1. Dit artikel is van toepassing op intergemeentelijke samenwerkingsverbanden als vermeld in artikel 3, 2°, die aan elk van de volgende voorwaarden voldoen:

- 1° ze zijn opgericht vóór 1 januari 2023;
- 2° ze behoren niet tot de samenwerkingsverbanden, vermeld in artikel 4;
- 3° ze stemmen niet overeen met de principes, vermeld in artikel 6;
- 4° de Vlaamse Regering heeft hun geen tijdelijke of definitieve afwijking als vermeld in artikel 7, verleend.

§2. De gemeenten die deel uitmaken van een intergemeentelijk samenwerkingsverband als vermeld in paragraaf 1, brengen dat intergemeentelijke samenwerkingsverband uiterlijk op 31 december 2028 in overeenstemming met de principes, vermeld in artikel 6.

In afwijking van artikel 401, tweede lid, van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur is voor de toepassing van het eerste lid een uittreding uit een projectvereniging mogelijk om te voldoen aan de principes, vermeld in artikel 6 van dit decreet, als de raad van bestuur daarmee instemt. Voor de beslissing tot uittreding is een gewone meerderheid van het aantal deelnemende gemeenten vereist. De deelnemer die uittreedt, is hiervoor geen schadevergoeding verschuldigd aan het intergemeentelijk samenwerkingsverband en aan de andere vennoten.

Voor de toepassing van het eerste lid is een uittreding uit een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging mogelijk om te voldoen aan de principes, vermeld in artikel 6 van dit decreet. In afwijking van artikel 422, eerste lid, van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur is voor die beslissing tot uittreding slechts een gewone meerderheid van het aantal deelnemende gemeenten vereist en is de deelnemer die uittreedt hiervoor geen schadevergoeding verschuldigd aan het intergemeentelijk samenwerkingsverband en aan de andere vennoten.

De aandelen van de gemeente die uittreedt om te voldoen aan de principes, vermeld in artikel 6 van dit decreet, worden overgenomen tegen een tussen de partijen overeen te komen waarde. De gemeente die uittreedt, leeft de door haar aangegane contractuele verbintenissen na, maar is voor het overige geen schadevergoeding verschuldigd.

Als het intergemeentelijke samenwerkingsverband, vermeld in het eerste lid, op 1 januari 2029 niet in overeenstemming is gebracht met de principes, vermeld in artikel 6 van dit decreet, brengt dat intergemeentelijke samenwerkingsverband zich uiterlijk op 31 december 2030 in overeenstemming met die principes. De algemene vergadering beslist uiterlijk op 31 december 2030 over de uitsluiting van de deelnemende gemeenten die buiten een referentieregio vallen, op de wijze die bepaald is in de statuten conform artikel 426, 9°, van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur.

De aandelen van de gemeente die uitgesloten wordt om te voldoen aan de principes, vermeld in artikel 6 van dit decreet, worden overgenomen tegen een tussen de partijen overeen te komen waarde. De gemeente die uitgesloten wordt,

leeft de door haar aangegane contractuele verbintenissen na, maar is voor het overige geen schadevergoeding verschuldigd.

§3. In afwijking van paragraaf 2, eerste lid, brengen de gemeenten die deel uitmaken van een afvalintercommunale als vermeld in artikel 396, §2, 2°, van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, dat intergemeentelijke samenwerkingsverband uiterlijk op 31 december 2034 in overeenstemming met de principes, vermeld in artikel 6.

In afwijking van paragraaf 2, vijfde lid, brengt de afvalintercommunale, vermeld in het eerste lid, zich uiterlijk op 31 december 2036 in overeenstemming met de principes, vermeld in artikel 6, als de afvalintercommunale op 1 januari 2035 niet in overeenstemming is gebracht met die principes. De algemene vergadering beslist uiterlijk op 31 december 2036 over de uitsluiting van de deelnemende gemeenten die buiten een referentieregio vallen, op de wijze die bepaald is in de statuten, conform artikel 426, 9°, van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur.

Art. 31. Dit artikel is van toepassing op de verenigingen en vennootschappen voor maatschappelijk welzijn, vermeld in artikel 474, §1, derde lid, van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur.

Met behoud van de toepassing van deel 3, titel 4, van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur kan een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn uittreden uit een vereniging of vennootschap voor maatschappelijk welzijn om te voldoen aan de principes, vermeld in artikel 6. Als de uittreding plaatsvindt voor 1 januari 2031 en gemotiveerd is door die principes, is het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn geen schadevergoeding verschuldigd aan die vereniging of vennootschap voor maatschappelijk welzijn. De uittreding gebeurt voor het overige onder de voorwaarden die bepaald zijn in de statuten van die vereniging of vennootschap voor maatschappelijk welzijn.

Art. 32. Als de dienstverlenende vereniging, vermeld in artikel 3, 2°, b), van dit decreet, of de opdrachthoudende verenigingen, vermeld in artikel 3, 2°, c), en 2°, d), van dit decreet, op 1 januari 2023 niet overeenstemmen met de principes, vermeld in artikel 6 van dit decreet, of een tijdelijke afwijking als vermeld in artikel 7, §3, 3°, van dit decreet, hebben verkregen, wordt, in afwijking van artikel 427 van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, zoals van kracht vanaf 1 januari 2023, het verslag van de algemene vergadering houdende wijziging van de statuten, samen met de bijbehorende documenten waaronder de beslissingen van de deelnemers, binnen dertig dagen na de dagtekening ervan aan de toezichthoudende overheid voorgelegd.

De wijzigingen van de statuten worden goedgekeurd door de Vlaamse Regering binnen negentig dagen na de dag waarop het verslag naar de toezichthoudende overheid is verzonden. Als die termijn verstrijkt zonder dat de Vlaamse Regering een beslissing heeft genomen en verstuurd naar de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging, wordt de goedkeuring geacht te zijn verleend.

De termijn, vermeld in het tweede lid, wordt gestuit door de indiening van een aanvraag tot afwijking als vermeld in artikel 7, §2, van dit decreet. Een nieuwe termijn gaat in op de dag die volgt op de verzending van het besluit van de Vlaamse Regering over de toekenning van de afwijking aan de aanvrager of aanvragers.

Afdeling 3. Inwerkingtredingsbepaling

Art. 33. Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2023.

Brussel, 14 oktober 2022.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken,
Inburgering en Gelijke Kansen,

Bart SOMERS

BIJLAGE
bij het ontwerp van decreet: Indeling in referentieregio's
als vermeld in artikel 6, tweede lid

Bijlage. Indeling in referentieregio's als vermeld in artikel 5, tweede lid

Gemeente	Referentieregio
1° Aalst	Denderregio
2° Berlare	Denderregio
3° Buggenhout	Denderregio
4° Denderleeuw	Denderregio
5° Dendermonde	Denderregio
6° Erpe-Mere	Denderregio
7° Geraardsbergen	Denderregio
8° Haaltert	Denderregio
9° Hamme	Denderregio
10° Lebbeke	Denderregio
11° Lede	Denderregio
12° Ninove	Denderregio
13° Wichelen	Denderregio
14° Zele	Denderregio
15° Affligem	Halle-Vilvoorde
16° Asse	Halle-Vilvoorde
17° Beersel	Halle-Vilvoorde
18° Bever	Halle-Vilvoorde
19° Dilbeek	Halle-Vilvoorde
20° Drogenbos	Halle-Vilvoorde
21° Galmaarden	Halle-Vilvoorde
22° Gooik	Halle-Vilvoorde
23° Grimbergen	Halle-Vilvoorde
24° Halle	Halle-Vilvoorde
25° Herne	Halle-Vilvoorde
26° Kampenhout	Halle-Vilvoorde
27° Kapelle-op-den-Bos	Halle-Vilvoorde
28° Kraainem	Halle-Vilvoorde
29° Lennik	Halle-Vilvoorde
30° Liedekerke	Halle-Vilvoorde
31° Linkebeek	Halle-Vilvoorde
32° Londerzeel	Halle-Vilvoorde
33° Machelen	Halle-Vilvoorde
34° Meise	Halle-Vilvoorde
35° Merchtem	Halle-Vilvoorde
36° Opwijk	Halle-Vilvoorde
37° Pepingen	Halle-Vilvoorde
38° Roosdaal	Halle-Vilvoorde
39° Sint-Genesius-Rode	Halle-Vilvoorde
40° Sint-Pieters-Leeuw	Halle-Vilvoorde
41° Steenokkerzeel	Halle-Vilvoorde
42° Ternat	Halle-Vilvoorde
43° Vilvoorde	Halle-Vilvoorde
44° Wemmel	Halle-Vilvoorde
45° Wezembeek-Oppeem	Halle-Vilvoorde

46°	Zaventem	Halle-Vilvoorde
47°	Zemst	Halle-Vilvoorde
48°	Arendonk	Kempen
49°	Baarle-Hertog	Kempen
50°	Balen	Kempen
51°	Beerse	Kempen
52°	Dessel	Kempen
53°	Geel	Kempen
54°	Grobbendonk	Kempen
55°	Herentals	Kempen
56°	Herenthout	Kempen
57°	Herselt	Kempen
58°	Hoogstraten	Kempen
59°	Hulshout	Kempen
60°	Kasterlee	Kempen
61°	Laakdal	Kempen
62°	Lille	Kempen
63°	Meerhout	Kempen
64°	Merksplas	Kempen
65°	Mol	Kempen
66°	Olen	Kempen
67°	Oud-Turnhout	Kempen
68°	Ravels	Kempen
69°	Retie	Kempen
70°	Rijkevorsel	Kempen
71°	Turnhout	Kempen
72°	Vorselaar	Kempen
73°	Vosselaar	Kempen
74°	Westerlo	Kempen
75°	Alken	Limburg
76°	As	Limburg
77°	Beringen	Limburg
78°	Bilzen	Limburg
79°	Bocholt	Limburg
80°	Borgloon	Limburg
81°	Bree	Limburg
82°	Diepenbeek	Limburg
83°	Dilsen-Stokkem	Limburg
84°	Genk	Limburg
85°	Gingelom	Limburg
86°	Halen	Limburg
87°	Ham	Limburg
88°	Hamont-Achel	Limburg
89°	Hasselt	Limburg
90°	Hechtel-Eksel	Limburg
91°	Heers	Limburg
92°	Herk-de-Stad	Limburg
93°	Herstappe	Limburg

94°	Heusden-Zolder	Limburg
95°	Hoeselt	Limburg
96°	Houthalen-Helchteren	Limburg
97°	Kinrooi	Limburg
98°	Kortesseem	Limburg
99°	Lanaken	Limburg
100°	Leopoldsburg	Limburg
101°	Lommel	Limburg
102°	Lummen	Limburg
103°	Maaseik	Limburg
104°	Maasmechelen	Limburg
105°	Nieuwerkerken	Limburg
106°	Oudsbergen	Limburg
107°	Peer	Limburg
108°	Pelt	Limburg
109°	Riemst	Limburg
110°	Sint-Truiden	Limburg
111°	Tessenderlo	Limburg
112°	Tongeren	Limburg
113°	Voeren	Limburg
114°	Wellen	Limburg
115°	Zonhoven	Limburg
116°	Zutendaal	Limburg
117°	Ardoorie	Midwest
118°	Dentergem	Midwest
119°	Hooglede	Midwest
120°	Ingelmunster	Midwest
121°	Izegem	Midwest
122°	Ledegem	Midwest
123°	Lichtervelde	Midwest
124°	Meulebeke	Midwest
125°	Moorslede	Midwest
126°	Oostrozebeke	Midwest
127°	Pittem	Midwest
128°	Roeselare	Midwest
129°	Staden	Midwest
130°	Ruiselede	Midwest
131°	Tielt	Midwest
132°	Wielsbeke	Midwest
133°	Wingene	Midwest
134°	Aarschot	Oost-Brabant
135°	Begijnendijk	Oost-Brabant
136°	Bekkevoort	Oost-Brabant
137°	Bertem	Oost-Brabant
138°	Bierbeek	Oost-Brabant
139°	Boortmeerbeek	Oost-Brabant
140°	Boutersem	Oost-Brabant
141°	Diest	Oost-Brabant

142°	Geetbets	Oost-Brabant
143°	Glabbeek	Oost-Brabant
144°	Haacht	Oost-Brabant
145°	Herent	Oost-Brabant
146°	Hoegaarden	Oost-Brabant
147°	Hoeilaart	Oost-Brabant
148°	Holsbeek	Oost-Brabant
149°	Huldenberg	Oost-Brabant
150°	Keerbergen	Oost-Brabant
151°	Kortenaken	Oost-Brabant
152°	Kortenbergh	Oost-Brabant
153°	Landen	Oost-Brabant
154°	Leuven	Oost-Brabant
155°	Lint	Oost-Brabant
156°	Lubbeek	Oost-Brabant
157°	Oud-Heverlee	Oost-Brabant
158°	Overijse	Oost-Brabant
159°	Rotselaar	Oost-Brabant
160°	Scherpenheuvel-Zichem	Oost-Brabant
161°	Tervuren	Oost-Brabant
162°	Tielt-Winge	Oost-Brabant
163°	Tienen	Oost-Brabant
164°	Tremelo	Oost-Brabant
165°	Zoutleeuw	Oost-Brabant
166°	Aartselaar	Regio Antwerpen
167°	Antwerpen	Regio Antwerpen
168°	Boechout	Regio Antwerpen
169°	Boom	Regio Antwerpen
170°	Borsbeek	Regio Antwerpen
171°	Brasschaat	Regio Antwerpen
172°	Brecht	Regio Antwerpen
173°	Edegem	Regio Antwerpen
174°	Essen	Regio Antwerpen
175°	Hemiksem	Regio Antwerpen
176°	Hove	Regio Antwerpen
177°	Kalmthout	Regio Antwerpen
178°	Kapellen	Regio Antwerpen
179°	Kontich	Regio Antwerpen
180°	Lint	Regio Antwerpen
181°	Malle	Regio Antwerpen
182°	Mortsel	Regio Antwerpen
183°	Niel	Regio Antwerpen
184°	Ranst	Regio Antwerpen
185°	Rumst	Regio Antwerpen
186°	Schelle	Regio Antwerpen
187°	Schilde	Regio Antwerpen
188°	Schoten	Regio Antwerpen
189°	Stabroek	Regio Antwerpen

190°	Wijnegem	Regio Antwerpen
191°	Wommelgem	Regio Antwerpen
192°	Wuustwezel	Regio Antwerpen
193°	Zandhoven	Regio Antwerpen
194°	Zoersel	Regio Antwerpen
195°	Zwijndrecht	Regio Antwerpen
196°	Beernem	Regio Brugge
197°	Blankenberge	Regio Brugge
198°	Brugge	Regio Brugge
199°	Damme	Regio Brugge
200°	Jabbeke	Regio Brugge
201°	Knokke-Heist	Regio Brugge
202°	Oostkamp	Regio Brugge
203°	Torhout	Regio Brugge
204°	Zedelgem	Regio Brugge
205°	Zuienkerke	Regio Brugge
206°	Aalter	Regio Gent
207°	Assenede	Regio Gent
208°	Deinze	Regio Gent
209°	De Pinte	Regio Gent
210°	Destelbergen	Regio Gent
211°	Eeklo	Regio Gent
212°	Evergem	Regio Gent
213°	Gavere	Regio Gent
214°	Gent	Regio Gent
215°	Kaprijke	Regio Gent
216°	Laarne	Regio Gent
217°	Lievegem	Regio Gent
218°	Lochristi	Regio Gent
219°	Maldegem	Regio Gent
220°	Melle	Regio Gent
221°	Merelbeke	Regio Gent
222°	Nazareth	Regio Gent
223°	Sint-Laureins	Regio Gent
224°	Sint-Martens-Latem	Regio Gent
225°	Wachtebeke	Regio Gent
226°	Wetteren	Regio Gent
227°	Zulte	Regio Gent
228°	Zelzate	Regio Gent
229°	Bredene	Regio Oostende
230°	De Haan	Regio Oostende
231°	Gistel	Regio Oostende
232°	Ichtegem	Regio Oostende
233°	Middelkerke	Regio Oostende
234°	Oostende	Regio Oostende
235°	Oudenburg	Regio Oostende
236°	Berlaar	Rivierenland
237°	Bonheiden	Rivierenland

238°	Bornem	Rivierenland
239°	Duffel	Rivierenland
240°	Heist-op-den-Berg	Rivierenland
241°	Lier	Rivierenland
242°	Mechelen	Rivierenland
243°	Nijlen	Rivierenland
244°	Putte	Rivierenland
245°	Puurs-Sint-Amands	Rivierenland
246°	Sint-Katelijne-Waver	Rivierenland
247°	Willebroek	Rivierenland
248°	Brakel	Vlaamse Ardennen
249°	Herzele	Vlaamse Ardennen
250°	Horebeke	Vlaamse Ardennen
251°	Kluisbergen	Vlaamse Ardennen
252°	Kruisem	Vlaamse Ardennen
253°	Lierde	Vlaamse Ardennen
254°	Maarkedal	Vlaamse Ardennen
255°	Oosterzele	Vlaamse Ardennen
256°	Oudenaarde	Vlaamse Ardennen
257°	Ronse	Vlaamse Ardennen
258°	Sint-Lievens-Houtem	Vlaamse Ardennen
259°	Wortegem-Petegem	Vlaamse Ardennen
260°	Zottegem	Vlaamse Ardennen
261°	Zwalm	Vlaamse Ardennen
262°	Beveren-Waas	Waasland
263°	Kruibeke	Waasland
264°	Lokeren	Waasland
265°	Moerbeke	Waasland
266°	Sint-Gillis-Waas	Waasland
267°	Sint-Niklaas	Waasland
268°	Stekene	Waasland
269°	Temse	Waasland
270°	Waasmunster	Waasland
271°	Alveringem	Westhoek
272°	De Panne	Westhoek
273°	Diksmuide	Westhoek
274°	Heuvelland	Westhoek
275°	Houthulst	Westhoek
276°	Koekelare	Westhoek
277°	Koksijde	Westhoek
278°	Kortemark	Westhoek
279°	Langemark-Poelkapelle	Westhoek
280°	Lo-Reninge	Westhoek
281°	Ieper	Westhoek
282°	Mesen	Westhoek
283°	Nieuwpoort	Westhoek
284°	Poperinge	Westhoek
285°	Veurne	Westhoek

286°	Vleteren	Westhoek
287°	Zonnebeke	Westhoek
288°	Anzegem	Zuid-West-Vlaanderen
289°	Avelgem	Zuid-West-Vlaanderen
290°	Deerlijk	Zuid-West-Vlaanderen
291°	Harelbeke	Zuid-West-Vlaanderen
292°	Kortrijk	Zuid-West-Vlaanderen
293°	Kuurne	Zuid-West-Vlaanderen
294°	Lendelede	Zuid-West-Vlaanderen
295°	Menen	Zuid-West-Vlaanderen
296°	Spiere-Helkijn	Zuid-West-Vlaanderen
297°	Waregem	Zuid-West-Vlaanderen
298°	Wervik	Zuid-West-Vlaanderen
299°	Wevelgem	Zuid-West-Vlaanderen
300°	Zwevegem	Zuid-West-Vlaanderen

Gezien om gevoegd te worden bij het decreet van [...] over regiovorming en tot wijziging van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur.